

LOCUS

NAROČNIK

Občina Izola

Sončno nabrežje 8 | 6310 Izola

STROKOVNA PODLAGA ZA SPREMLJANJE STANJA V PROSTORU

PODROČJA IN KAZALNIKI SPREMLJANJA STANJA V PROSTORU IN PROSTORSKEGA RAZVOJA

IZVAJALEC

LOCUS prostorske informacijske rešitve d.o.o.

Ljubljanska cesta 76 | 1230 Domžale

LOCUS

PROJEKT

**IZDELAVA STROKOVNIH PODLAG ZA UREJANJE PROSTORA
OBČINE IZOLA**

FAZA

Končno poročilo

NAROČNIK

Občina Izola
Sončno nabrežje 8,
6310 Izola

ŠTEVILKA PROJEKTA

1961

IZDELOVALEC

Locus d.o.o.
Ljubljanska cesta 76
1230 Domžale

DIREKTOR

Leon Kobetič, univ.dipl.inž.grad., ZAPS P-0020

VODJA PROJEKTA

dr. Miha Konjar, univ. dipl. inž. geod.

STROKOVNA SKUPINA

Leon Kobetič, univ.dipl.inž.grad.
Metka Jug, univ.dipl.inž.kraj.arh.
Maja Šinigoj, univ.dipl.inž.arh.
Nuša Britovšek, univ.dipl.inž.kraj.arh.
Manca Jug, univ.dipl.inž.arh.
Urška Ivančič, mag. inž. geod. geoinf.
Žiga Smrekar, mag. geog.

KAZALO

KAZALO	5
1 UVOD	7
2 IZBOR PODROČIJ IN KAZALNIKOV	8
3 STRUKTURA METODOLOŠKEGA LISTA KAZALNIKA.....	11
4 POSELITEV	12
4.1 Demografija	12
4.1.1 Število prebivalcev in gibanje števila prebivalcev	12
4.1.2 Demografska slika	14
4.2 Gospodarstvo.....	16
4.2.1 Trg dela (delovno aktivno prebivalstvo, delovna mesta).....	16
4.2.2 Delovna mesta po dejavnostih	18
4.2.3 Delovna mobilnost	20
4.2.4 Površine območij za proizvodne dejavnosti	22
4.2.5 Število in tipi poslovnih subjektov.....	25
4.2.6 Stopnja razvitosti gospodarstva	28
4.2.7 Turizem.....	30
4.3 Centralne dejavnosti (družbena infrastruktura in oskrbne dejavnosti).....	32
4.3.1 Število in raznolikost centralnih funkcij po naseljih glede na rang v omrežju naselij	32
4.3.2 Predšolsko izobraževanje	34
4.3.3 Osnovne šole	36
4.3.4 Indeks pokritosti potreb za domsko varstvo starejših	38
4.4 Naselja in razpršena poselitve	40
4.4.1 Stavbna zemljišča po tipih poselitve.....	40
4.4.2 Stavbna zemljišča po podrobnih namenskih rabah	41
4.4.3 Stanovanjske in nestanovanjske stavbe	43
4.4.4 Dovoljenja za gradnjo stavb	45
4.4.5 Stanovanja.....	47
4.4.6 Podrobno prostorsko načrtovanje	49
5 KRAJINA IN VARSTVO NARAVNIH VIROV	50
5.1 Kulturna krajina	50
5.1.1 Zaposleni v kmetijstvu.....	50
5.1.2 Spreminjanje dejanske rabe prostora	52
5.2 Ohranjanje narave	54
5.2.1 Površina območij ohranjanja narave	54
5.2.2 Stavbna zemljišča in širitve stavbnih zemljišč znotraj območij ohranjanja narave.....	55
5.3 Varstvo kulturne dediščine	56
5.3.1 Površina območij varstva kulturne dediščine	56
5.3.2 Stavbna zemljišča znotraj območij varstva kulturne dediščine	58

5.4 Varstvo kmetijskih zemljišč	59
5.4.1 Površina območij varstva kmetijskih zemljišč	59
5.4.2 Širitve stavbnih zemljišč na območjih varstva kmetijskih zemljišč	60
5.4.3 Dejanska kmetijska raba	61
5.4.4 Vključenost kmetijskih zemljišč v GERK	62
5.4.5 Površina hidromelioriranih območij (HMO)	63
5.5 Varstvo gozdov in funkcije gozdov	64
5.5.1 Gozdna zemljišča in varstvo gozdov	64
5.5.2 Širitve stavbnih zemljišč na območja varovalnih gozdov in območja gozdnih zemljišč	65
5.5.3 Požarna ogroženost gozdov	66
5.5.4 Funkcije gozdov	68
5.6 Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	70
5.6.1 Poplavna območja	70
5.6.2 Stavbe na poplavnih območjih	72
5.6.3 Širitve stavbnih zemljišč na poplavnih območjih	73
5.7 Stopnje varstev in omejitev na območju občine	74
5.7.1 Stopnje varstev in omejitev na območju občine	74
6 OBVEZNA OBČINSKA GOSPODARSKA JAVNA INFRASTRUKTURA	75
6.1 Prometna infrastruktura	75
6.1.1 Dolžina javnih (državnih/občinskih) cest	75
6.2 Vodooskrba	77
6.2.1 Dolžina javnega vodovoda	77
6.2.2 Količine prodane pitne vode in vodne izgube v vodooskrbnem omrežju	79
6.3 Odvajanje in čiščenje odpadnih vod	80
6.3.1 Prebivalci in objekti priključeni na kanalizacijski sistem	80
6.3.2 Dolžina javne kanalizacije	81
7 ZEMLIŠKA POLITIKA	83
7.1 Komunalni prispevek	83
7.1.1 Višina komunalnega prispevka v občini	83
7.2 Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	85
7.2.1 Višina odmere NUSZ	85
8 VZPOSTAVITEV PERIODIČNEGA SPREMLJANJA PROSTORSKEGA RAZVOJA	87
8.1 Splošno o sistemu spremljanja prostorskega razvoja	87
8.2 Spremljanje na podlagi izbranih področij in kazalnikov	88
8.3 Nadaljnji razvoj nabora kazalnikov	88
9 ZAKLJUČEK	89

1 UVOD

S spremljanjem stanja prostorskega razvoja ugotavljamo stanje in trende v prostoru, doseganje ciljev prostorske politike ter ugotavljamo vplive drugih politik na prostorski razvoj. Stanje prostora je pomemben kazalnik splošne blaginje in kakovosti bivanja, opredeljujejo pa ga trenutne značilnosti prostora. Na podlagi ugotovljenega stanja in trendov prostorskega razvoja je mogoče razumeti tako sedanje, kot tudi morebitne prihodnje razmere v prostoru, kar je podlaga za opredelitev prioritetnih razvojnih ciljev ter opredelitev vprašanj, ki zahtevajo prioritarno reševanje. Dobro poznavanje stanja prostora ter pričakovanih prihodnjih razmer, ki se odražajo skozi razvojne trende, omogoča oblikovanje načel za usmerjanje nadaljnjega razvoja ter razvoja poselitvenih in drugih sistemov (vir: <http://www.pis.gov.si/>).

Cilji spremljanja stanja prostorskega razvoja:

- spremljanje, analiza in vrednotenje izvajanja prostorske politike (prostorski razvoj, zemljiška politika, graditev objektov in stanovanjska politika) ter načrtovanje potrebnih sprememb oziroma ukrepov,
- strokovno in učinkovito izvajanje postopkov prostorskega načrtovanja za zagotavljanje trajnostnega prostorskega razvoja na lokalni, regionalni in državni ravni,
- vključevanje prostorske dimenzije pri oblikovanju integralnih in sektorskih razvojnih politik in dokumentov na nacionalni ravni.

Hkrati sistem spremljanja stanja prostorskega razvoja predstavlja enega izmed pomembnejših instrumentov za prepoznavanje odstopanj od začrtanih ciljev razvoja.

Pri nalogi analize stanja in razvoja prostora v občini Izola izhajamo iz dejstva, da so osnova za dober sistem spremljanja stanja v prostoru, dobro opredeljena področja in kazalniki. Ti morajo biti zbrani tako, da omogočajo primerjavo podatkov v različnih časovnih obdobjih ter na različnih prostorskih ravneh. Njihovo vrednotenje mora podajati odgovore predvsem v zvezi z vplivi izvajanja prostorskih aktov na zagotavljanje zdravega, varnega in za bivanje privlačnega okolja, na rabo naravnih virov ter na ohranjanja naravnih in kulturnih kakovosti okolja.

Naloga, ki predvideva vzpostavitev sistema kazalnikov spremljanja stanja v prostoru in prostorskega razvoja na lokalni ravni izhaja iz potrebe po analizi obstoječega stanja in teženj v prostoru in vzpostavitve kontinuiranega spremljanja razvoja prostora, ki bi omogočal boljše načrtovanje prostora in zmanjševal morebitne negativne trende, ki so posledica čedalje hitrejšega spreminjanja prostora.

V nalogi je opravljena analiza in določitev treh temeljnih vsebinskih sklopov za spremljanje stanja v prostoru (poselitev, krajina, GJI) in dodatnega sklopa (zemljiška politika). Po področjih je podan predlog izbranih kazalnikov spremljanja stanja v prostoru.

Pri opredeljevanju predloga nabora kazalnikov smo izhajali iz razpoložljivih naborov kazalnikov (Uredba o vsebini poročila o stanju na področju urejanja prostora in minimalnih enotnih kazalnikov – Ur. l. RS, št. 107/2004) ter raziskovalnih nalog in dokumentov, ki so se v preteklosti ukvarjali s tematiko kazalnikov:

- Metodologija priprave poročila o stanju na področju urejanja prostora, Černe, Gabrijelčič, Kušar, 2004;
- Ničelno poročilo o stanju na področju urejanja prostora, Černe, Kušar, 2005;
- Ocena stanja na področju urejanja prostora na lokalni ravni v Republiki Sloveniji, Konečnik, 2002; Ocena stanja in teženj v prostoru Republike Slovenije, 2001;
- Uredba o vsebini izdelave poročila o stanju na področju urejanja prostora ter minimum enotnih kazalcev, zaključno poročilo, Ravbar, Repolusk, 2003,
- Sistem kazalcev za spremljanje prostorskega razvoja v EU in stanje v Sloveniji, Režek, 2008,
- Projekt Attract-SEE: Izhodišča za sistem spremljanja stanja prostora, 2013,
- CRP 2017, Projekt št.: V5-1728. Pregled in analiza razvojnih vizij in potencialov slovenskih mest za opredelitev ključnih ukrepov urbanega razvoja, 2019,
- Poročilo o prostorskem razvoju, Ministrstvo za okolje in prostor, 2019.

2 IZBOR PODROČIJ IN KAZALNIKOV

Sistem kazalnikov mora biti vsebinsko vzpostavljen na način, da je na njihovi osnovi mogoče odgovoriti na pomembna vprašanja v zvezi z dogajanjem v prostoru. V prvi vrsti mora slediti vsebini, ki je določena v poročilu o stanju v prostoru. Glede na to, da je sistem spremljanja stanja v prostoru namenjen tudi podpori strokovnemu in učinkovitemu izvajanju postopkov prostorskega načrtovanja za zagotavljanje trajnostnega prostorskega razvoja na lokalni, regionalni in državni ravni pa je treba sistem kazalnikov vsebinsko prilagoditi tudi potrebam prostorskih načrtovalcev in nosilcev urejanja prostora za lažje in z ustreznimi podatki utemeljene odločitve v zvezi s poseganjem v prostor ter za njihovo usklajeno delovanje.

Glede na pretekle izkušnje je bil nabor kazalnikov navadno preobsežen in zato neobvladljiv. Zaradi pomanjkanja vhodnih podatkov, je bilo mnogo izmed opredeljenih kazalnikov tudi nemogoče izračunati. Stanje prostorskih podatkovnih zbirk se je v zadnjih letih sicer precej izboljšalo, še vedno pa za vse želene kazalnike ni razpoložljivih podatkov v potrebni obliki. Glavni problem navadno predstavljajo neustrezne enote, na katere se zbirajo podatki oziroma se zbirke ne vzdržujejo oziroma ciklično obnavljajo kot bi bilo ustrezno za ciklično spremljanje stanja.

Poleg navedenega pa ključno omejitev za pripravo čim bolj celovitega nabora kazalnikov predstavlja dejstvo, da vsebina in oblika poročila o stanju v prostoru še ni dokončno definirana in pripravljena. Pripravljeno je sicer Poročilo o prostorskem razvoju na državni ravni, ki pa je lahko le v pomoč in ne more služiti kot osnutek poročila na občinski ravni.

Pri opredelitvi področij prostorskega razvoja in samih kazalnikov smo izhajali iz cilja, da z naborom obravnavamo vse ključne prostorske teme. Pri tem smo smiselno poskusili slediti trem osnovnim vsebinskim sklopom, ki se pojavljajo pri prostorskem načrtovanju (poselitev, krajina, GJI), znotraj njih pa izhajati iz vsebine prostorskih aktov, na državnem nivoju iz SPRS, na regionalnem in občinskem nivoju pa iz RPN oziroma OPN ter sektorskih razvojnih dokumentov, ki imajo prostorski vpliv. Kot dopolnitev treh sklopov pa smo dodatno obravnavali sklop zemljiške politike, ki v slovenskem prostorskem načrtovanju še ni dovolj razvit, kljub temu pa bo v prihodnje, ob povečanih pritiskih na prostor, vse bolj pridobil na pomenu.

Dodatno smo pri opredeljevanju primerov kazalnikov sledili naslednjim izhodiščem:

- kazalnik mora omogočati vrednotenje strateških ciljev na državni, regionalni ter lokalni ravni,
- kazalnik naj bo hkrati uporaben tudi za utemeljevanje posegov v prostor oziroma v pomoč pri odločanju nosilcev urejanja prostora pri odločanju o posegih na območja iz njihove pristojnosti,
- kazalnik naj podaja odgovore na trenutno aktualne (tudi v javnosti) probleme stanja v prostoru,
- rezultat kazalnika morajo biti takšni, da jih je možno predstaviti v prostoru,
- kazalniki naj bodo v čim večji možni meri sestavljeni (povezujejo naj več podatkov) in interdisciplinarno nastavljeni.

Pri določanju kazalnikov smo se ves čas srečevali s problemom rangiranja kazalnikov – od enostavnih kazalnikov, ki predstavljajo le razvrščanje vhodnega podatka v ustrezne kategorije na ustrezno prostorsko enoto, do sestavljenih, ki že pomenijo kombinacije in nadgradnjo osnovnih podatkov ali enostavnih kazalnikov in navadno potrebujejo tudi interpretacijo. Pojavljali so se tudi kazalniki, ki so še kompleksnejši in so sestavljeni iz sestavljenih kazalnikov. V končni fazi smo se odločili, da se rangiranju kazalnikov po kompleksnosti izogibamo in kot osnovne kazalnike opredelimo neka vsebinsko zaključena področja, ki jih skušamo opisati oziroma opredeliti s podrobnimi kazalniki. Le ti pa so lahko enostavni ali pa sestavljeni. Pri vsakem osnovnem kazalniku smo skušali opredeliti ključno sporočilo, za vsak podrobni kazalnik pa zapisati ključne vsebine, ki jih je potrebno navesti tudi v metodoloških listih zanje (definicija in opis kazalnika, izračun kazalnika in način prikaza kazalnika, vrednotenje kazalnika in primeri prikaza kazalnika).

Izveden je bil tudi testni izračun kazalnikov, ki je obsegal tako pridobitev ustreznih podatkov, pripravo baze podatkov, do dejanske uporabe podatkov oziroma samega izračuna in prikaza. V pričujočem poročilu še ni vrednotenja rezultatov saj je ta del poročila o prostorskem razvoju del drugega sklopa projektne naloge. Poročilo bo tako služilo kot osnova končnemu poročilu o prostorskem razvoju občine Izola, hkrati pa naročniku nudi vpogled v obravnavana področja in predvidene kazalnike in omogoča njihovo morebitno dopolnitev, v kolikor naročnik meni, da je to potrebno.

Tako je predvidena nadaljnja uporaba opredeljenih kazalnikov v poročilu o prostorskem razvoju občine, ki naj bi ga na podlagi Zakona o urejanju prostora (ZUreP-2) (Ur. list RS št. 61/2017) morala občina pripravljati vsake 4 leta. Poročilo je pri tem tudi podlaga za pripravo izhodišč in sklepa za pričetek sprememb in dopolnitev novih prostorskih aktov občine. Poročilo pa naj bi na podlagi kazalnikov in ugotovljenega stanja v prostoru vsebovalo:

- analizo stanja in smernic prostorskega razvoja občine
- analizo izvajanja občinskih prostorskih aktov
- predloge za prilagoditev občinskih prostorskih aktov

Opravljen je bila analiza razpoložljivih javno dostopnih podatkovnih zbirk, ki so potrebne za izračun izbranih kazalnikov. Pri čemer smo bili pozorni na razpoložljivost in dostopnost podatkovne zbirke ter njeno vzdrževanje. Bistveni podatki pri oblikovanju baze podatkov so bili:

- ime zbirke prostorskih podatkov,
- lastnik/vzdrževalec zbirke prostorskih podatkov,
- vsebina prostorskih podatkov,
- pogostost ažuriranja prostorskih podatkov,
- položajna/geolokacijska natančnost prostorskih podatkov,
- dostopnost prostorskih podatkov.

Pri tem smo zbirko podatkov oblikovali tako, da je odprta in omogoča dograjevanje, glede na potrebe posodobitve in razširitve nabora kazalnikov v prihodnosti.

Nabor kazalnikov za spremljanje prostorskega razvoja v občini Izola smo kot že rečeno razdelili na štiri temeljne sklope: poselitev, krajina in varstvo naravnih virov, obvezna občinska gospodarska javna infrastruktura in zemljiška politika. Sklopi so deljeni na vsebinska področja po katerih je opredeljeno 48 večinoma sestavljenih kazalnikov.

Poselitev

- Demografija
- Gospodarstvo
- Centralne dejavnosti
- Naselja in razpršena poselitev

Krajina in varstvo naravnih virov

- Kulturna krajina
- Ohranjanje narave
- Varstvo kulturne dediščine
- Varstvo kmetijskih zemljišč
- Varovanje in funkcije gozdov
- Varstvo vodnih virov
- Varstvo drugih naravnih virov
- Varstvo pred naravnimi in drugimi naravnimi nesrečami
- Stopnje varstev in omejitev na območju občine

Obvezna občinska gospodarska javna infrastruktura

- Prometna infrastruktura
- Vodooskrba
- Odvajanje in čiščenje odpadnih vod
- Ravnanje z odpadki
- Energetika

Zemljiška politika

- Komunalni prispevek
- Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča

Pri tem so bili uporabljeni nekateri že obstoječi kazalniki, kot je indeks delovnih migracij, koeficient starostne odvisnosti in drugi, dodatno pa so bili uporabljeni tudi lastni, do sedaj v tovrstnih raziskavah še neuporabljeni kazalniki (prikaz tokov delavcev, vozačev, povečanja in zmanjšanja površin rabe prostora, časovna dostopnost, itd.).

Podatki za izračun obravnavanih kazalnikov so bili pridobljeni neposredno preko spleta večinoma iz javno dostopnih virov, in sicer:

- Statistični urad Republike Slovenije (SURS),
- Geodetska uprava Republike Slovenije (GURS),
- Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO) – Geoportal ARSO.
- Ministrstvo za okolje in prostor (MOP),
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP),
- Ministrstvo za infrastrukturo (MZI),
- AJPES.

Pri nekaj posameznih kazalnikih pa so bili uporabljeni tudi nekateri podatki zbrani v projektu »CRP 2017«, Projekt št.: V5-1728. Pregled in analiza razvojnih vizij in potencialov slovenskih mest za opredelitev ključnih ukrepov urbanega razvoja.

V nadaljevanju, v poglavju 3, podajamo strukturo metodološkega lista kazalnika, kateri je bil pripravljen za vsak obravnavani kazalnik oblikovanega nabora kazalnikov za spremljanje stanja in razvoja prostora.

V poglavjih 4 do 7 so nato predstavljeni posamezni kazalniki po izbranih sklopih: poselitev, krajina in varstvo naravnih virov, obvezna občinska gospodarska javna infrastruktura in zemljiška politika.

Zaključni poglavji 8 in 9 pa se nanašata na nadaljnji razvoj sistema kazalnikov za spremljanje stanja in razvoja prostora ter na samo vzpostavitev periodičnega spremljanja.

3 STRUKTURA METODOLOŠKEGA LISTA KAZALNIKA

Za vsak kazalnik mora biti izpolnjen metodološki list, ki naj vsebuje najmanj naslednje podatke:

- definicija in opis kazalnika,
 - tip kazalnika,
 - vključeni podatki/podkazalniki,
 - vir kazalnika,
 - definicija in opis kazalnika,
 - podatkovni viri za izračun kazalnika,
 - namen,
 - prostorski nivo kazalnika,
 - časovni okvir kazalnika,
- izračun kazalnika in način prikaza kazalnika,
- vrednotenje kazalnika,
- primeri prikaza kazalnika.

Posamezni delovni list oziroma predstavitev kazalnika ima tako sledečo strukturo:

SKLOP

VSEBINSKO PODROČJE

IME KAZALNIKA

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: samostojni (temelji na enem podatku), združen (združuje več podatkov), sestavljen iz več podkazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: seznam podatkov

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (SURs, projekt, ...), lastni izračun, sestavljen kazalnik

Definicija in opis kazalnika: kratek opis

Podatkovni viri za izračun kazalnika: podatkovna baza na kateri temelji kazalnik

Namen: s kazalnikom poskušamo odgovoriti na sledeča prostorsko razvojna vprašanja:

Prostorski nivo kazalnika: država/regija/občina/naselja/poselitvena območja

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek/primerjava časovnih presekov/povprečje časovnega obdobja

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

tekst

Vrednotenje kazalnika

tekst

Primeri prikaza kazalnika

preglednica, graf, slika, karta

4 POSELITEV

4.1 Demografija

4.1.1 Število prebivalcev in gibanje števila prebivalcev

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več kazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: prebivalstvo, naravno gibanje prebivalstva, selitveno gibanje prebivalstva, skupni prirast prebivalstva

Vir kazalnika: obstoječi kazalniki

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje spremembo števila prebivalstva, v posamezni prostorski enoti v daljšem časovnem obdobju. Kazalnik upošteva število prebivalstva glede na stalno prebivališče.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Demografsko in socialno področje/Prebivalstvo/Naravno in selitveno gibanje prebivalstva

Namen: Spremljanje števila prebivalstva kot podlaga za načrtovanje prostorskega, gospodarskega in družbenega razvoja v občini. Kazalnik omogoča vizualizacijo spreminjanja števila prebivalstva po prostorskih enotah kot posledico sprememb naravnega prirasta in selitvenega (notranje in zunanje migracije) prirasta.

Prostorski nivo kazalnika: občina, naselje

Časovni okvir kazalnika: Kazalnik se izračuna in opazuje v daljšem časovnem obdobju, smiselna je primerjava po letih.

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Ni izračuna, saj so podatki privzeti s strani SURS, ki je podatke preračunal po definiciji, ki je navedena v metodološkem opisu. Kazalnik tako temelji na obstoječih statističnih kazalnikih, smiselni je skupni prikaz naravnega in selitvenega gibanja prebivalstva in spremembe števila prebivalstva. Dodatno vpogled nudi primerjava in skupni grafični prikaz migracij iz ter v preostale slovenske občine in migracij iz ter v tujino.

Smiselni je prikaz v preglednici in grafični prikaz na občinski ravni ter kartografski prikaz na ravni naselij.

Vrednotenje kazalnika

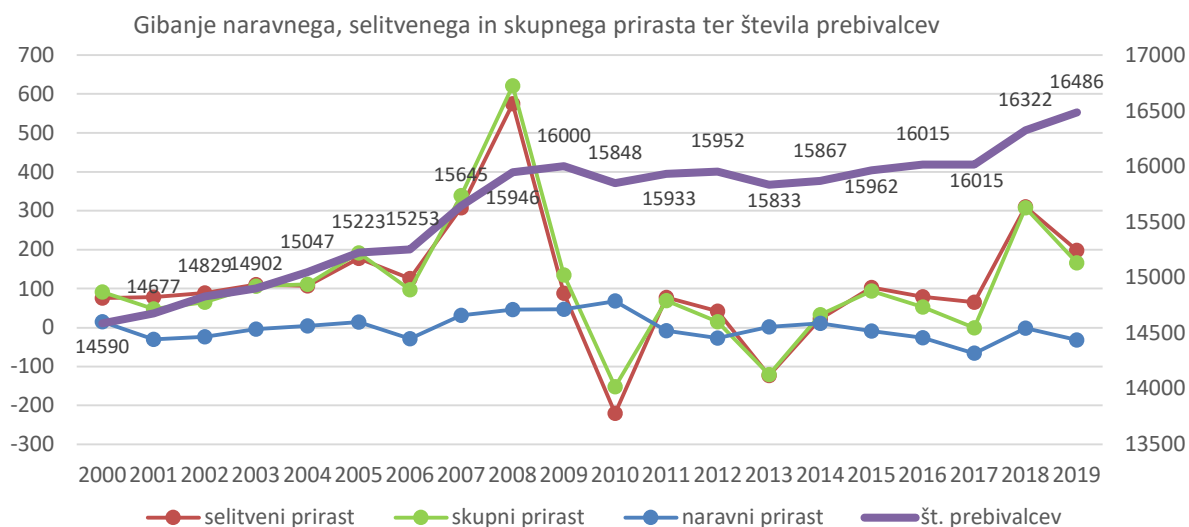
Enotno merilo za vrednotenje ne obstaja. V splošnem velja, da je rast števila prebivalstva pozitivno za razvoj občine, seveda v kolikor to omogočajo prostorske zmožnosti in temu sledi prostorski razvoj občine.

Pri vrednotenju kazalnika je smiselna primerjava gibanja števila prebivalcev občine s stanjem v regiji ter primerjava kazalnika oziroma stanja v podobnih ter sosednjih občinah.

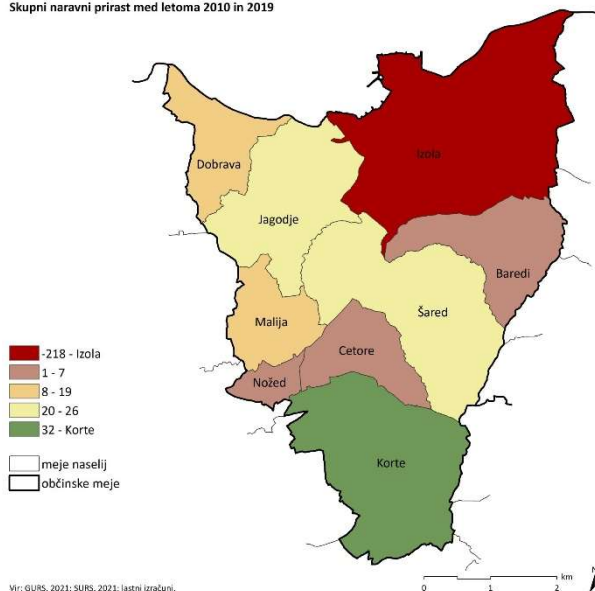
Primeri prikaza kazalnika

Število in sprememba števila prebivalcev v občini

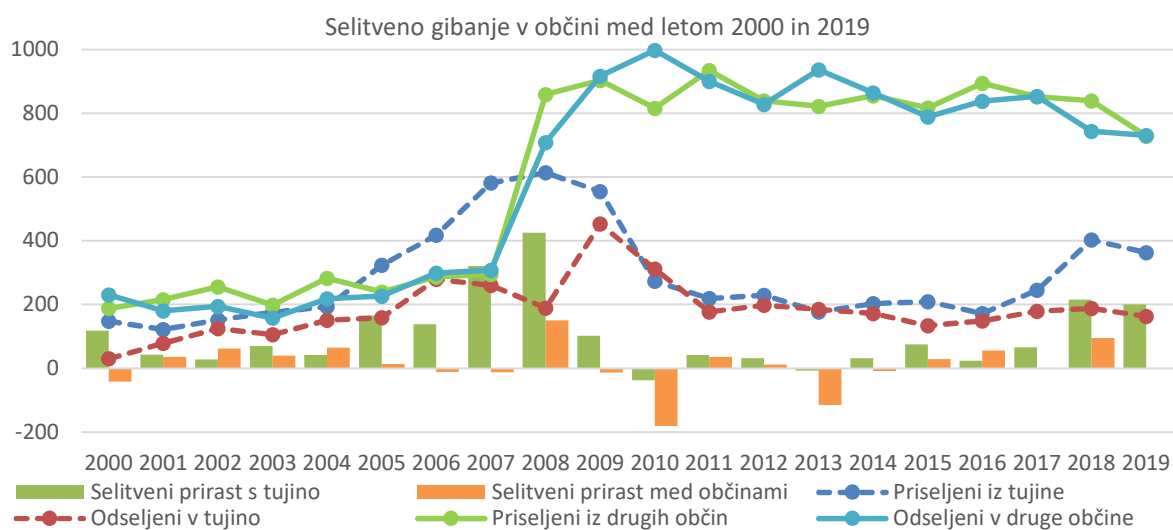
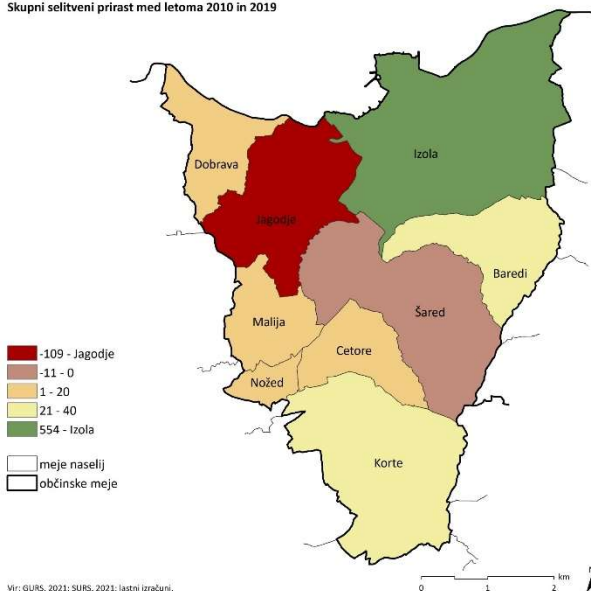
Občina	Št. preb. 2000	Št. preb. 2020	Sprememba št. preb. 2000-2020	Delež spremembe št. preb. 2000-2020	Sprememba št. preb. 2000-2020 na 1000 preb.
Izola/Isola	14488	16486	1998	13,8	121,2
Slovenija	1987755	2095861	108106	5,4	51,6

Skupni naravni prirast med letoma 2010 in 2019

Skupni selitveni prirast med letoma 2010 in 2019

4.1.2 Demografska slika

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več podkazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: povprečna starost prebivalstva, delež prebivalcev starih 65 in več let, indeks staranja, skupni koeficient starostne odvisnosti, koeficient starostne odvisnosti mladih in starih, število živorojenih otrok in splošna stopnja splošne rodnosti.

Vir kazalnika: obstoječi kazalniki

Definicija in opis kazalnika: Demografska slika občine podaja vpogled v stanje in sestavo prebivalstva.

Indeks staranja: razmerje med starim (65 let in več) in mladim prebivalstvom (starim 0–14 let), pomnoženo s 100.

Koeficient starostne odvisnosti starih in mladih: razmerje med številom starejših (65 let ali več) ali številom mladih (starim 0–14 let) in številom delovno sposobnih prebivalcev (preb. staro 15–64 let), pomnoženo s 100.

Splošna stopnja splošne rodnosti je razmerje med številom živorojenih v koledarskem letu in številom žensk v rodni dobi (15–49 let) sredi istega leta, pomnoženo s 1000.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Demografsko in socialno področje/Prebivalstvo/Število prebivalcev/Število prebivalcev, občine\Prebivalstvo - izbrani kazalniki, občine, Slovenija, polletno

Demografsko in socialno področje/Prebivalstvo/Število prebivalcev/Število prebivalcev, naselja\Prebivalstvo - izbrani kazalniki, občine, Slovenija, letno

Demografsko in socialno področje/Prebivalstvo/Rodnost/Rojeni, regije in občine

Namen: S kazalnikom poskušamo osvetliti sliko stanja prebivalcev in predvideti njihove nadaljnje potrebe. Hkrati je namen odkriti morebitne izstopajoče trende s ciljem pravočasnega ukrepanja in sprejetja ustreznih prostorskih politik.

Prostorski nivo kazalnika: občina, naselje

Časovni okvir kazalnika: Kazalnik se izračuna in opazuje v daljšem časovnem obdobju. Smiselna je tako primerjava izbranih časovnih presekov, kot spremembe kazalnikov v daljših obdobjih.

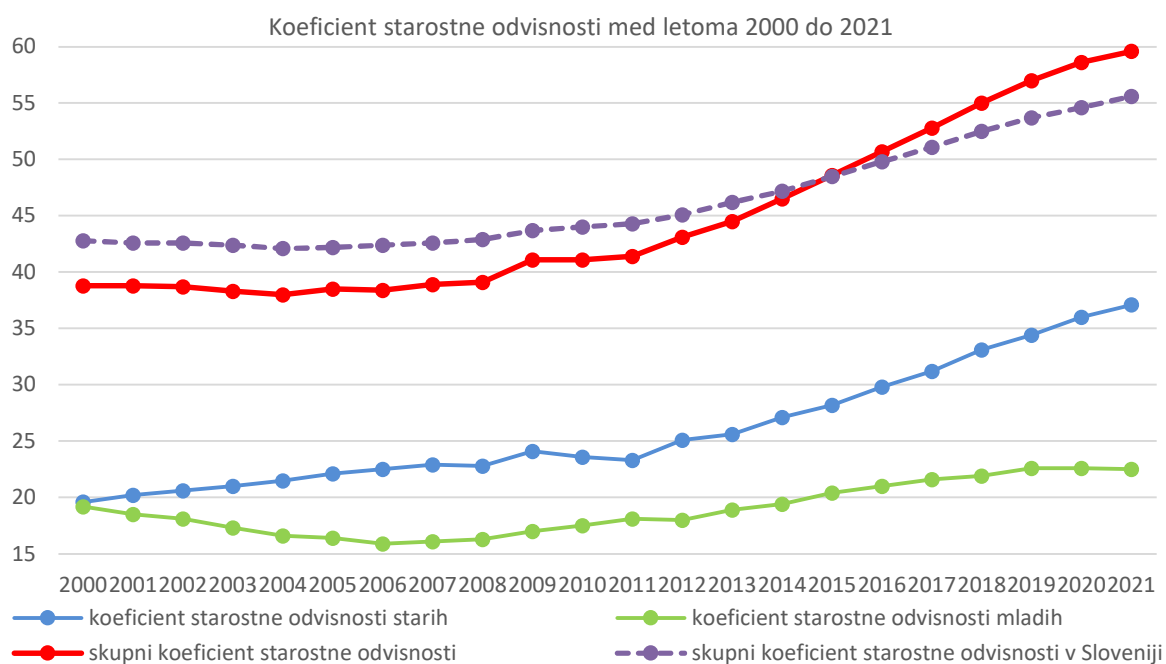
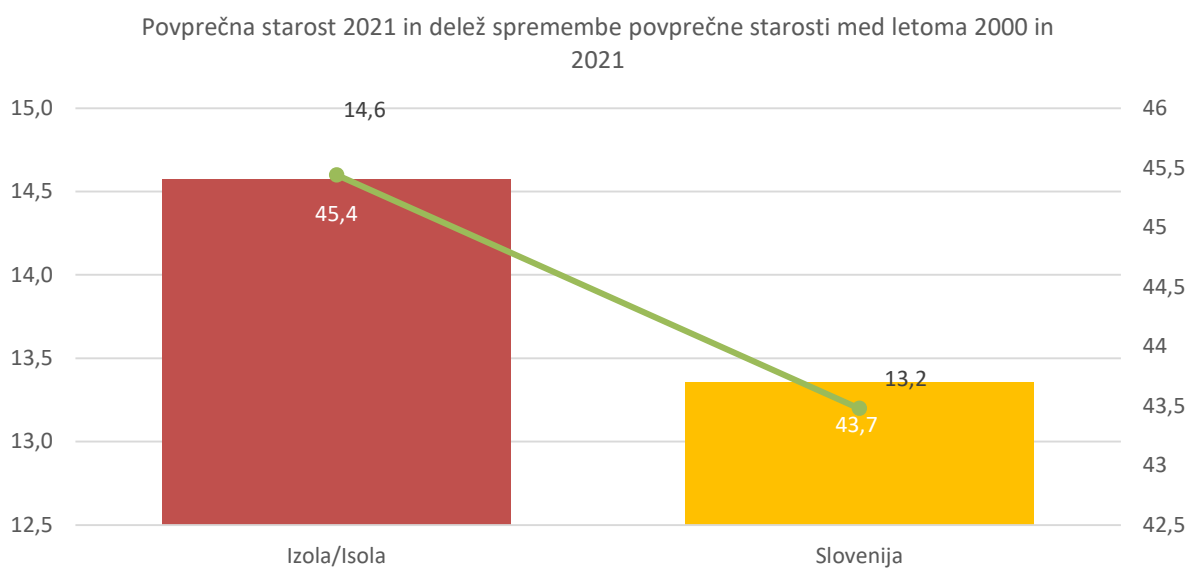
Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Ni izračuna, saj so podatki privzeti s strani SURS, ki je podatke preračunal po definiciji, ki je navedena v metodološkem opisu. Kazalnik tako temelji na obstoječih statističnih kazalnikih. Posamezni kazalnik prikazujemo ločeno. Medsebojno so povezani le koeficienti starostne odvisnosti. Skupni pregled vrednosti statističnih kazalnikov nudi vpogled v demografsko sliko prebivalstva občine. Kazalnike je smiselno prikazati tako v grafični kot kartografski obliki.

Vrednotenje kazalnika

V večini primerov je mogoča primerjava vrednosti kazalnikov s povprečnimi vrednostmi na ravni regije ali države, smiselna pa bi bila tudi primerjava s podobnimi ter sosednjimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

4.2 Gospodarstvo

4.2.1 Trg dela (delovno aktivno prebivalstvo, delovna mesta)

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več podkazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: število in gibanje števila delovno aktivnega prebivalstva, število in gibanje števila delovnih mest, stopnja delovne aktivnosti prebivalstva, registrirane brezposelne osebe, stopnja registrirane brezposelnosti.

Vir kazalnika: obstoječi kazalniki, lastni izračuni

Definicija in opis kazalnika:

Delovno aktivno prebivalstvo: zaposlene in samozaposlene osebe po občini prebivališča.

Delovna mesta: zaposlene in samozaposlene osebe po občini dela.

Stopnja delovne aktivnosti podaja delež delovno aktivnega prebivalstva v % od delovno sposobnega prebivalstva. Gre za kazalnik blaginje, ki prikazuje, koliko izmed delovno sposobnih oseb v določeni starostni skupini je tudi delovno aktivnih.

Registrirane brezposelne osebe so iskalci zaposlitve, ki niso v delovnem razmerju, niso samozaposleni, niso poslovnodne osebe v osebni družbi ali enoosebni družbi z omejeno odgovornostjo ter zavodu, niso kmetje, niso upokojenci, nimajo statusa dijaka, vajenca, študenta ali udeleženca izobraževanja odraslih, mlajšega od 26 let, so zmožni za delo, so prijavljeni na ZRSZ, aktivno iščejo zaposlitev in so pripravljeni sprejeti ustrezno oziroma primerno zaposlitev, ki jim jo ponudi ZRSZ ali drug izvajalec storitve posredovanja zaposlitve

Stopnja registrirane brezposelnosti je odstotni delež registriranih brezposelnih oseb med aktivnim prebivalstvom. Primerja se število oseb, registriranih pri enotah Zavoda RS za zaposlovanje (registrirano brezposelnih) s številom aktivnih po registrskih virih, ki ga poleg registrirano brezposelnih tvorijo še zaposlene in samozaposlene osebe, kot jih mesečno evidentira SURS preko registra delovno aktivnega prebivalstva.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Demografsko in socialno področje/Trg dela/ Delovno aktivno prebivalstvo po registrskih virih\ Delovno aktivno prebivalstvo, mesečni podatki\Delovno aktivno prebivalstvo po občinah delovnega mesta, Slovenija, mesečno in Delovno aktivno prebivalstvo po občinah prebivališča in spolu, Slovenija, mesečno

Demografsko in socialno področje/Trg dela/ Delovno aktivno prebivalstvo po registrskih virih\ Delovno aktivno prebivalstvo - izbrani kazalniki/Delovno aktivno prebivalstvo - izbrani kazalniki, občine, Slovenija, letno

Vir podatkov o registrirani brezposelnosti pa je Zavod RS za zaposlovanje (ZRSZ).

https://www.ess.gov.si/trg_dela/trg_dela_v_stevilkah/registrirana_brezposelnost#Ob%C4%8Dine

Namen: Namen kazalnika trg dela je pridobiti vpogled v obstoječe stanje in razmere na trgu dela v občini, ki so eno izmed izhodišč pri načrtovanju območij proizvodnih dejavnosti. Hkrati poznavanje razmere na trgu dela omogoča poznavanje tako ponudbe kot povpraševanja po delovnih mestih, ki je pomembna za prebivalstvo, kot ponudbe in povpraševanja po delovni sili, ki je pomembna za podjetja.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: Kazalnik se izračuna in opazuje v daljšem časovnem obdobju. Smiselna je tako primerjava izbranih časovnih presekov, kot izračun sprememb kazalnika oziroma podkazalnikov v daljšem časovnem obdobju.

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Kazalnik temelji na obstoječih statističnih kazalnikih. Smiselna je tudi dodatna standardizacija kazalnika oziroma nekaterih podkazalnikov, s preračunom vrednosti na 1000 prebivalcev. Primer število delovnih mest na 1000 prebivalcev, kar omogoča lažjo primerjavo med občinami, s povprečjem regije ali države. Posamezni podkazalnik prikazujemo ločeno.

Kazalnike je smiselno prikazati predvsem v preglednicah in v grafični obliki.

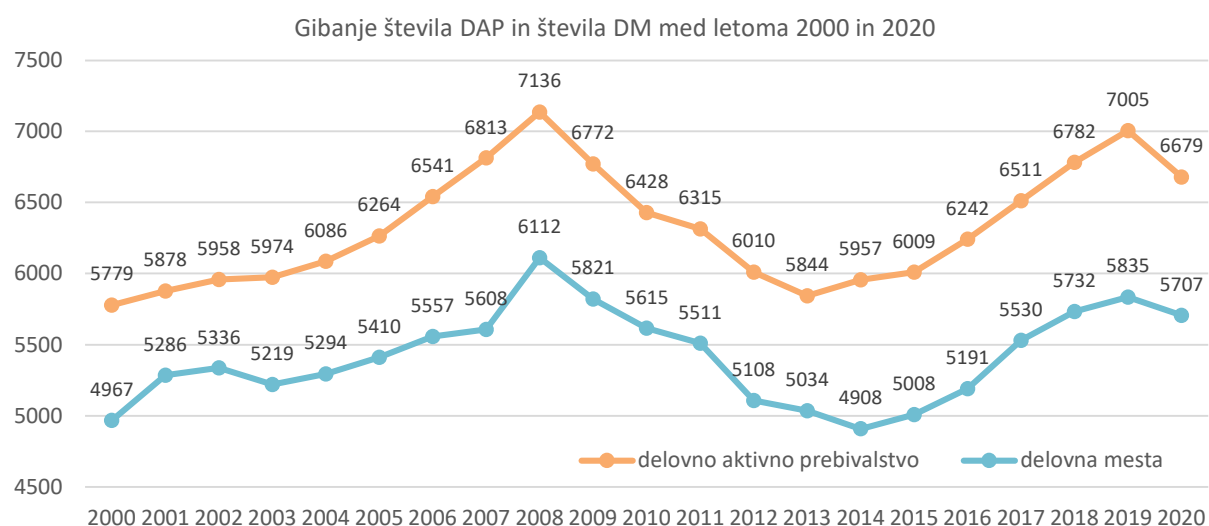
Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje se lahko izvede s primerjavo vrednostih kazalnika s slovenskim povprečjem oziroma z drugimi občinami. V splošnem velja, da je pozitiven pojav tako rast delovno aktivnega prebivalstva, kot tudi rast delovnih mest. Hitrejša rast delovnih mest v primerjavi z rastjo delovno aktivnega prebivalstva kaže na razvijajoč se trg dela.

Za stopnjo delovne aktivnosti prebivalcev velja, da rast kazalnika ugodno vpliva na blaginjo.

Pri številu brezposelnih in stopnji registrirane brezposelnosti se zasleduje nižje vrednosti kazalnika.

Primeri prikaza kazalnika

Podkazalnik	Stanje 2000	Stanje 2020	Stanje 2020 na 1000 prebivalcev	Sprememba števila	Delež spremembe [%]
DAP	5779	6679	405,1	900	15,6
DM	4967	5707	346,2	740	14,9

4.2.2 Delovna mesta po dejavnostih

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: samostojni

Vključeni podatki/podkazalniki: delovno aktivno prebivalstvo po dejavnostih

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (SURS)

Definicija in opis kazalnika: Zaposlene osebe po dejavnostih v občini v izbranem časovnem preseku. Za prikaz podatkov po dejavnosti se od leta 2008 uporablja Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 (SKD 2008).

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>) – podatki na ravni občine niso javno objavljeni, potrebno jih je naročiti Demografsko in socialno področje/Trg dela/Delovno aktivno prebivalstvo po registrskih virih/Delovno aktivno prebivalstvo, mesečni podatki/Delovno aktivne osebe po Standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD 2008) v izbranih občinah delovnega mesta, Slovenija, mesečno

Namen: Struktura delovnih mest v občini je pomemben pokazatelj prevladujočih panog gospodarstva v občini. Na podlagi strukture delovnih mest je mogoče določiti tako prevladujočo panogo, kot tudi panoge v razvoju ali zatonu. S posameznimi panogami pa povezujemo tudi prostorske potrebe in načrtujemo prostorske rezerve.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

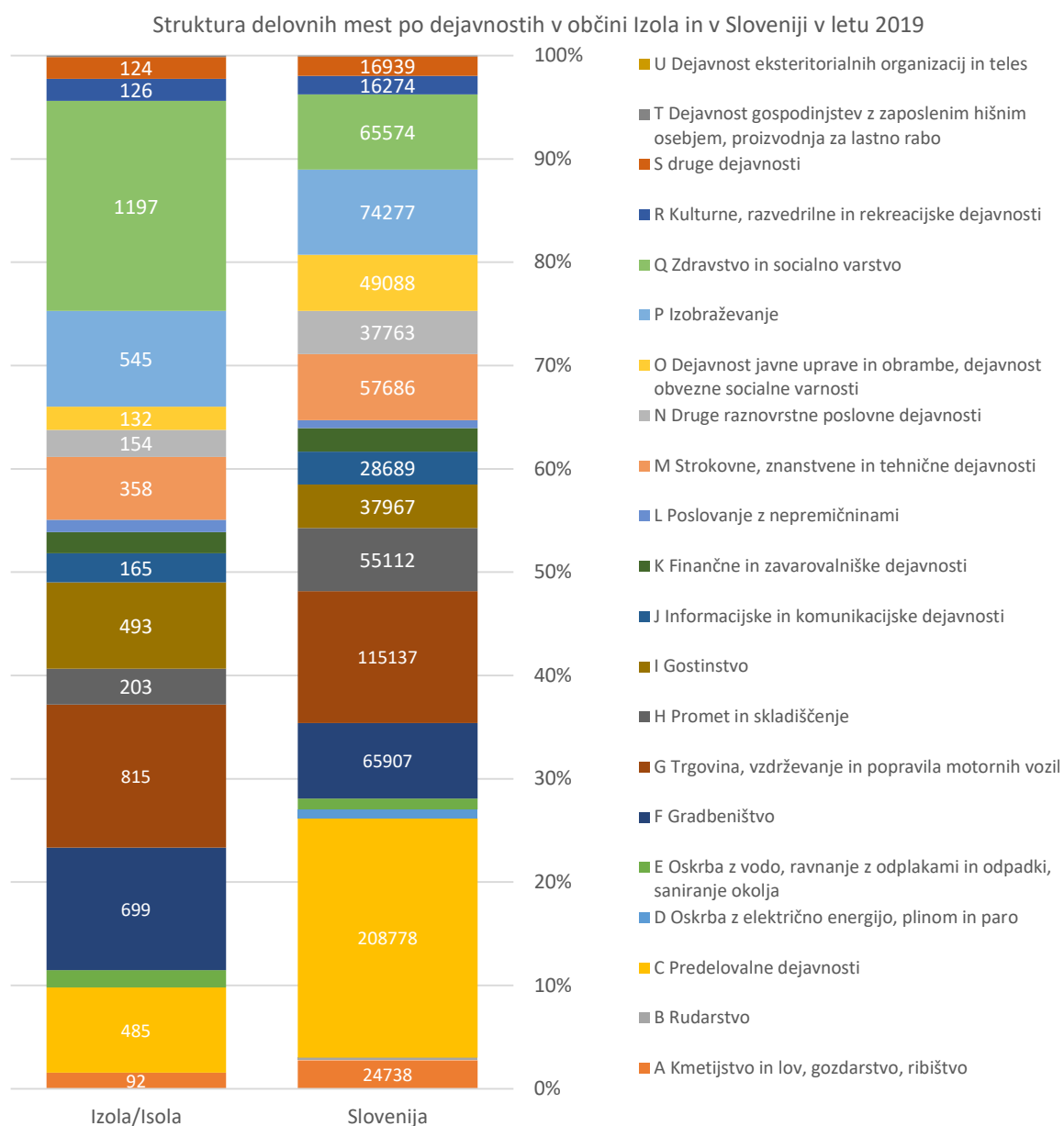
Ni izračuna, saj so podatki privzeti s strani SURS, ki je podatke preračunal po definiciji, ki je navedena v metodološkem opisu. Kazalnik tako temelji na obstoječih statističnih podatkih.

Kazalnik prikazujemo v obliki tabele ali grafa.

Vrednotenje kazalnika

Enotno merilo za vrednotenje ne obstaja. Kazalnik se lahko vrednosti glede na zastavljene cilje občine, v kolikor so ti določeni. Cilj je lahko usmeritev v razvoj določene dejavnosti v občini, specializacija na določenem področju in podobno. Število in spreminjanje števila delovnih mest po dejavnostih je smiselno primerjati z vrednostmi kazalnika v primerljivih občinah. Osnovno načelo je, da večja raznolikost dejavnosti, bolj raznolika struktura delovnih mest na eni strani pomeni sicer manjšo specializacijo občine v posamezno dejavnost, na drugi strani pa raznolikost prisotnih dejavnosti prinaša več možnosti zaposlitve, večjo odpornost na gospodarske spremembe, itd.

Primeri prikaza kazalnika

Dejavnosti SKD, 2008	Št. delovnih mest 2010	Št. delovnih mest 2015	Št. delovnih mest 2019	Delež v letu 2019	Razlika 2010 - 2019	Sprememba 2010 - 2019 [%]
C Predelovalne dejavnosti	762	633	485	8,2	-277	-36,4
F Gradbeništvo	656	375	699	11,9	43	6,6
G Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil	809	680	815	13,8	6	0,7
H Promet in skladiščenje	313	210	203	3,4	-110	-35,1
I Gostinstvo	491	377	493	8,4	2	0,4
M Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	269	310	358	6,1	89	33,1
P Izobraževanje	435	464	545	9,3	110	25,3
Q Zdravstvo in socialno varstvo	1014	1076	1197	20,3	183	18,0

* prikazane so le dejavnosti z 200 in več delovnimi mesti v občini Izola

4.2.3 Delovna mobilnost

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več kazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: indeks delovnih migracij, tokovi delavcev vozačev, razmerje delavcev vozačev v ter iz občine, delež samozadostnosti trga dela

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (SURS), lastni izračun

Definicija in opis kazalnika:

Indeks delovne migracije (IDM) je razmerje med številom DM in številom DAP pomnoženo s 100. Indeks delovne migracije je kazalnik, ki za posamezno teritorialno enoto (občino, upravno enoto, statistično regijo) povezuje število delovnih mest s številom delovno aktivnih prebivalcev (glede na prebivališče).

Tokovi delavcev vozačev so delovno aktivni prebivalci, ki se na delo vozijo v drugo občino, kot je občina njihovega prebivališča.

Razmerje delavcev vozačev prikazuje seštevek tokov delavcev vozačev v ter iz občine.

Delež samozadostnosti trga dela podaja delež DAP, ki dela v občini prebivališča in delež DM občine, ki jih zaseda DAP iz iste občine.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>) - Statistični register delovno aktivnega prebivalstva (SRDAP)

Demografsko in socialno področje/Trg dela/Delovno aktivno prebivalstvo po registrskih virih/Delovne migracije, letni podatki - izbrani kazalniki/Delovne migracije - izbrani kazalniki, občine, Slovenija, letno

Demografsko in socialno področje/Trg dela/Delovno aktivno prebivalstvo po registrskih virih/Delovne migracije, letni podatki/Delovno aktivno prebivalstvo (brez kmetov) po občinah prebivališča in občinah delovnega mesta po spolu, občine, Slovenija, letno.

Namen: S kazalnikom poskušamo odgovoriti in ugotoviti ali gre pri obravnavani občini za prostorsko enoto z bolj izrazitim delovnim ali bolj izrazitim bivalnim značajem. Delovno značilna območja imajo več delovnih mest kot imajo delovno aktivnega prebivalstva, zato se pričakuje dnevne delovne migracije v ta območja. Nasprotno velja za bivalno izrazita območja, kjer je izražen primanjkljaj delovnih mest glede na število delovno aktivnega prebivalstva. Višji indeks – pričakovani tokovi v občino. Nižji indeks – pričakovani tokovi iz občine.

Na podlagi preostalih podkazalnikov ocenjujemo delovno mobilnost iz ter v občino. Na eni strani je namen ugotoviti kje dela DAP občine, na drugi strani pa kdo zaseda DM v občini.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek, pa tudi primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Osnovni podatki so privzeti s SURS, kjer zanje najdemo tudi podrobne metodološke opise. Indeks delovne migracije je obstoječ kazalnik, ki ga ne računamo. Preostali kazalniki temeljijo na podatkih, ki so na SURS vodeni v obliki matrike, kjer vrstice predstavljajo občine prebivališča, se pravi izvore tokov delavcev vozačev, stolpci pa občine delovnega mesta, se pravi ponore tokov. Za posamezno občino je smiselno povzeti tako tokove v kot tokove iz občine. Pri tem je potrebno upoštevati tudi diagonalne elemente matrike, ki podajajo število DAP, ki prebiva in dela v isti občini. Izračunamo tako seštevek vseh vozačev v ter iz izbrane občine, kot tudi skupni seštevek vseh tokov, ki podaja razmerje delavcev vozačev.

Dodatno so izračunani tudi deleži samozadostnosti, ki podajajo razmerje med:

- DAP, ki prebiva in dela v isti občini, glede na vse DAP občine,
- število DM v občini, ki jih zaseda DAP te občine, glede na vsa DM v občini in
- število DM v občini, ki jih zasedajo vozači iz drugih občin, glede na vsa DM v občini.

Kazalnik prikazujemo v obliki tabel, grafa ter tudi na karti.

Vrednotenje kazalnika

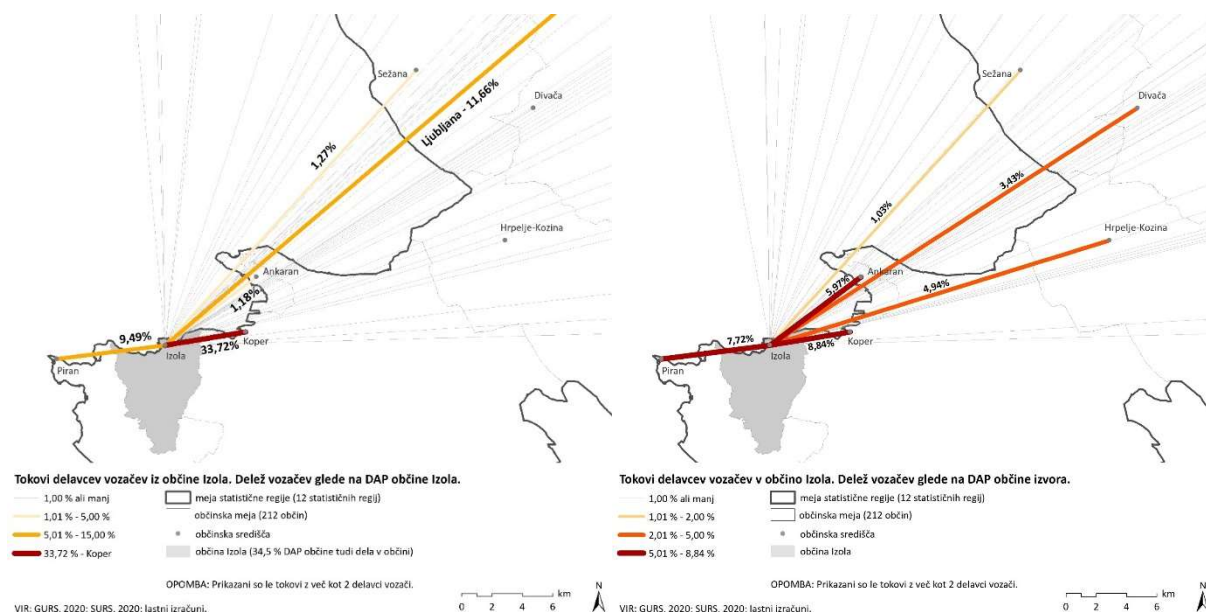
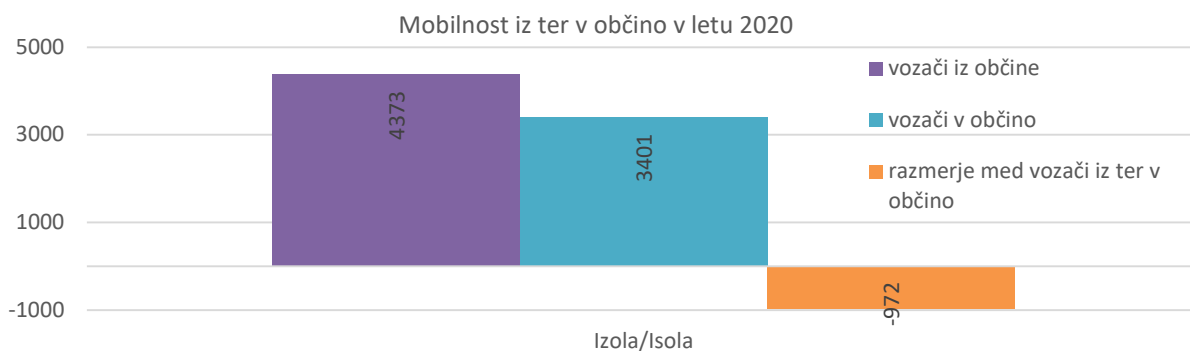
Indeks delovne migracije se vrednoti v skladu z merili SURS. Glede na vrednost tega kazalnika (IDM) se posamezne teritorialne enote delijo v naslednje kategorije:

Delovne občine (upravne enote, regije):	Vrednost indeksa delovne migracije
izrazito delovne	116,0 ali več
zmerno delovne	96,0 – 115,9
Bivalne občine (upravne enote, regije):	Indeks delovne migracije
šibko bivalne	76,0 – 95,9
zmerno bivalne	56,0 – 75,9
pretežno bivalne	36,0 – 55,9
izrazito bivalne	35,9 ali manj

Za preostale podkazalnike ni enotnega merila za vrednotenje. Kazalnik se lahko vrednoti glede na zastavljene cilje občine, v kolikor so ti določeni. Kazalniki so primerljivi med občinami Slovenije.

Primeri prikaza kazalnika

Občina	Indeks delovne migracije 2020	Delež DAP, ki dela v drugi občini 2020	Delež DAP, ki dela in prebiva v občini 2020	Delež DM, ki jih zaseda DAP občine 2020	Delež DM, ki jih zasedajo vozači iz drugih občin 2020
Izola/Isola	85,4	65,5	34,5	40,4	59,6

4.2.4 Površine območij za proizvodne dejavnosti

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen

Vključeni podatki/podkazalniki: poslovne cone iz državnega registra poslovnih con in subjektov inovativnega okolje, območja proizvodnih dejavnosti iz OPN, pozidanost območij proizvodnih dejavnosti, dostopnost poslovnih con

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik, lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik omogoča vpogled v območja proizvodnih dejavnosti in njihove značilnosti v izbrani občini.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina - OPN, GURS, MGRT

Namen: S pomočjo kazalnika je cilj analizirati podatke o poslovnih conah iz nacionalnega registra ter vsa v OPN opredeljena območja namenjena proizvodnim dejavnostim. Oceniti prostorske rezerve in umeščenost območij proizvodnih dejavnosti v prostor občine.

Prostorski nivo kazalnika: občina/naselja

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Poslovne cone na območju občine, opredeljene v državnem registru poslovnih con in subjektov inovativnega okolje, služijo kot izhodišče za prostorsko analizo območij za proizvodne dejavnosti. Register nudi število podatkov o poslovnih conah, od podatka o velikosti cone, zasedenosti, tipu poslovne cone, njenem pomenu, oddaljenosti, itd. Evidenca je v začetnih fazah, pri tem so potrebne še nekatere uskladitve in popravki.

Kazalnik temelji na izračunu količine stavbnih zemljišč namenjenih proizvodnim dejavnostim (IG, IK, IP). Preračun je izveden tako na ravni občine kot na ravni naselij. Dodatno so na podlagi prostorskih analiz izračunana pozidane in nepozidane površine posameznih območij.

Izračuna se tudi povprečna dostopnost poslovne cone. Izračun se izvede z naprednim modelom dostopnosti, ki na podlagi podatka o cestah iz katastra GJI in opredeljenih povprečnih potovalnih hitrostih omogoča izračun potovalnega časa oziroma povprečne dostopnosti območij proizvodnih dejavnosti iz oziroma do priključkov na AC ali HC.

Kazalnik se prikazuje v tabeli in grafu za celotno občino, po posameznih naseljih pa je smiselni kartografski prikaz. Kartografski prikaz se uporabi tudi pri prikazu dostopnosti.

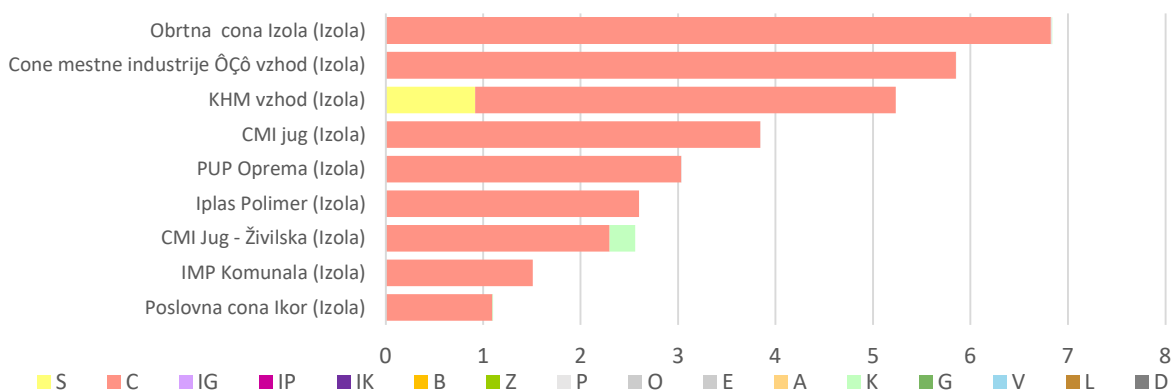
Vrednotenje kazalnika

Enotno merilo za vrednotenje ne obstaja. Ustreznost razporeditve območij proizvodnih dejavnosti je odvisna od avtohtonega poselitvenega vzorca v občini in zastavljenih ciljev občine. Pri dostopnosti v splošnem velja, da je boljša dostopnost prednost pri razvoju gospodarskih in poslovnih con.

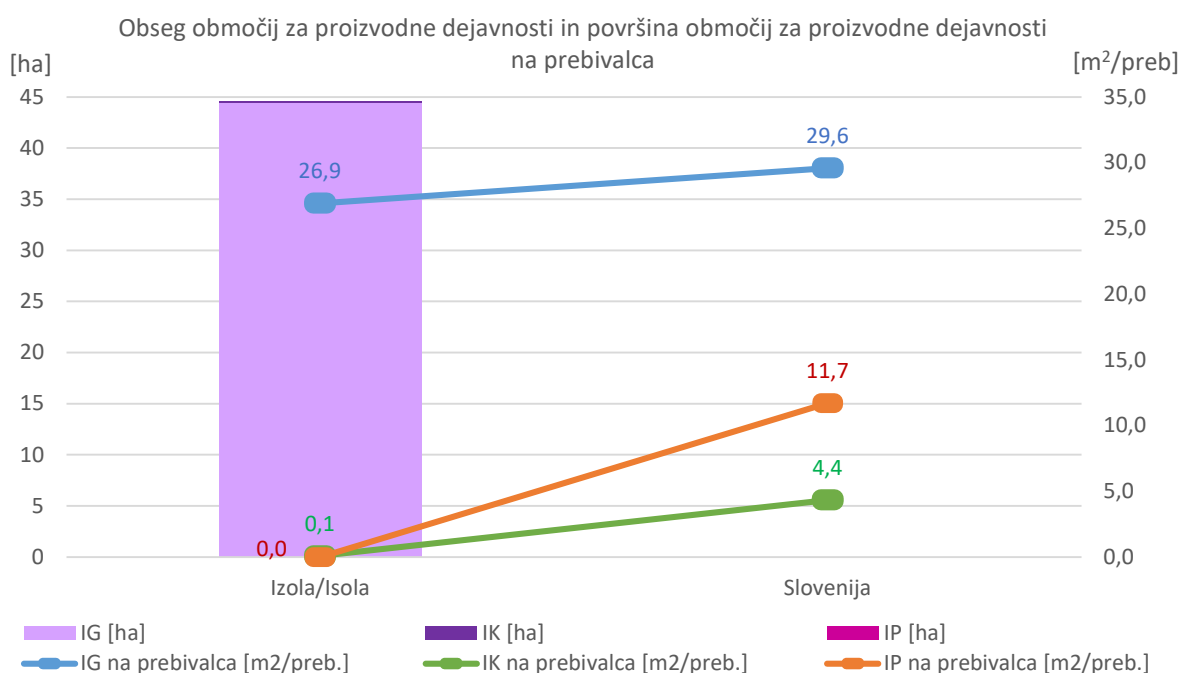
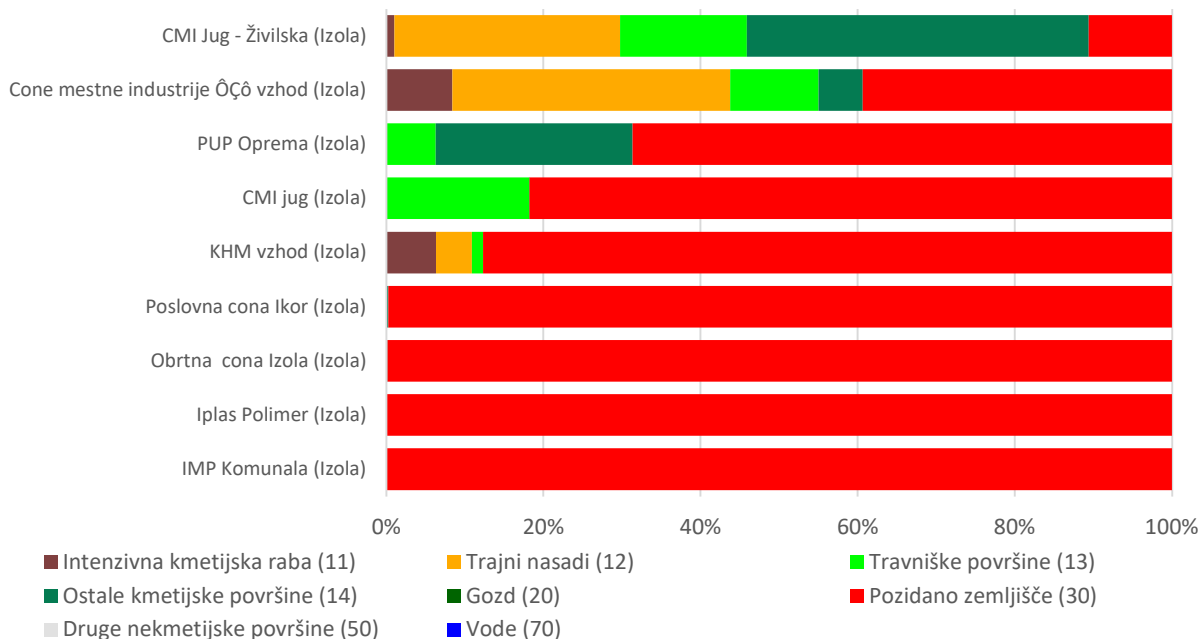
Primeri prikaza kazalnika

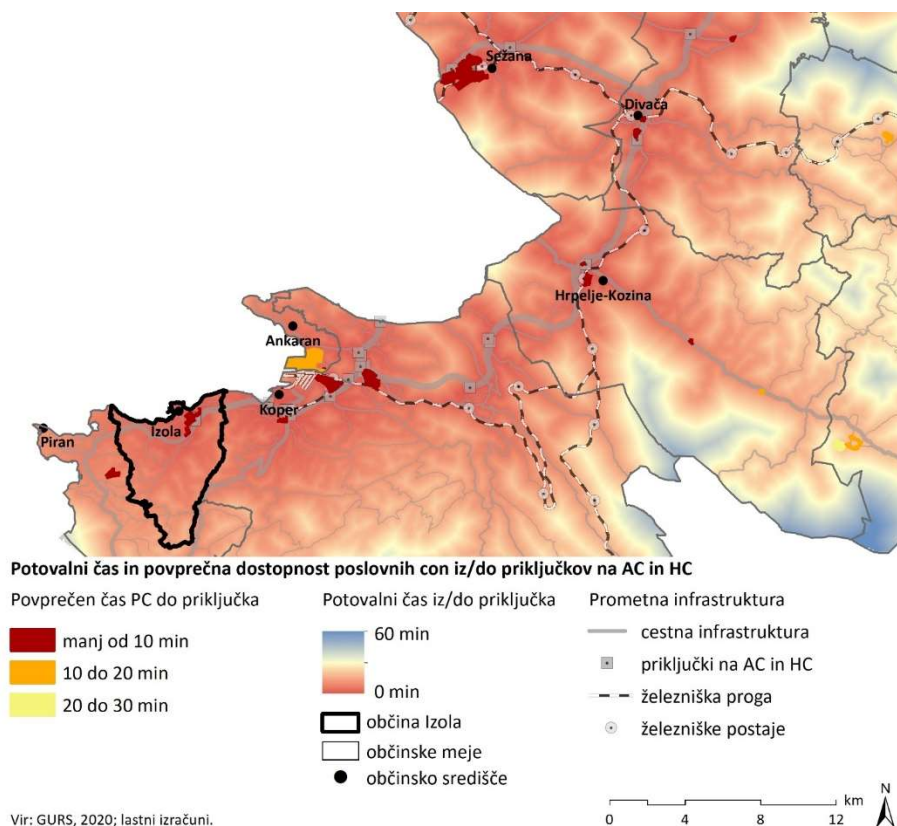
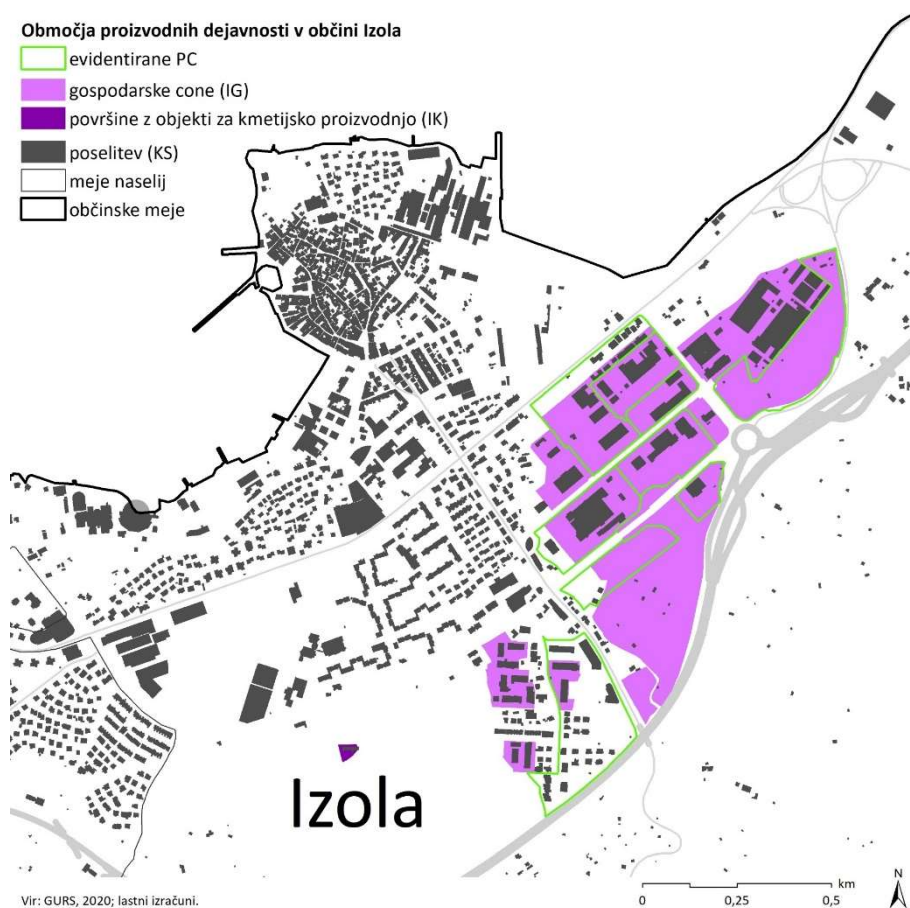
Ime poslovne cone	Velikost cone [ha]	Zasedenost zemljišč	Ocenjene proste površine [ha]	Tip cone	Pomen
Poslovna cona Ikor	1,1	100	0,0	Proizvodna / Industrijska	Občinska
KHM vzhod	0,5	75	1,3	Drugo (vnosi)	Občinska
Obrtna cona Izola	2,0	100	0,0	Podjetniška	Občinska
Cone mestne industrije vzhod	4,0	8	5,4	Mešana	Občinska
CMI jug	4,0	100	0,0	Podjetniška	Ni določeno
PUP Oprema	2,0	48	1,6	Podjetniška	Občinska
CMI Jug - Živilska	1,8	0	2,6	Podjetniška	Občinska
Iplas Polimer	1,0	57	1,1	Proizvodna / Industrijska	Občinska
IMP Komunala	1,0	83	0,3	Poslovna	Regionalna

Površine kategorij namenske rabe prostora v PC občine Izola [ha]

Površine kategorij dejanske rabe prostora v PC občine Izola [ha]

4.2.5 Število in tipi poslovnih subjektov

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več kazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: poslovni subjekti v Poslovnem registru Slovenije in nanje vezani podatki, podjetja po občinah in velikosti glede na število oseb, ki tam delajo.

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (AJPes, SURS)

Definicija in opis kazalnika:

Kazalnik, po občinah in po skupinah, tipih poslovnih subjektov podaja število poslovnih subjektov zavedenih v poslovnem registru Slovenije.

Kazalnik podaja strukturo podjetij v občini, glede na razrede opredeljene po številu oseb, ki v podjetju delajo.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

Poslovnem registru Slovenije, APES

- osnovni podatki na voljo na spletnih straneh: https://www.ajpes.si/Registri/Poslovni_register/Splosno
- širša struktura podatkov, izpis vseh »živih« enot PRS s sedežem na območju občine po stanju PRS na presečni datum je možno naročiti na APES.

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Ekonomsko področje/Poslovni subjekti/Število podjetij/Podjetja po občinah in velikosti glede na število oseb, ki delajo, Slovenija, letno

Namen: Namen kazalnika je analizirati poslovne subjekte prisotne v občini. Ugotoviti strukturo poslovnih subjektov v občini in ugotoviti morebitne spremembe v številu posameznih tipov poslovnih subjektov v daljšem časovnem obdobju.

Prostorski nivo kazalnika: občina, poselitvena območja

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

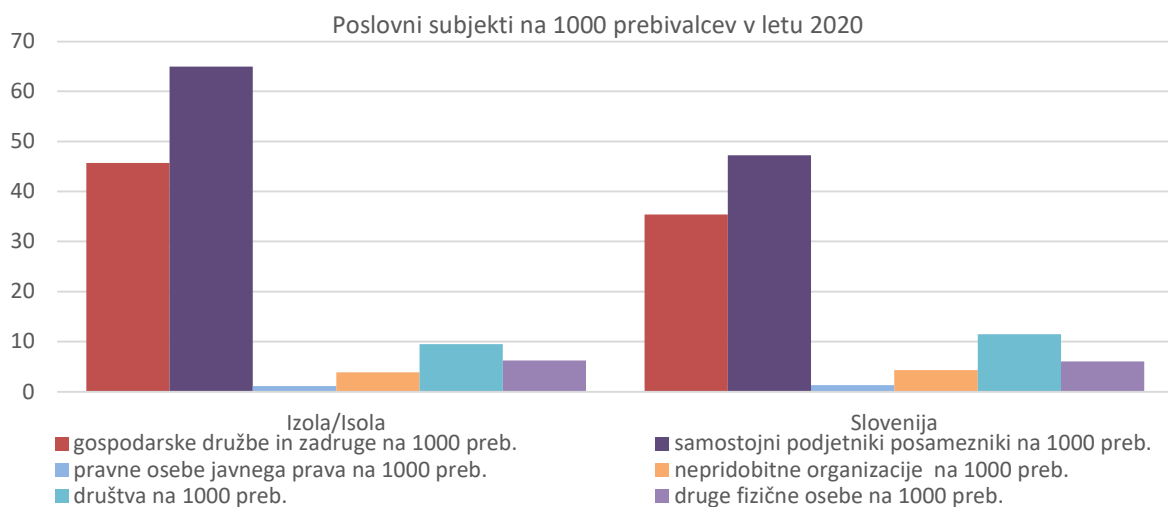
Kazalnik temelji na obstoječih statističnih podatkih. Izračuni kazalnika tako niso potrebni. Širša struktura podatkov, vsebuje tudi naslov oziroma HS_MID številko poslovnih subjektov preko katere je mogoče določiti in prikazati lokacije poslovnih subjektov v prostoru.

Poleg absolutnega števila poslovnih subjektov v posamezni občini, je zaradi primerjave med občinami in s povprečjem regije ali države smiselno tudi preračun števila posameznih tipov poslovnih subjektov na 1000 prebivalcev. Kazalnik prikazujemo v obliki tabel in grafov.

Vrednotenje kazalnika

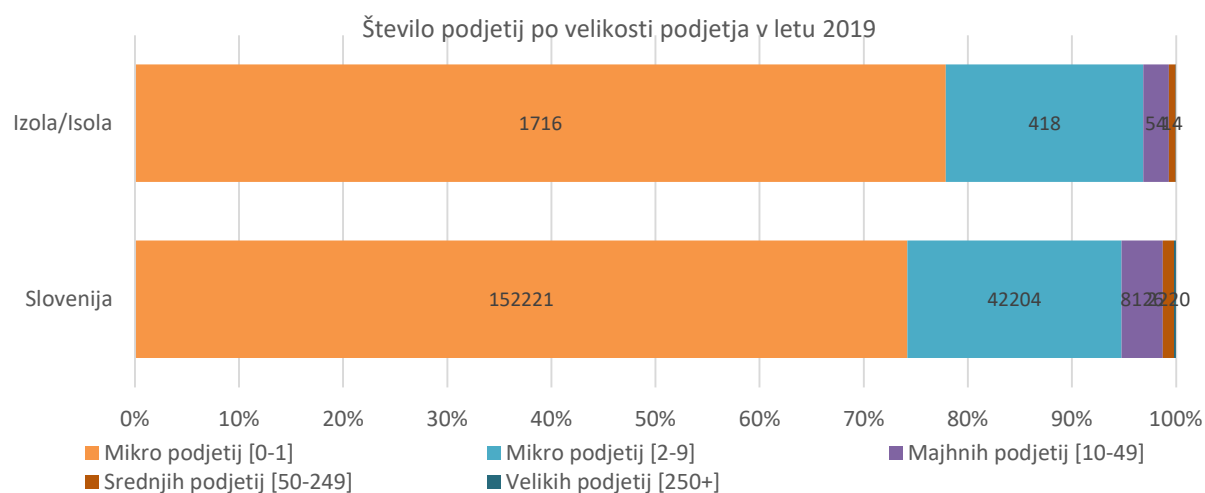
Enotno merilo za vrednotenje ne obstaja. Vrednotenje se lahko izvede le na podlagi primerjav absolutnega števila poslovnih subjektov in standardiziranih vrednosti s primerljivimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Poslovni subjekt	2009	2014	2019	Razlika 2009-2019	Delež spremembe [%]
Gospodarske družbe	606	802	749	147	24,3
Zadrage		4	4		
Samostojni podjetniki posamezniki	933	890	1071	138	14,8
Pravne osebe javnega prava	20	19	19	-1	-5,0
Nepridobitne organizacije - pravne osebe zasebnega prava	50	63	64	14	28,0
Društva	155	164	157	2	1,3
Druge fizične osebe, ki ...določene dejavnosti	90	53	103	13	14,4
Skupaj poslovnih subjektov	1854	1995	2167	313	16,9

Občina	Mikro podjetja [0-1]	Mikro podjetja [2-9]	Majhnih podjetja [10-49]	Srednjih podjetij [50-249]	Velikih podjetij [250+]
Izola/Isola	1716	418	54	14	1

Poslovni subjekti s 5 ali več zaposlenimi po velikosti in dejavnosti (SKD, 2008)

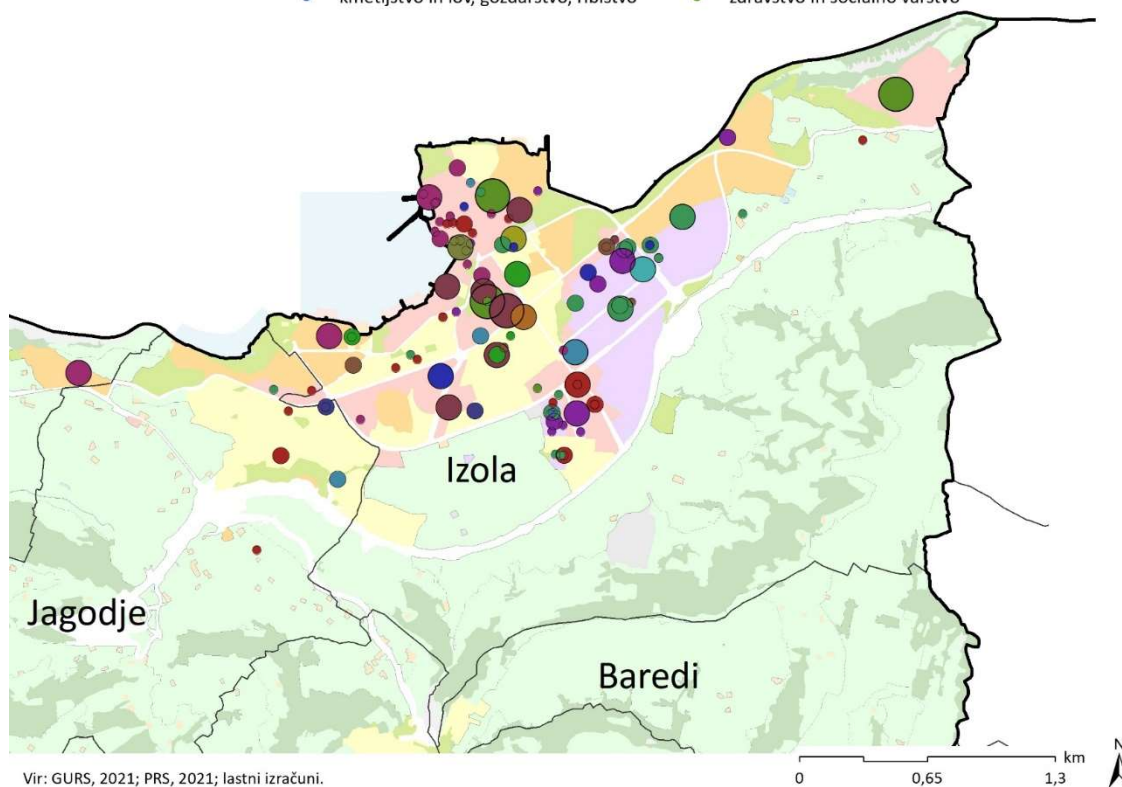
Razredi števila zaposlenih

- 5 do 9 zaposlenih
- 10 do 19 zaposlenih
- 20 do 99 zaposlenih
- 100 in več zaposlenih

meje naselij
občinske meje

Razredi dejavnosti

dejavnost javne uprave in obrambe,
dejavnost obvezne socialne varnosti	kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti
druge dejavnosti	oskrba z vodo, ravnanje z odpadki
in odpadki, saniranje okolja
druge raznovrstne poslovne dejavnosti	poslovanje z nepremičninami
gostinstvo	predelovalne dejavnosti
gradbeništvo	promet in skladiščenje
informacijske in komunikacijske dejavnosti	strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti
izobraževanje	trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil
kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	zdravstvo in socialno varstvo

Vir: GURS, 2021; PRS, 2021; lastni izračuni.

4.2.6 Stopnja razvitosti gospodarstva

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več kazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: povprečna mesečna bruto plača, dodana vrednost na zaposlenega

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (SURS, projekt CRP 2017 št.: V5-1728)

Definicija in opis kazalnika:

Povprečna mesečna bruto plača je povprečni znesek, ki ga kot plačilo za mesec dela prejmejo osebe, zaposlene pri pravnih osebah.

Kazalnik (bruto) dodane vrednosti na zaposlenega izkazuje, kolikšna je povprečna novo ustvarjena vrednost na zaposlenega.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Demografsko in socialno področje/Trg dela/Plače in stroški dela/Povprečne mesečne plače - izbrani kazalniki/Povprečne mesečne plače po občinah, Slovenija, letno

Baza projekta CRP 2017, V5-1728. Pregled in analiza razvojnih vizij in potencialov slovenskih mest za opredelitev ključnih ukrepov urbanega razvoja. Podatki objavljeni v zaključnem poročilu projekta.

Namen: Dodatni ekonomski oziroma gospodarski kazalniki so v pomoč pri razumevanju stopnje razvoja gospodarstva v občini iz katerega lahko sklepamo na morebitne prostorske posledice.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Pri povprečni mesečni bruto plači ni izračuna, saj gre za obstoječi statistični kazalnik oziroma podatek. (Bruto) dodana vrednost na zaposlenega se izračuna kot bruto dodana vrednost ekonomskega subjekta deljena s povprečnim številom zaposlenih (izračunih iz delovnih ur) v tem ekonomskem subjektu.

Predlagamo prikaz v preglednici ali grafu.

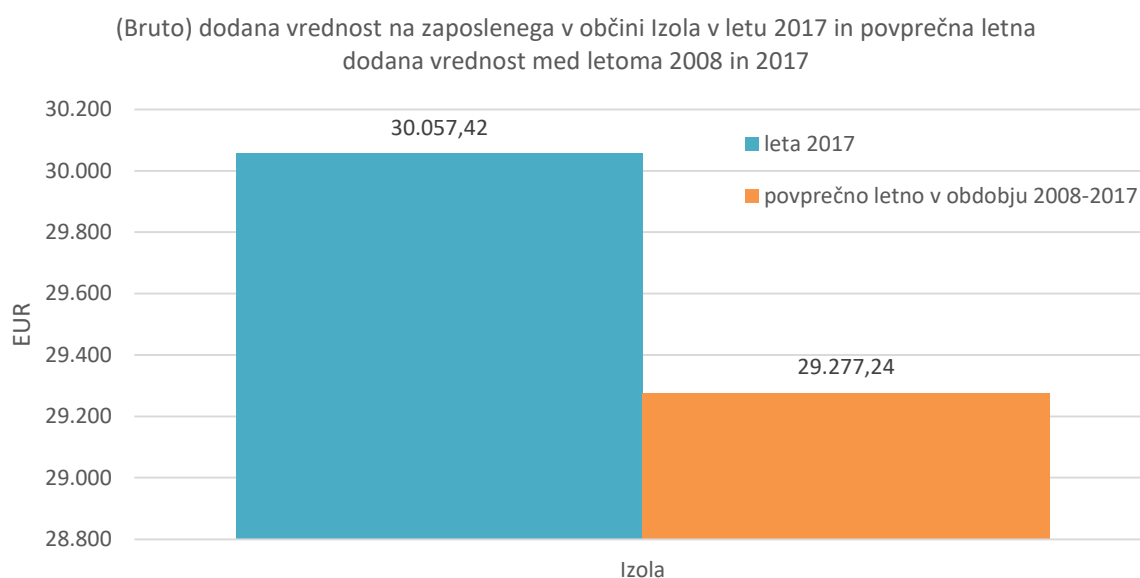
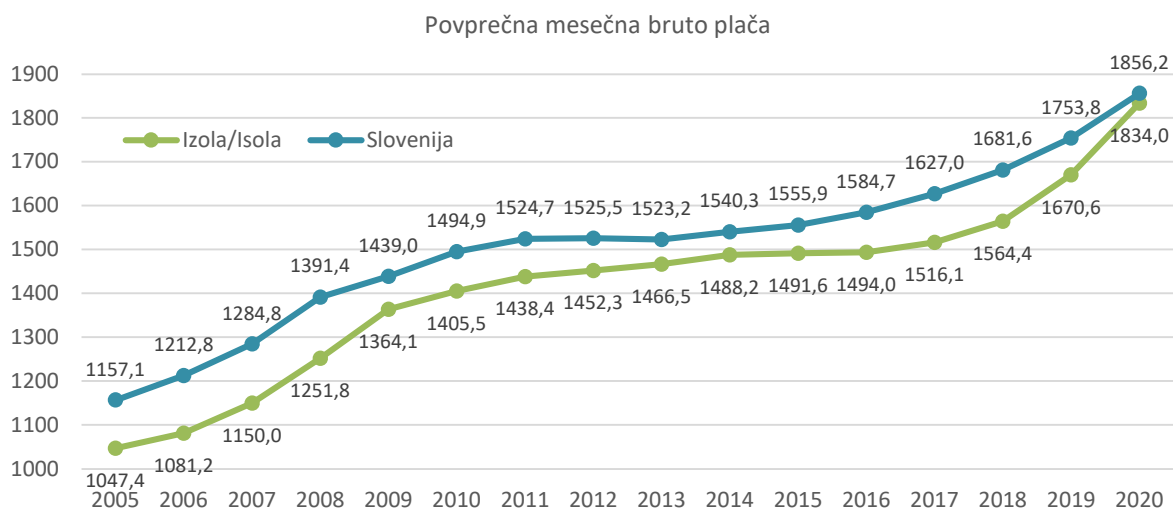
Vrednotenje kazalnika

Enotno merilo za vrednotenje ne obstaja. Pri povprečni mesečni bruto plači je smiselna primerjava s povprečno mesečno bruto plačo zabeleženo v Sloveniji. Za kazalnik dodane vrednosti na zaposlenega pa velja, da višja povprečna letna dodana vrednost vseh podjetij v občini na zaposlenega v izbranem obdobju predstavlja večjo produktivnost in hkrati tudi večjo kakovost poslovnih subjektov izbrane občine.

Primeri prikaza kazalnika

Povprečna mesečna bruto plača (PMBP) in njeno spreminjanje med letoma 2009 in 2019

Občina	PMBP 2020 [EUR]	Sprememba višine PMBP 2010-2015 [%]	Sprememba višine PMBP 2015-2020 [%]	Sprememba višine PMBP 2010-2020 [%]
Izola/Isola	1834,0	9,4	23,0	30,5
Slovenija	1856,2	8,1	19,3	24,2

4.2.7 Turizem

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več podkazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: prihodi in prenočitve turistov, register nastanitvenih obratov, realizacija turistične takse

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (SURs, APES, Skupnost občin Slovenije)

Definicija in opis kazalnika: kratek opis

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Ekonomsko področje/Turizem/Nastanitvena statistika/Nastanitvena statistika, letni podatki/Prihodi in prenočitve domačih in tujih turistov, občine, Slovenija, letno

Register nastanitvenih obratov – APES - <https://www.apes.si/RNO/RNO.zip>

Realizacija turistične takse - Skupnost občin Slovenije - <https://skupnostobcin.si/podatki/realizacija-turisticne-takse/#p2>

Namen: Na podlagi kazalnika je cilj pridobiti vpogled v razvitost turizma v občini. Turizem se v gospodarstvu čedalje bolj kaže kot pomembna panoga, ki ji je potrebno posvetiti dodano pozornost. Na podlagi analize kazalnikov želimo ugotoviti, kakšna je ponudba, oziroma kakšne so prenočitvene kapacitete v občini, kako se razvijajo in kakšna je trenutna in potencialna realizacija turistične takse v občini.

Prostorski nivo kazalnika: občina/naselje

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek in primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračunov ni, saj gre za obstoječe statistične podatke. Pri podatku iz Registra nastanitvenih obratov, APES, je mogoče na podlagi podatka o naslovu nastanitvenega objekta vse registrirane nastanitvene objekte tudi geolocirati v prostoru. Možen je preračun tako na občino, kot na naselja.

Večina podatkov je na voljo šele od leta 2016 oziroma 2017, kar onemogoča ugotavljanje trendov. Z vzpostavitvijo registra nastanitvenih obratov v letu 2018 pa pričakujemo, da bo v prihodnje mogoče izvesti še dodatne analize spreminjanja števila nastanitvenih obratov oziroma turistične ponudbe.

Predlagamo prikaz v preglednici, grafu ter tudi upodobitev nastanitvenih obratov na karti.

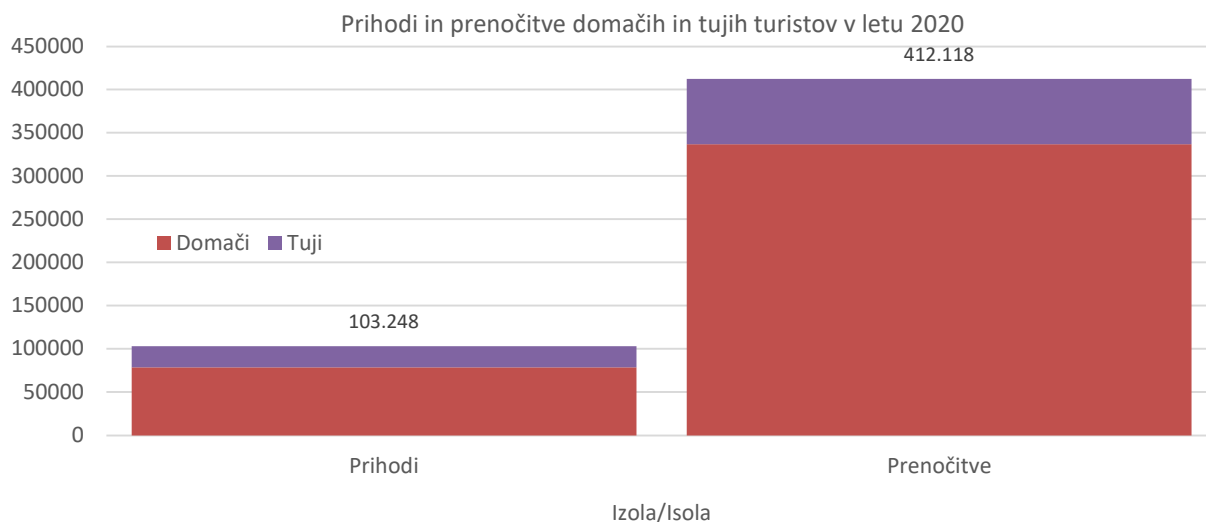
Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje ni. Kazalnike se lahko vrednoti glede na željene cilje občine ter v primerjavi z vrednostjo kazalnika v sosednjih ali primerljivih občinah.

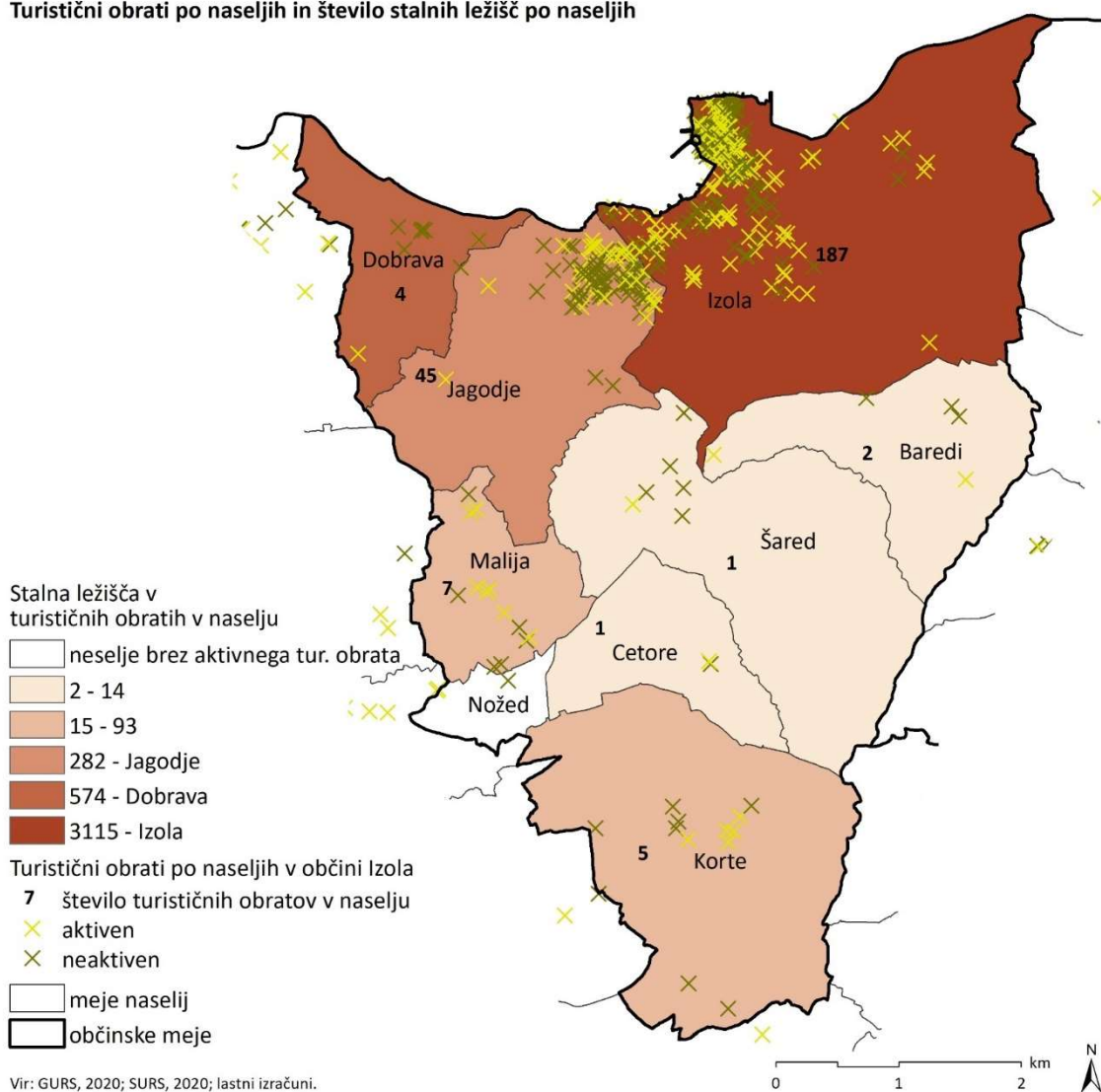
Primeri prikaza kazalnika

Občina	Višina skupne turistične in promocijske takse [EUR]	Realizacija turistične takse 2018 v EUR	Sprememba realizacije 2016 - 2018 [%]
Izola/Isola	2,0	680923,1	37,1

Občina	Število nastanitvenih obratov 2021	Število stalnih ležišč 2021	Prihodi turistov 2020	Prenočitve turistov 2020	Sprememba št. prihodov turistov 2019-2020 [%]	Sprememba št. prenočitev turistov 2019-2020 [%]
Izola/Isola	252	4131	103248	412118	-30,3	-22,1

Turistični obrati po naseljih in število stalnih ležišč po naseljih

4.3 Centralne dejavnosti (družbena infrastruktura in oskrbne dejavnosti)

4.3.1 Število in raznolikost centralnih funkcij po naseljih glede na rang v omrežju naselij

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen

Vključeni podatki/podkazalniki: rang naselja v omrežju naselij, centralne funkcije oziroma lokacije inštitucij v prostoru

Vir kazalnika: sestavljen kazalnik

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje prisotnost izbranih centralnih funkcij po naseljih glede na njihov rang v omrežju naselij.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

Seznam inštitucij javnega sektorja – eUprava - <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/javni-sektor.html>

Centralne funkcije – točkovni sloj, vezan na centroid stavbe, v kateri se dejavnost izvaja, vir podatkov spletne strani inštitucij, odgovornih za vsako izmed funkcij (Zdravstvo - Univerzitetni klinični center in Onkološki inštitut, Bolnišnice in zdravstveni domovi, lekarne, specialistične dejavnosti, zasebniki s koncesijo, zobozdravstvene dejavnosti, Socialno varstvo - centri za socialno delo, domovi za starejše občane, socialno varstveni zavodi in zavodi za usposabljanje, Javna uprava - Vlada Republike Slovenije, ministrstva, davčni uradi, nadzorne službe, upravne enote, občinski uradi, Šolstvo - osnovne šole (brez podružničnih šol), srednje šole in visoke šole, višje strokovne šole, visokošolski zavodi, izobraževanje odraslih, univerze za tretje življenjsko obdobje, glasbene šole, jezikovne šole, vrtci, Kultura - gledališča, kinematografi, muzeji, splošne knjižnice, Sodstvo – sodišča, itd.

Rang naselja v omrežju naselij – podatek iz OPN obravnavane občine

Namen: S kazalnikom preverjamo usmeritev iz SPRS-ja, ki opredeljuje, da se poselitveni razvoj prednostno usmerja v izbrana naselja, v katerih se skrbi za zadostno ponudbo stanovanj, delovnih mest in raznovrstnih dejavnosti ter za ustrezno infrastrukturno opremo. Razvija se omrežje ustrezno opremljenih središč, ki omogočajo vsem prebivalcem udobno, cenovno ugodno, varno in okoljsko sprejemljivo dostopnost do javnih funkcij, delovnih mest, storitev in znanja. Na lokalni ravni se, v skladu z učinkovito in enakomerno dostopnostjo, primerno razmestitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami, razvija tudi središča medobčinskega pomena, pomembnejša lokalna središča in druga lokalna središča.

Prisotnost funkcij v naselju je eden izmed kriterijev, ki ga SPRS postavlja za določanje ranga naselij v omrežju naselij. Pri tem je pomembno število funkcij, predvsem pa njihova raznovrstnost ter rang posamezne funkcije.

Na podlagi tega kazalnika lahko v povezavi z drugimi kazalniki (dostopnost do funkcij, število prebivalcev v naselju, število delovnih mest, ...) ugotavljamo ustreznost opredeljenega omrežja naselij. Središča nacionalnega pomena, središča regionalnega pomena ter medobčinska središča so določena s SPRS, pomembnejša lokalna središča in druga lokalna središča pa so opredeljena z občinskimi prostorskimi načrti.

Ključna vprašanja, na katera lahko na podlagi tega kazalnika odgovorimo so:

- ali so naselja glede na določen rang v omrežju naselij ustrezno opremljena s centralnimi funkcijami
- kakšne so razlike med opremljenostjo med naselji istega ranga

Prostorski nivo kazalnika: občina/naselja

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Za vsako naselje se prešteje število posameznih tipov funkcij, ki se v njem pojavljajo. Kot ena funkcija se šteje prisotnost vsaj ene dejavnosti. Podatek o številu funkcij v naselju ter o rangi naselja se poveže na območja naselij.

Prikaz kazalnika v preglednici in kartografsko.

Vrednotenje kazalnika

Meril za vrednotenje rezultatov ni postavljenih. SPRS govori samo o vrstah funkcij, ki naj bi bile prisotne v naseljih posameznega ranga, ne pa o njihovem številu. Kazalnik se zato vrednoti na podlagi primerjave med naselji različnih rangov znotraj regije ter enakih rangov na območju Slovenije.

Dodatni kriteriji za vrednotenje so postavljeni v strateškem delu OPN-ja občine. Vrednotenje se izvede glede na opredeljeno omrežje naselij in funkcije, ki bi jih moralo središče na določeni ravni opravljati.

Primeri prikaza kazalnika

Pregled prisotnosti centralnih funkcij v naseljih občine Izola

NA_id	NA_ime	Prebivalstvo 2020	Gostota preb. v naselju 2020	Upravne ustanove	Osnovna šola ali podružnica	Vrtec	Glasbena šola	Športne dvorane ali drugi športni objekti	Večnamenske dvorane/kulturni dom	Zdravstveni dom	Bolnica ali urgentni center	Lekarna	Banka ali bankomat	Pošta	Policija	Knjižnica	Drugi kulturni objekti (muzeji, galerije, ipd.)	Župnija	Dom za ostarele ali medgeneracijski center	Center za socialno delo	Restavracija, gostišče, bar	Živilske trgovine	Trgovski center	Bencinska črpalka	Skupno število posameznih vrst funkcij
1	Baredi	159	65,1																		X				1
2	Cetore	146	90,6					X	X												X				3
3	Dobrava	273	156,2																		X				1
4	Izola	11682	1565,8	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	21
5	Jagodje	2186	623,9	X				X	X			X	X	X							X	X		X	9
6	Korte	845	170,7	X	X	X		X	X						X		X	X			X	X			10
7	Malija	526	339,3					X																	1
8	Šared	597	125,6					X													X				2
9	Nožed	72	132,9																						0

4.3.2 Predšolsko izobraževanje

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več kazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: gibanje števila otrok starih 0 let, število otrok v vrtcih, stopnja vključenosti v vrtce

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (SURs)

Definicija in opis kazalnika: Delež otrok, ki so vključeni v vrtce, glede na starostno strukturo in število vseh otrok po starostnih skupinah.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

SURs – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Demografsko in socialno področje/Prebivalstvo/Število prebivalcev\Število prebivalcev, občine\Prebivalstvo po starosti in spolu, občine, Slovenija, polletno

Demografsko in socialno področje/Izobraževanje\Predšolska vzgoja\Otroci vključeni v vrtce\Otroci, vključeni v vrtec, po občini zavoda in starostnem obdobju, Slovenija, letno

Demografsko in socialno področje/Izobraževanje\Predšolska vzgoja\Izbrani kazalniki\Delež otrok, vključenih v vrtce, po občini stalnega prebivališča in starostnih obdobjih, Slovenija, letno

Namen: S kazalnikom poskušamo pridobiti vpogled na področje predšolske vzgoje, predvsem je namen predvideti morebitne prihodnje potrebe po novih mestih v vrtcih.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

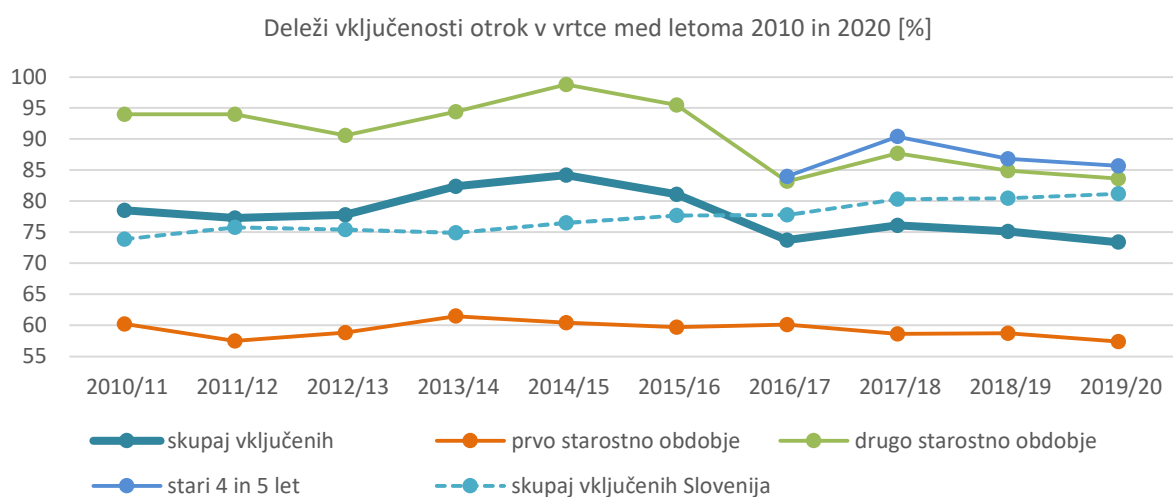
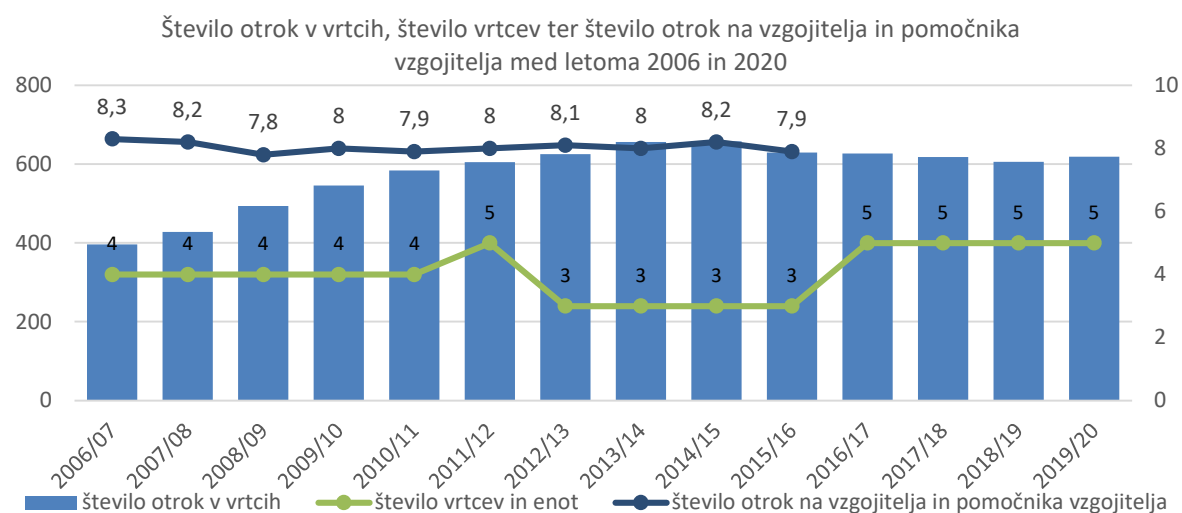
Ni izračuna, saj so podatki privzeti s strani SURs, ki je podatke preračunal po definiciji, ki je navedena v metodološkem opisu. Kazalnik tako temelji na obstoječih statističnih kazalnikih. Smiselna je primerjava s sosednjimi občinami.

Priporočen je prikaz kazalnika v preglednici in grafična upodobitev.

Vrednotenje kazalnika

V splošnem velja, da naj bi bil dolgoročen cilj usmerjen k povečanju deleža vključenosti otrok v vrtce. Cilj Evropskega sveta je okoli 90 odstotna vključenosti otrok v drugem starostnem obdobju in 33 odstotna vključenost v prvem starostnem obdobju.

Primeri prikaza kazalnika

4.3.3 Osnovne šole

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več kazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: število učencev, število učencev na oddelek v rednih in prilagojenih programih osnovne šole, število predšolskih otrok starih od 0 do 5 let .

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (SURs)

Definicija in opis kazalnika:

Število predšolskih otrok starih od 0 do 5 let - ocena prihodnjega vpisa v osnovno šolo

Število učencev vpisanih v osnovno šolo v občini in število učencev na oddelek v rednih in prilagojenih programih osnovne šole je preračun števila učencev glede na število oddelkov v osnovnih šolah v občini.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Demografsko in socialno področje/Prebivalstvo/Število prebivalcev\Število prebivalcev, občine\Prebivalstvo po starosti in spolu, občine, Slovenija, polletno

Demografsko in socialno področje\Izobraževanje/Osnovnošolsko izobraževanje\Izbrani kazalniki\ Število učencev na oddelek v rednih in prilagojenih programih osnovne šole po vrsti programa, organizacijski obliki šole in občini šole, Slovenija, letno

Namen: S kazalnikom poskušamo pridobiti vpogled na področje osnovno šolske vzgoje, predvsem je namen na podlagi gibanja števila prebivalcev predvideti morebitne prihodnje potrebe po novih mestih v osnovni šoli.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov/

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

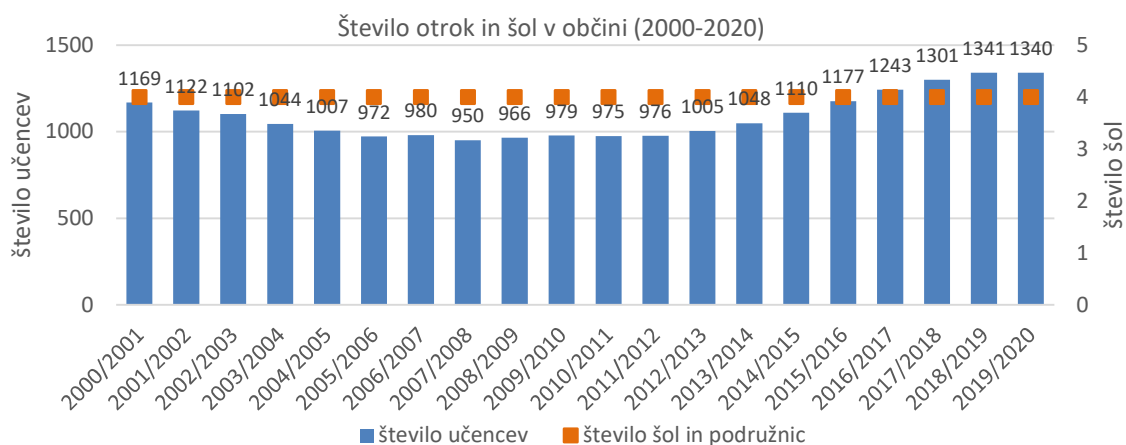
Ni izračuna, saj so podatki privzeti s strani SURs, ki je podatke preračunal po definiciji, ki je navedena v metodološkem opisu. Kazalnik tako temelji na obstoječih statističnih kazalnikih. Smiselna je primerjava s sosednjimi občinami.

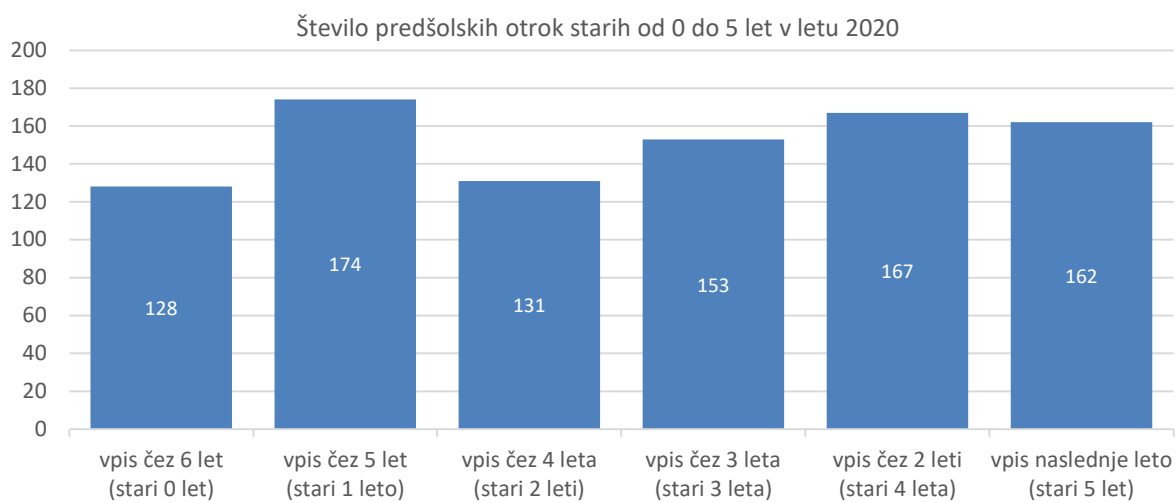
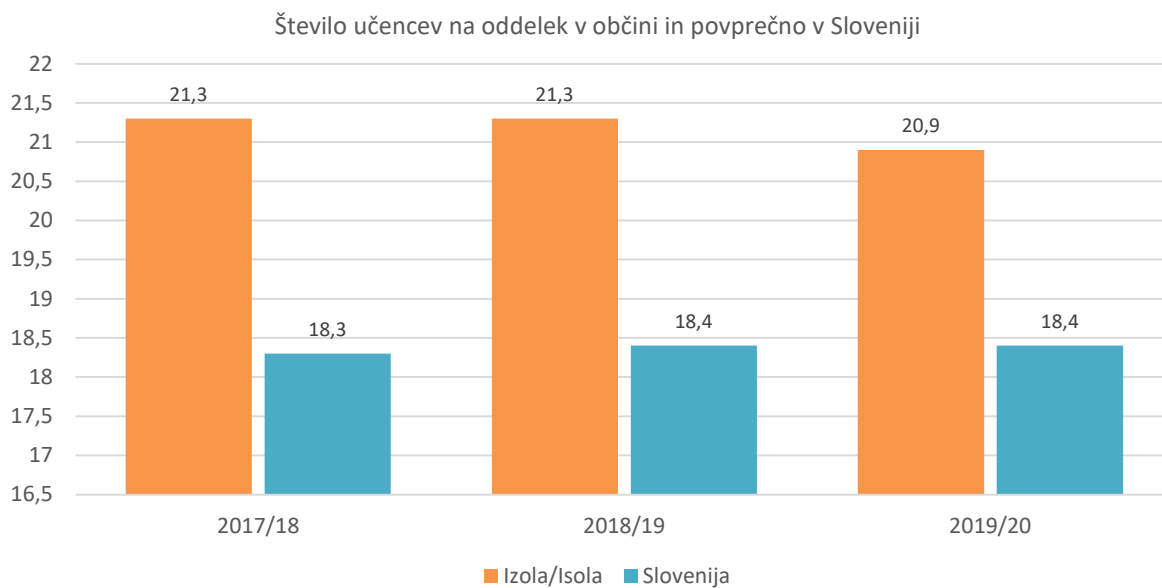
Priporočen je prikaz kazalnika v preglednici in grafična upodobitev.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje se lahko izvede s primerjavo vrednostih kazalnika s slovenskim povprečjem oziroma z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

4.3.4 Indeks pokritosti potreb za domsko varstvo starejših

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več kazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: gibanje števila starostnikov, indeks pokritosti potreb domskega varstva starejših

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (SURS, Skupnost socialnih zavodov Slovenije)

Definicija in opis kazalnika: Indeks pokritosti potreb domskega varstva starejših podaja razmerje med ocenjeno potrebo mest v domovih za ostarele in obstoječimi kapacitetami

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

Skupnost socialnih zavodov Slovenije

<http://www.ssz-slo.si/wp-content/uploads/POKRITOST-RS-30.5.2019-.pdf>

<http://www.ssz-slo.si/splosno-o-posebnih-domovih/pregled-kapacitet-in-pokritost-institucionalnega-varstva-starejsih-in-posebnih-skupin-odraslih/>

Namen: Ocena pokritosti potreb po domskem varstvu starejših s ciljem načrtovanja domskega varstva v prihodnje.

Prostorski nivo kazalnika: regija/občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek in primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Indeks pokritosti potreb domskega varstva starejših se izračuna na podlagi predpisanega deleža, ki določa da je potrebno zagotoviti mesto v domu za 4,8 % ciljne skupine, to je starostnikov starih 65 in več let. Indeks pokritosti potreb domskega varstva se izračuna kot razmerje med številom mest v obstoječih domovih za ostarele ter potrebnim številom mest pomnoženo s 100.

Priporočena je preverba izračunanega potrebnega števila delovnih mest z evidenco prošenj in evidenco prostih mest v domovih za starejše in posebnih socialno varstvenih zavodih.

Priporočen je prikaz kazalnika v obliki preglednic ali grafična upodobitev.

Vrednotenje kazalnika

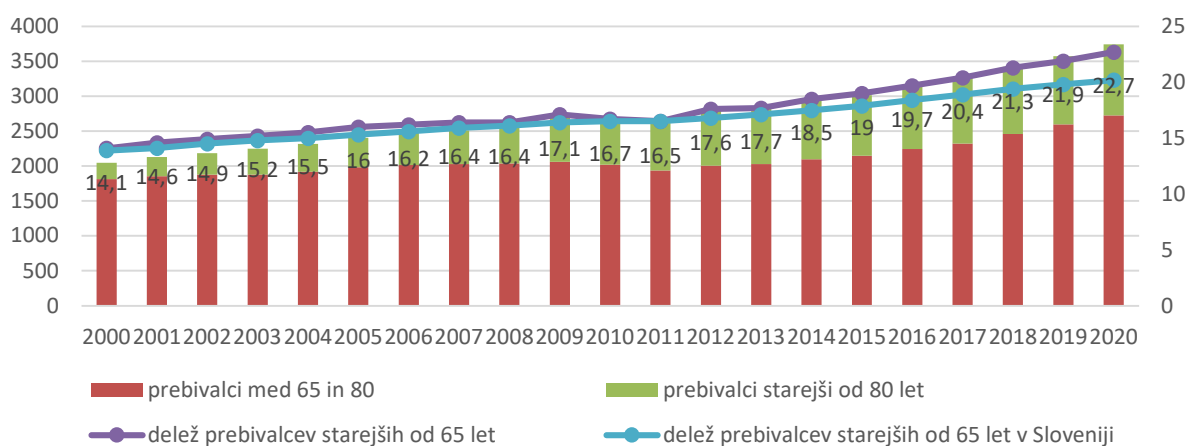
Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. V splošnem velja, da naj bi se na ravni upravnih enot zagotovila 100 % pokritost potreb.

Primeri prikaza kazalnika

Pokritost domskih potreb za domsko varstvo starejših v občini Izola.

Upravna enota RS	Občine	Preb. nad 65 let		Obstoječi domovi		Mesta zadostujejo za % skupine	Potrebno število mest za 4,8% ciljne skupine	Razlika v številu mest	Indeks pokritosti potreb
		število	%	število domov	število mest				
Izola - Isola	Izola - Isola	3.572	21,88	1	205	5,74	171	34	119,56

Gibanje števila starostnikov v občini med letoma 2000 in 2020

4.4 Naselja in razpršena poselitve

4.4.1 Stavbna zemljišča po tipih poselitve

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: veljavna namenska raba prostora, vrsta poselitve, naselja iz RPE

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje način/značilnosti poselitve v občini.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina - OPN, GURS - RPE

Namen: S kazalnikom se preverja ustreznost usmerjanja poselitve (zgoščevanje poselitvenih območij, razpršena gradnja, razpršena poselitve).

Prostorski nivo kazalnika: občina, naselja

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se količina stavbnih zemljišč po posameznih vrstah poselitve za območje občine in posameznih naselij. Izračuna se tudi delež stavbnih zemljišč za posamezno vrsto poselitve.

Podatek se prikazuje v tabeli in grafu za celotno občino, po posameznih naseljih pa je smiselni kartografski prikaz.

Vrednotenje kazalnika

Enotno merilo za vrednotenje ne obstaja. Ustreznost razporeditve poselitve je odvisna od avtohtonega poselitvenega vzorca v občini in zastavljenih ciljev občine.

Kazalnik je smiselno povezovati s podatkom o nepozidanih stavbnih zemljiščih.

Primeri prikaza kazalnika

Stavbna zemljišča po tipu poselitve

Tip poselitve	Površina [ha]	Delež vseh stavbnih zemljišč [%]	Delež občine [%]
naselje			
zunaj območja naselja			
razpršena poselitve			
infrastruktura			
skupaj SZ			

4.4.2 Stavbna zemljišča po podrobnih namenskih rabah

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: veljavna namenska raba prostora, nepozidana stavbna zemljišča, naselja iz RPE

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje količino stavbnih zemljišč po podrobnih namenskih rabah prostora, površine podrobne namenske rabe prostora po prebivalcu občine.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN in strokovna podlaga za določitev nepozidanih stavbnih zemljišč, GURS – RPE, prebivalstvu SURS.

Namen: Primerjava velikosti površin podrobnih namenskih rab prostora, analiza velikosti območij, ki vplivajo na kakovost življenja v občini, naselju (območja centralnih dejavnosti, območja zelenih površin), ugotavljanje prostorskih rezerv za razvoj posameznih dejavnosti in njihova prostorska razporeditev.

Prostorski nivo kazalnika: občina, naselja

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek, primerjava večih časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Za območje občine in po posameznih naseljih se izračuna količina vseh stavbnih zemljišč ter količina pozidanih in nepozidanih stavbnih zemljišč. Izračuna se tudi delež nepozidanih stavbnih zemljišč ter količina vseh stavbnih zemljišč oziroma nepozidanih stavbnih zemljišč na prebivalca. Smiselno je, da se po posameznih naseljih rezultati prikažejo samo za stavbna zemljišča, ki so namenjena gradnji stavb in posebej samo za stavbna zemljišča, ki so namenjena bivanju.

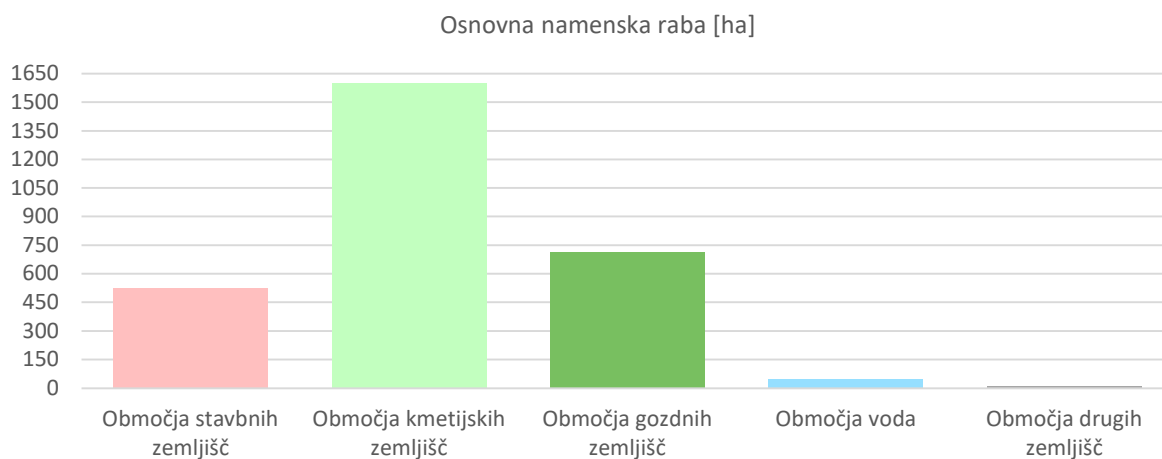
Podrobna analiza obsega analizo podrobne namenske rabe v občini ter po naseljih. Podrobneje se analizirajo posamezne podrobne namenske rabe pomembne za razvoj občine. Posebna pozornost namenimo območjem centralnih dejavnosti in območjem zelenih površin, saj njihova količina dokazano vpliva na kvaliteto bivalnega okolja. Zaradi primerjave je smiselno tudi izračun površin na prebivalca občine oziroma naselja.

Rezultate se prikaže v tabelarični obliki in z grafom, za posamezna naselja pa je smiselno kartografski prikaz, iz katerega je razvidna prostorska razporeditev opazovanega kazalnika.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami. Znotraj občine se vrednotenje izvaja s primerjavo med posameznimi naselji.

Primeri prikaza kazalnika

Pozidana in nepozidana stavbna zemljišča po namenskih rabah

PNRP opis	PNRP OZN	Vsa stavbna (ha)	Delež (%)	Vsa stavbna (m ² /preb.)	Pozidana (ha)	Nepozidana (ha)	Delež nepozidanih (%)	Nepozidana (m ² /preb.)
Območja stanovanj	S	173,8	33,1	105,4				
Območja centralnih dejavnosti	C	88,2	16,8	53,5				
Območja proizvodnih dejavnosti	I	44,6	8,5	27,0				
Posebna območja	B	57,9	11,0	35,1				
Območja zelenih površin	Z	55,5	10,6	33,7				
Območja prometnih površin	P	79,4	15,1	48,1				
Območja energetske infrastrukture	E	0,5	0,1	0,3				
Območja okoljske infrastrukture	O	6,9	1,3	4,2				
Površine razpršene poselitve	A	18,3	3,5	11,1				
Skupaj		525,0	100,0	318,5				

4.4.3 Stanovanjske in nestanovanjske stavbe

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: kataster stavb, REN, naselja iz RPE

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje število stanovanjskih in nestanovanjskih stavb na območju občine in po posameznih naseljih v opazovanem obdobju.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: GURS – kataster stavb, REN, RPE

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju dinamike gradnje stavb v opazovanem obdobju ter razmerja med gradnjo večstanovanjskih in eno in dvostanovanjskih stavb, ki se odraža v gostoti poselitve.

Prostorski nivo kazalnika: občina, naselja

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

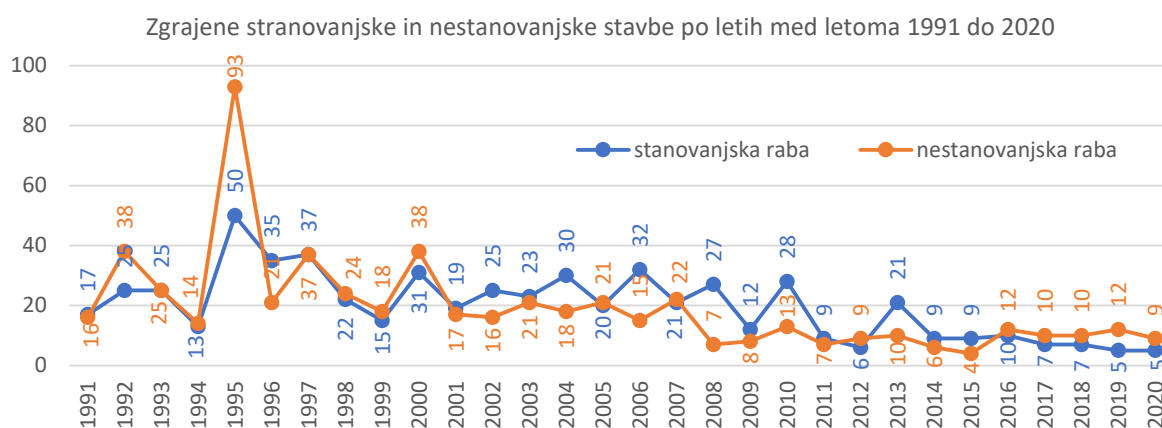
Izračuna se število nestanovanjskih in stanovanjskih stavb v občini ter po naseljih v opazovanih časovnih obdobjih. Dodatno opazujemo tudi izgradnjo različnih tipov stanovanjskih stavb, ter pri tem izračunamo število izgrajenih stanovanj po opazovanih tipih in obdobjih izgradnje za območje občine in po posameznih naseljih.

Smiseln prikaz rezultatov za območje občine je v tabelarni obliki in z grafom, za razlikovanje med posameznimi naselji pa je smiseln kartografski prikaz, iz katerega je razvidna prostorska razporeditev opazovanega kazalnika.

Vrednotenje kazalnika

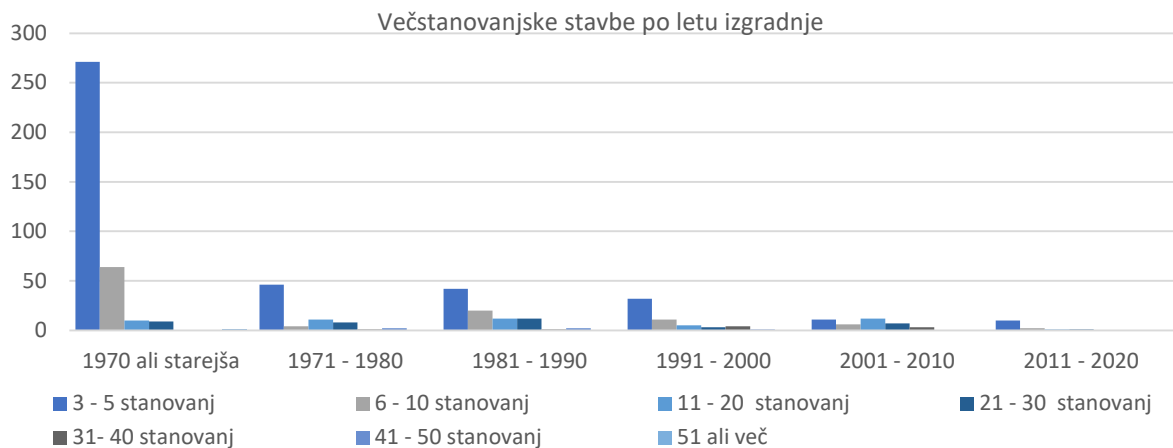
Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami. Znotraj občine se vrednotenje izvaja s primerjavo med posameznimi naselji.

Primeri prikaza kazalnika

Eno in dvostanovanjske stavbe po letih izgradnje.

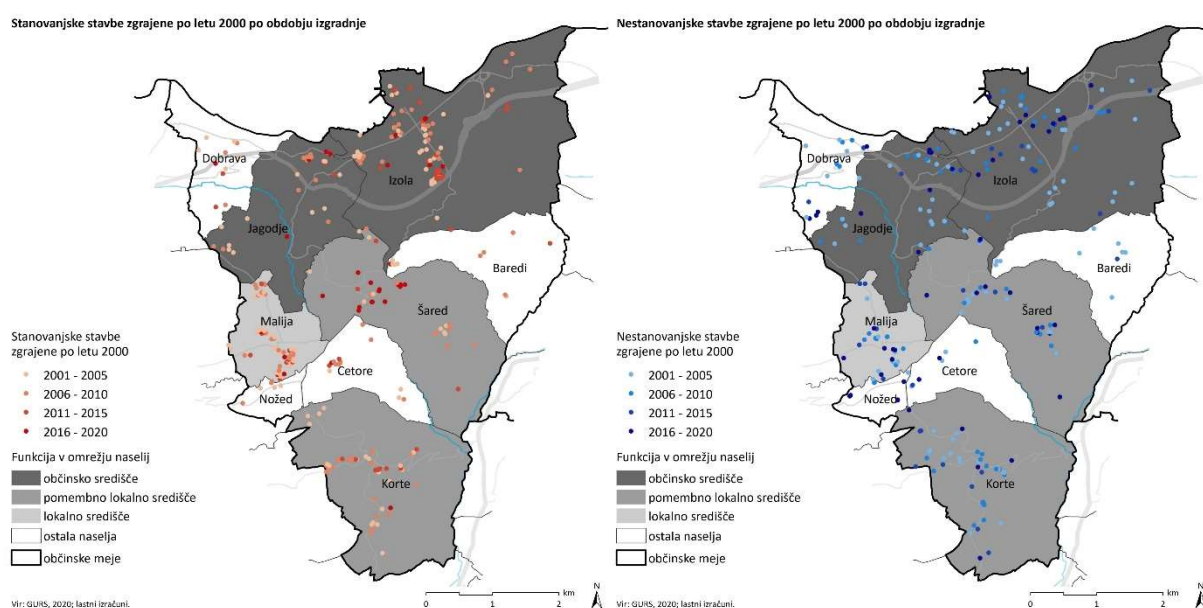
Leto izgradnje eno in dvostanovanjskih stavb	Število	Delež
1970 ali starejša	1.141	46,8
1971 - 1980	304	12,5
1981 - 1990	515	21,1
1991 - 2000	213	8,7
2001 - 2010	193	7,9
2011 - 2020	71	2,9
Skupaj	2.437	100,0

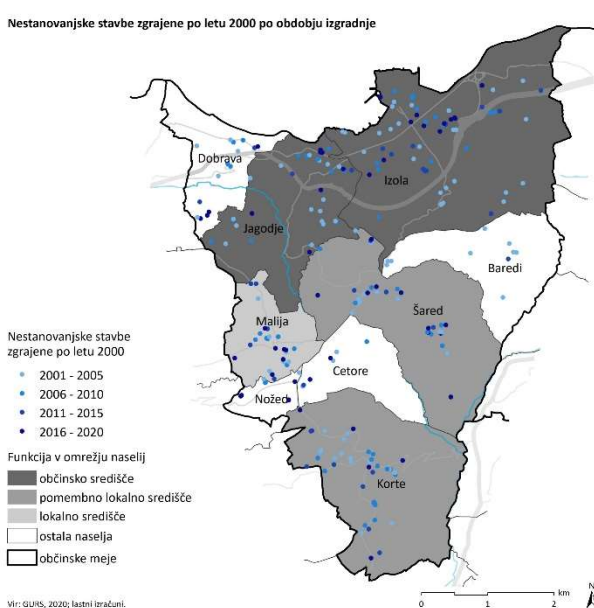
Večstanovanjske stavbe po letu izgradnje.

Leto izgradnje	3 - 5 stanovanj	6 - 10 stanovanj	11 - 20 stanovanj	21 - 30 stanovanj	31 - 40 stanovanj	41 - 50 stanovanj	51 in več stanovanj	Skupaj	Delež
1970 ali starejša	271	64	10	9	0	0	0	354	55,6
1971 - 1980	46	4	11	8	1	2	4	76	11,9
1981 - 1990	42	20	12	12	1	2	0	89	14,0
1991 - 2000	32	11	5	3	4	1	1	57	8,9
2001 - 2010	11	6	12	7	3	0	5	44	6,9
2011 - 2020	10	2	1	1	0	0	3	17	2,7
skupaj	412	107	51	40	9	5	13	637	100,0

Stanovanjske stavbe zgrajene po letu 2000 po obdobju izgradnje

Nestanovanjske stavbe zgrajene po letu 2000 po obdobju izgradnje

4.4.4 Dovoljenja za gradnjo stavb

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: podatki o gradbenih dovoljenjih, število dovoljenja za gradnjo, velikost in tip stavb za katere je bilo izdano gradbeno dovoljenje, stanovanja v stavbah za katera so izdana gradbena dovoljenja.

Vir kazalnika: obstoječi kazalniki

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje delež števila izdanih gradbenih dovoljenj za stanovanjske in nestanovanjske stavbe ter dinamiko izdanih gradbenih dovoljenj v posameznih koledarskih letih. Dodatno kazalnik omogoča analizo izdanih gradbenih dovoljenj (tip stavbe, površina, ipd.).

Podatkovni viri za izračun kazalnika: SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Ekonomsko področje/Gradbeništvo/Statistika gradbenih dovoljenj

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju stanja v gradbeni dejavnosti. Na osnovi gradbenih dovoljenj za stavbe, ki jih je izdal upravni organ lahko izvedemo primerjavo in okvirno oceno razmer. Kazalnik je pomemben za spremljanje razvoja gradbene dejavnosti. Hkrati pa omogoča vpogled in spremljanje posegov v prostor.

Prostorski nivo kazalnika: občina, naselja.

Časovni okvir kazalnika: Kazalnik se opazuje v daljšem časovnem obdobju, izvede se primerjava po letih.

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Gre za obstoječe kazalnike, kjer ni potrebnega dodatnega izračuna. Podatki so privzeti s strani SURS, ki je podatke preračunal po definiciji, ki je navedena v metodološkem opisu. Smiselni je skupni prikaz števila izdanih gradbenih dovoljenj za stanovanjske in za nestanovanjske stavbe, kar kaže na razmerje obeh vrednosti. Dodatno vpogled nudi primerjava kazalnika preračunanega na 1000 prebivalcev, ki omogoča boljšo nadaljnjo primerjavo.

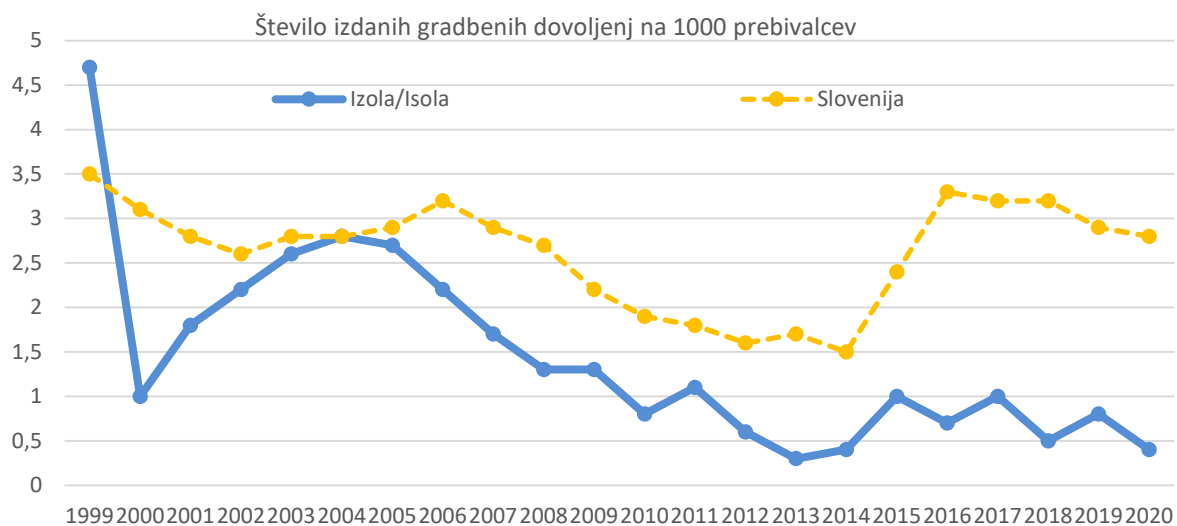
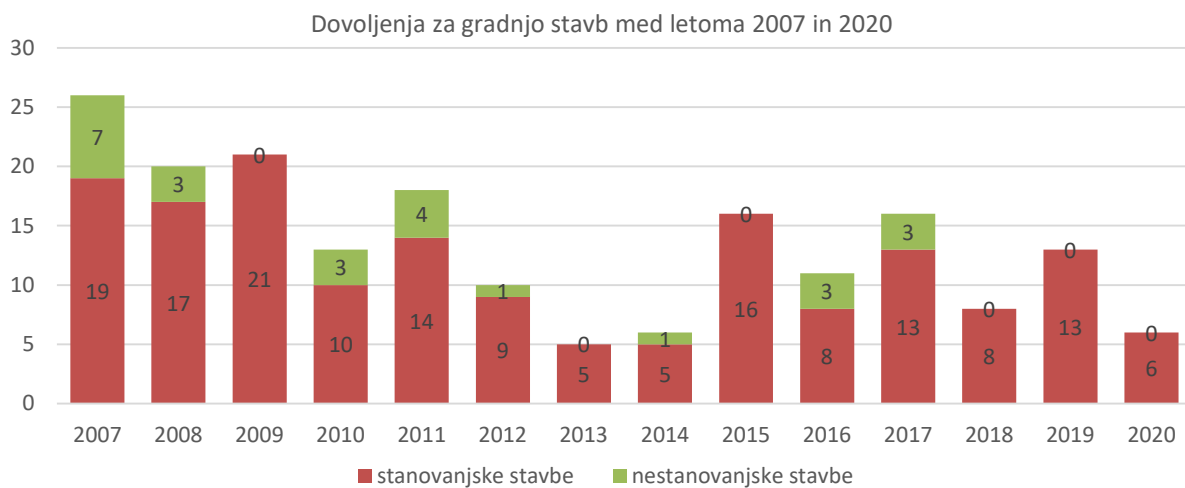
Rezultati kazalnika se prikažejo v tabelarni obliki in z grafom.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Čeprav število gradbenih dovoljenj ne odraža obsega gradenj na določenem območju, se lahko iz števila izdanih gradbenih dovoljenj sklepa na naravo razvoja določenega območja. Če v določeni prostorski enoti več let zapored izdajajo samo gradbena dovoljenja za stanovanjsko gradnjo, lahko to vpliva na bivanjsko/delovno naravo območja, število delovnih mest na delovno aktivnega prebivalca, gospodarsko razvitost itd.

Primeri prikaza kazalnika

4.4.5 Stanovanja

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: stanovanjski standard, število in uporabne površine stanovanja, naseljenost stanovanj, lastništvo stanovanj, stanovanja po vrsti stavbe, stanovanja po letu izgradnje, opremljenosti.

Vir kazalnika: obstoječi kazalniki

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje število in površine stanovanj stanovanjskega fonda občine. Dodatno so stanovanja evidentirana po namenu in vrsti stavbe, lastništvu, naseljenosti, letu izgradnje, idr.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Demografsko in socialno področje/Življenjska raven/Naseljena in nenaseljena stanovanja/

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju stanja na področju stanovanjskega fonda v občini. Namenjen je oceni in analizi velikost in spreminjanje stanovanjskega fonda, na podlagi spremljanja števila stanovanjskih enot po naseljenosti. Velikost stanovanjskega fonda predstavlja kapaciteto stanovanjskih enot v občini, ki ob upoštevanju površine prostorske enote kaže na gostoto pozidave in urbano razvitost območja.

Analiza novih zgrajenih stanovanj po številu in površini v daljšem časovnem obdobju dodatno omogoča primerjavo gradbene aktivnosti po letih in med občinami. Namen je prikazati, pregled nad vrsto gradenj in ugotoviti privlačnost prostorskih enot za gradbene investicije.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: posamezni časovni preseki v daljšem časovnem obdobju

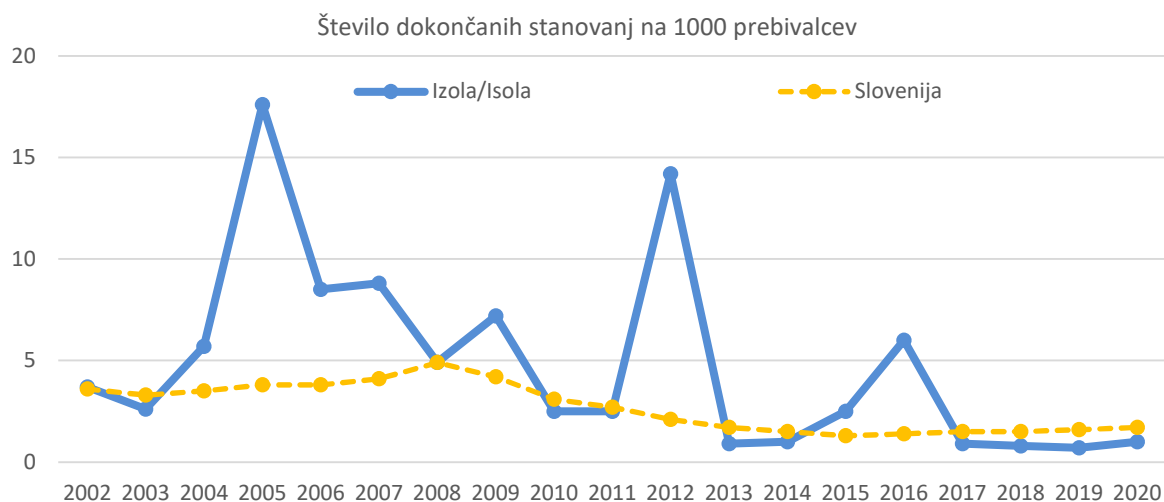
Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

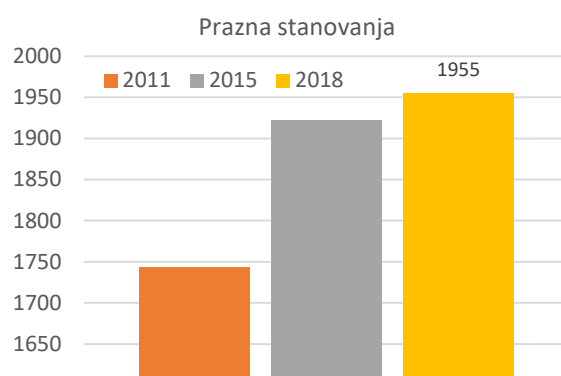
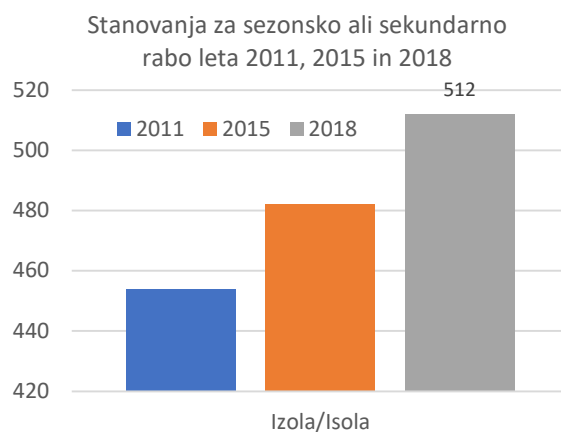
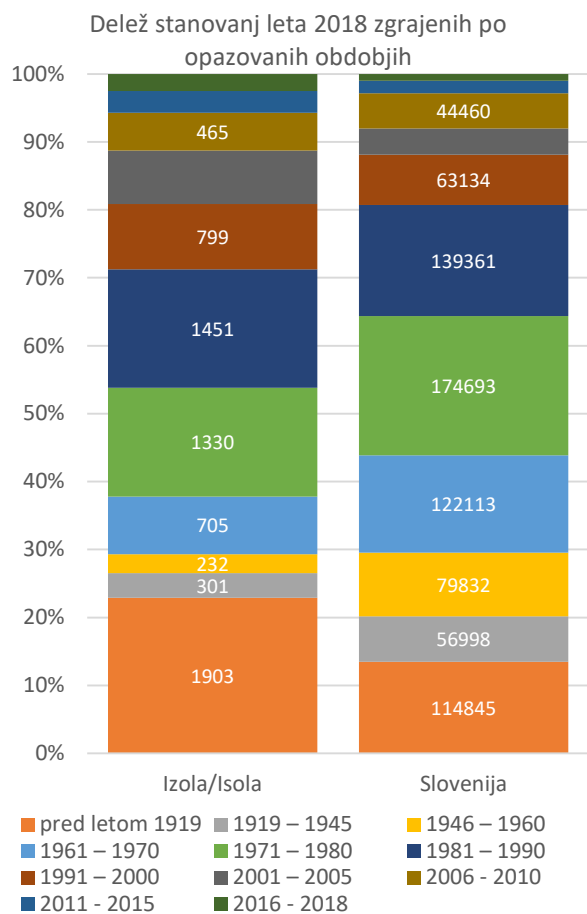
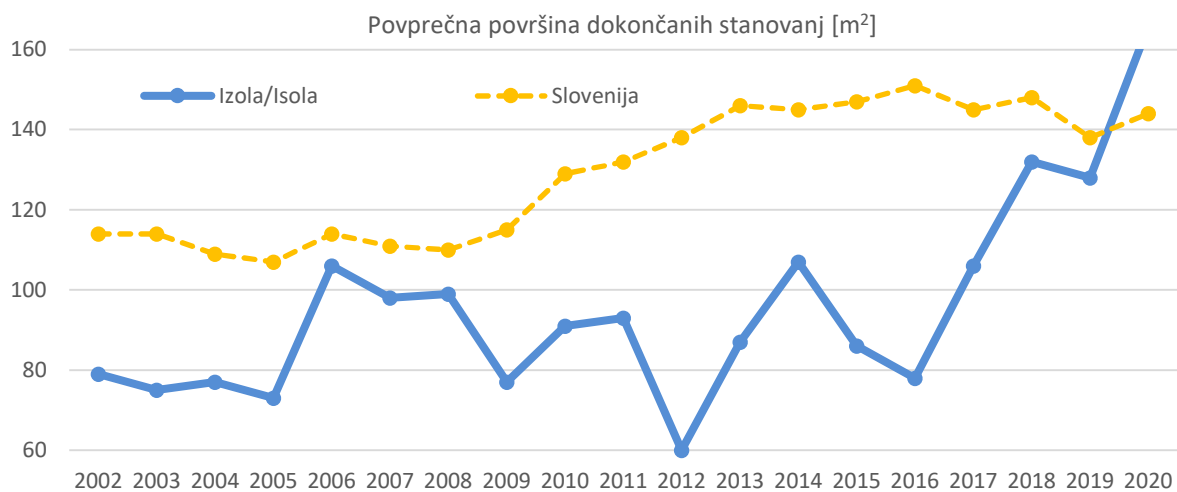
Rezultati se prikažejo predvsem s pomočjo grafov, ki omogočajo direktno primerjavo in opazovanje trendov spreminjanja posameznega kazalnika oziroma podkazalnika. Možen je tudi prikaz v obliki tabele, ki pa je manj pregleden.

Vrednotenje kazalnika

Gre za obstoječe kazalnike, kjer ni potrebnega dodatnega izračuna. Podatki so privzeti s strani SURS, ki je podatke preračunal po definiciji, ki je navedena v metodološkem opisu. Pri tem enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

4.4.6 Podrobno prostorsko načrtovanje

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: veljavna namenska raba prostora, načini urejanja posameznih enot urejanja prostora, sprejeti podrobni prostorski izvedbeni akti (OPPN), nepozidana stavbna zemljišča

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje število in površine območij sprejetih in predvidenih OPPN po posameznih namenskih rabah. Prikazuje tudi obseg in delež nepozidanih zemljišč na območjih OPPN.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN, strokovna podlaga za določitev nepozidanih stavbnih zemljišč, seznam sprejetih OPPN

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju stanja na področju izvajanja podrobnega prostorskega načrtovanja v občini.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna/prešteje se število območij, za katera so sprejeti oziroma predvideni PIA. Izračuna se obseg posamezne namenske rabe prostora, obseg pozidanih/nepozidanih zemljišč ter delež nepozidanih zemljišč na območjih sprejetih in predvidenih PIA.

Rezultati kazalnika se prikažejo v tabelarični obliki, dodatno se lahko z grafom prikaže namenske rabe in pozidanost območij s PIA. Prostorska razporeditev območij sprejetih in predvidenih PIA se prikaže s karto.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi z drugimi občinami. V splošnem velja, da načrtovanje podrobnih prostorskih načrtov omogoča kvalitetnejši prostorski razvoj, vendar je pri tem nujno zagotoviti, da pride tudi do izvedbe le teh. V prostorskem aktu le predvideni OPPN-ji lahko hitro postanejo ovira in zaviralec prostorskega razvoja.

Primeri prikaza kazalnika

Podrobno prostorsko načrtovanje in državni prostorski akti

Stanje	Število	Površina [ha]	Pozidano	Nepozidano	Primarna in druga raba	Delež nepozidanih
Predviden OPPN						
Veljaven PIA						
Veljaven DPA						
DPA v pripravi						

NRP	OPPN - V (ha)	Nepozidana predvideni OPPN	Delež od nepozidanih predvideni OPPN
S			
C			
I			
B			
P			
Z			
skupaj			

Leto sprejema PIA	Število
2010 - 2020	
2000 - 2010	
1990 - 2000	
skupaj	

5 KRAJINA IN VARSTVO NARAVNIH VIROV

Kazalniki za spremljanje stanja v prostoru v sklopu področij, ki se nanašajo na krajino in varstvo naravnih virov so odvisni predvsem od prisotnosti posameznih varstvenih režimov v občini. Ker se naloga nanaša konkretno na občino Izolo, kazalnikov za varstva, ki jih v občini ni, ne opredeljujemo.

5.1 Kulturna krajina

5.1.1 Zaposleni v kmetijstvu

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: samostojni

Vključeni podatki/podkazalniki: delovno aktivno prebivalstvo po dejavnostih

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (SURS)

Definicija in opis kazalnika: Zaposlene osebe po dejavnostih v občini v izbranem časovnem preseku. Za prikaz podatkov po dejavnosti se od leta 2008 uporablja Standardna klasifikacija dejavnosti 2008 (SKD 2008).

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>) – podatki na ravni občine niso javno objavljeni, potrebno jih je naročiti
Demografsko in socialno področje/Trg dela/Delovno aktivno prebivalstvo po registrskih virih/Delovno aktivno prebivalstvo, mesečni podatki/Delovno aktivne osebe po Standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD 2008) v izbranih občinah delovnega mesta, Slovenija, mesečno

Namen: Na kulturno krajino znatno vpliva opuščanje kmetijstva, ki je v zadnjem času širše prepoznan trend v prostoru s katerim povezujemo tudi opuščanje kulturne krajine. Trend lahko ocenjujemo tudi na podlagi spremembe števila zaposlenih v kmetijskih dejavnostih. Kazalnik uporabljamo z namenom ocene ter vrednotenja vpliva, ki ga ima lahko upad števila zaposlenih v kmetijstvu na spreminjanje kulturne krajine.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Ni izračuna, saj so podatki privzeti s strani SURS, ki je podatke preračunal po definiciji, ki je navedena v metodološkem opisu. Kazalnik tako temelji na obstoječih statističnih kazalnikih.

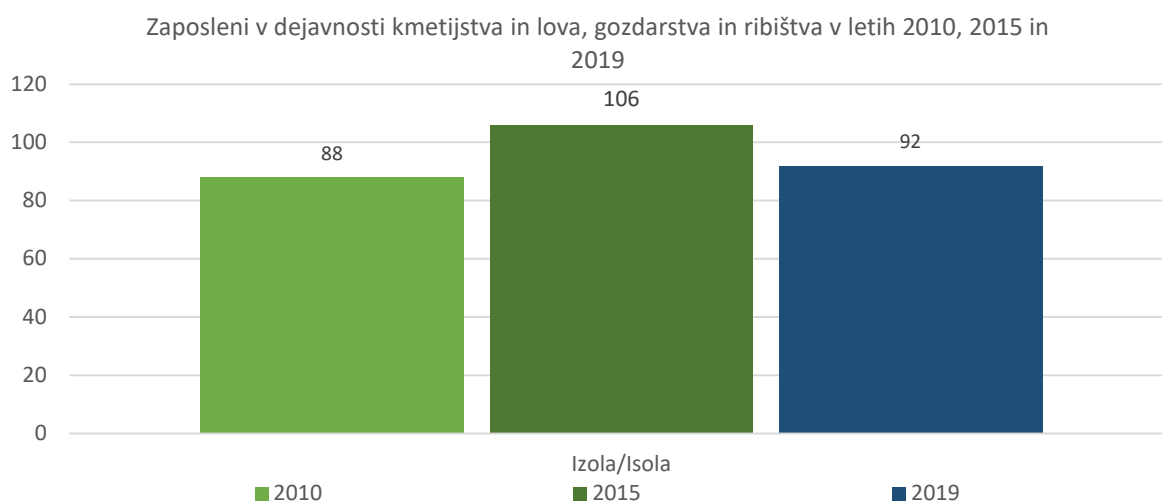
Kazalnik prikazujemo v obliki tabele ali grafa.

Vrednotenje kazalnika

Enotno merilo za vrednotenje ne obstaja. Število zaposlenih na področju kmetijstva zavisi tako od naravnih danosti prostora, kot od zgodovinskih razmer. Ustreznost števila zaposlenih v kmetijstvu je lahko predmet cilja občine s katerim posredno vpliva tako na prehransko varnost v občini kot na spreminjanje kulturne krajine.

Smiselna je primerjava vrednosti kazalnika s podobnimi (podobne naravne danosti) občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Zaposleni v dejavnosti kmetijstva in lova, gozdarstva in ribištva v letih 2010, 2015 in 2019.

Dejavnost po SKD, 2008	Št. delovnih mest 2010	Št. delovnih mest 2015	Št. delovnih mest 2019	Delež od vseh delovnih mest v občini v letu 2019 [%]	Razlika 2010 - 2019	Delež spremembe 2010 - 2019 [%]
A Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	88	106	92	1,6	4	4,6

5.1.2 Spreminjanje dejanske rabe prostora

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: dejanska raba prostora, območja dediščinskih kulturnih krajin

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje spreminjanje dejanske rabe prostora v opazovanem obdobju.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: podatkovna baza Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – dejanska raba prostora (<https://rkg.gov.si/vstop/>), podatkovna baza Ministrstva za kulturo – Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVRD) (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/>)

Namen: S kazalnikom se ugotavlja spreminjanje kulturne krajine v opazovanem obdobju, s poudarkom na območjih dediščinskih kulturnih krajin.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg posameznih vrst dejanske rabe prostora in spremembe obsega v opazovanem časovnem obdobju. Izračuna se tudi obseg sprememb med posameznimi rabami. Izračuni se naredijo za območje občine in za območje dediščinskih kulturnih krajin.

Rezultati se prikažejo tabelarično in kartografsko.

Vrednotenje kazalnika

Enotno merilo za vrednotenje ne obstaja. Ustreznost stanja kulturne krajine je odvisna od tradicionalnega vzorca v občini in zastavljenih ciljev občine.

Pomembnejši pokazatelj spreminjanja krajine je negativen pojav zaraščanja, ki je prisoten na večjem delu Slovenije ter ga povezujemo z opuščanjem kmetijskih dejavnosti.

Pri analizi lokacije posameznih sprememb dobimo dodaten vpogled v stanje, spreminjanje in trende spreminjanja rabe prostora oziroma v konkretno dogajanje v prostoru. Ugotavljamo, da se večino sprememb v prostoru občine dogaja sorazmerno enakomerno.

Primeri prikaza kazalnika

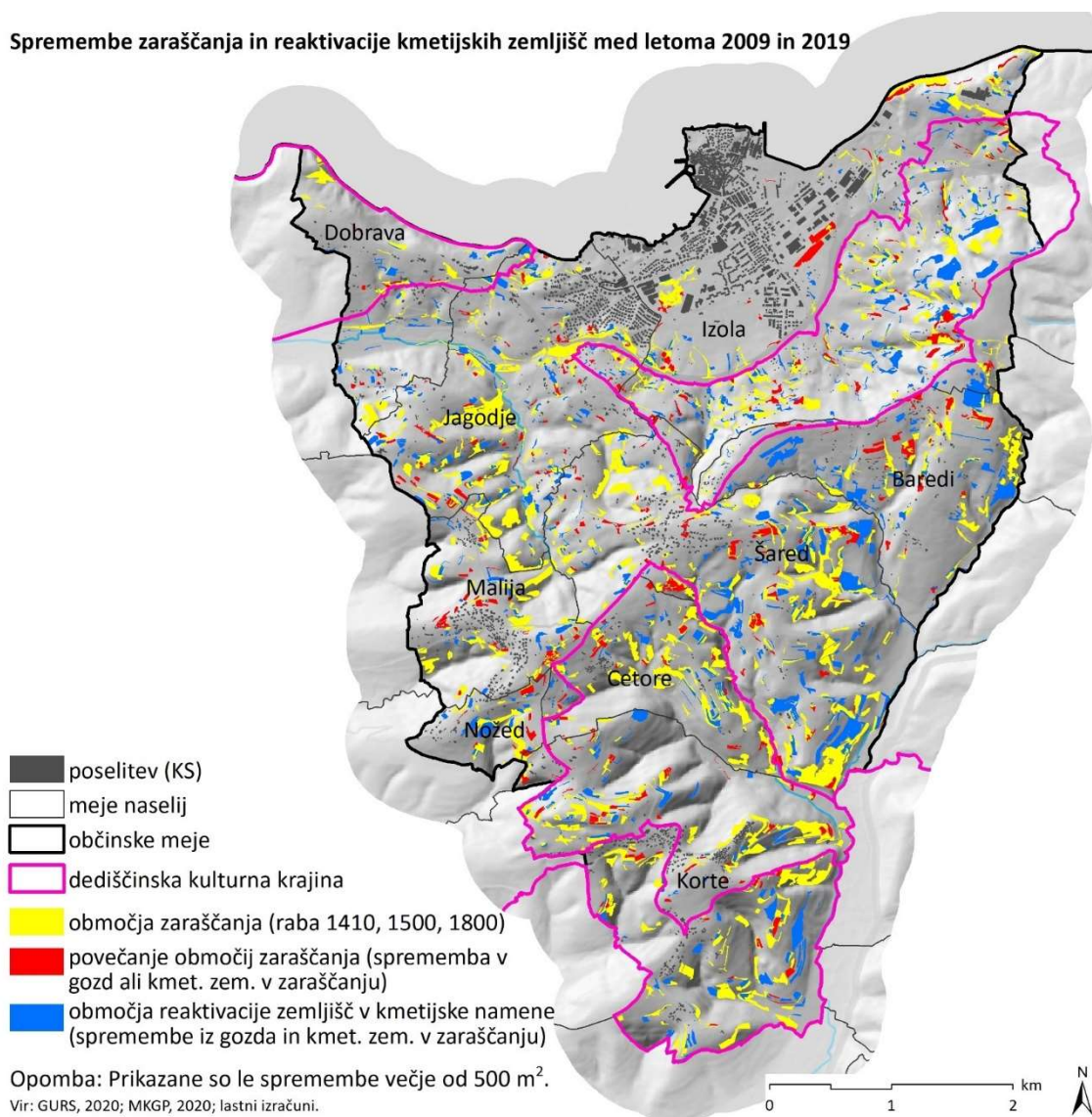
Spremembe dejanske rabe v občini Izola.

Dejanska raba prostora	2009 (ha)	2019 (ha)	Sprememba (ha)	Delež spremembe kategorije (%)	Delež spremembe površine občine (%)
obdelana kmetijska zemljišča	1.198,71	1.256,16	57,45	4,8	2,0
kmetijska zemljišča v zaraščanju	279,88	418,39	138,51	49,5	4,9
gozd	897,59	689,71	-207,87	-23,2	-7,3
pozidana in sorodna zemljišča	458,53	469,71	11,18	2,4	0,4
ostala nekmetijska zemljišča	13,90	12,61	-1,29	-9,3	0,0
vode	1,56	3,58	2,02	129,9	0,1

Prikaz primera prehodne matrike sprememb dejanske rabe prostora v občini Izola med letoma 2009 in 2019 v odstotkih (%).

RABA MKGP	2019								SKUPAJ 2009	SKUPNO ZMANJŠANJE
2009	intenzivna kmetijska raba	trajni nasadi	travniške površine	ostale kmetijske površine	gozd	pozidana in sorodna zemljišča	ostala nekmet. zemljišča	vode		
	11	12	13	14	20	30	50	70		
11										
12										
13										
14										
20										
30										
50										
70										
SKUPAJ 2019										
SKUPNO POVEČANJE										

Spremembe zaraščanja in reaktivacije kmetijskih zemljišč med letoma 2009 in 2019

5.2 Ohranjanje narave

5.2.1 Površina območij ohranjanja narave

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: ekološko pomembna območja, območja Natura 2000, zavarovana območja, NV.

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje površine in delež po posameznih vrstah območij ohranjanja narave ter površino območja občine, ki je pokrita z enim ali več območjih ohranjanja narave (območja se prekrivajo).

Podatkovni viri za izračun kazalnika: podatkovna baza ARSO (<https://gis.arso.gov.si/>)

Namen: S kazalnikom se ugotavlja kolikšen del občine je podvržen režimom ohranjanja narave, ki lahko predstavljajo tako omejitev kot priložnost za prostorski razvoj.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg površine posamezne vrste območja ohranjanja narave ter delež, ki ga predstavlja glede na celotno površino občine. Prikaže se v tabelarični obliki in z grafom. Prostorska razporeditev območij ohranjanja narave se lahko prikaže tudi s karto.

Vrednotenje kazalnika

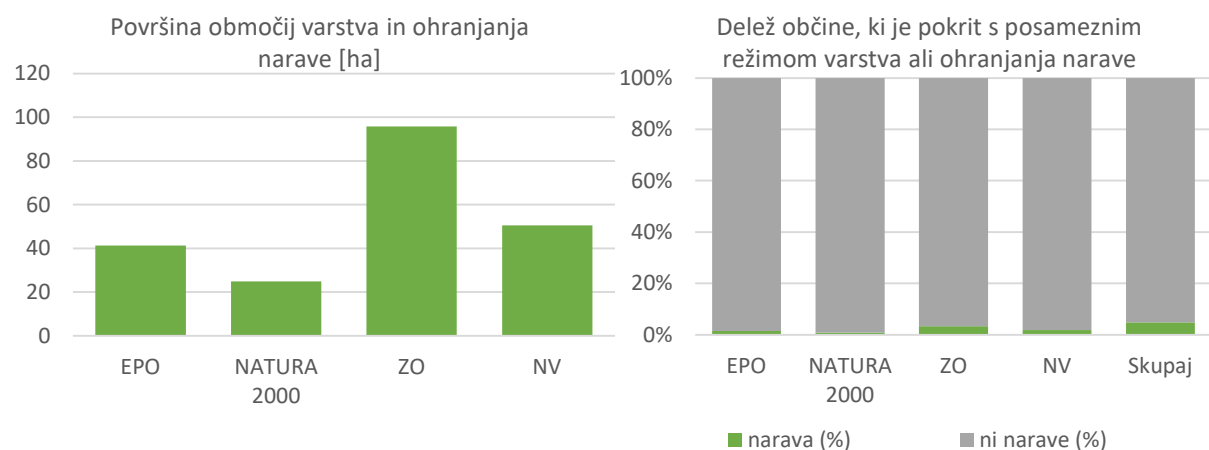
Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Velikost in delež območij ohranjanja narave.

Območje ohranjanja narave	Površina [ha]	Delež od vseh območij ohranjanja narave [%]	Delež občine [%]
Ekološko pomembna območja	41,3	30,1	1,4
Natura 2000	24,9	18,1	0,9
Zavarovana območja	95,9	70,0	3,4
Naravne vrednote	50,5	36,8	1,8
Območja ohranjanja narave skupaj*	137,0	100,0	4,8

* površina, ki je pokrita z enim ali več območji ohranjanja narave.

5.2.2 Stavbna zemljišča in širitve stavbnih zemljišč znotraj območij ohranjanja narave

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: namenska raba prostora OPN in njegovih sprememb in dopolnitev, ekološko pomembna območja, območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje obseg stavbnih zemljišč po posameznih namenskih rabah znotraj območij ohranjanja narave ter širitve stavbnih zemljišč od sprejetja osnovnega OPN na njih.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN, podatkovna baza ARSO (<https://gis.arso.gov.si/>)

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju odnosa med prostorskim razvojem in varstvenimi režimi na območjih ohranjanja narave.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg stavbnih zemljišč po posameznih namenskih rabah znotraj območij ohranjanja narave in njihov delež glede na vsa stavbna zemljišča posamezne namenske rabe v občini.

Izračuna in prostorsko locira se širitve stavbnih zemljišč na območjih ohranjanja narave, ki so s spremembami in dopolnitvami OPN nastale v času od sprejema osnovnega OPN.

Rezultati se prikažejo v tabelarični obliki in z grafom. Prostorska razporeditev območij ohranjanja narave in širitve stavbnih zemljišč znotraj njih se prikaže s karto.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Širitve stavbnih zemljišč v občini Izola glede na območja varovanja in ohranjanja narave.

NRP	Vse širitve v občini [ha]	Širitve na naravi [ha]	Delež širitev na naravo od vseh širitev [%]	Delež vseh širitev na naravi [%]
S				
C				
I				
B				
P				
Skupaj				

5.3 Varstvo kulturne dediščine

5.3.1 Površina območij varstva kulturne dediščine

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: območja kulturne dediščine

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje površine in delež po posameznih vrstah območij kulturne dediščine ter površino območja občine, ki je pokrita z enim ali več območjih kulturne dediščine (območja se prekrivajo).

Podatkovni viri za izračun kazalnika: podatkovna baza Ministrstva za kulturo – Pravni režimi varstva KD dediščine (eVRD) (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/>)

Namen: S kazalnikom se ugotavlja kolikšen del občine je podvržen režimom varstva kulturne dediščine, ki lahko predstavljajo tako omejitev kot priložnost za prostorski razvoj.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg površine posamezne vrste območja kulturne dediščine ter delež, ki ga predstavlja glede na celotno površino občine. Prikaže se v tabelarni obliki in z grafom. Prostorska razporeditev območij varstva kulturne dediščine se lahko prikaže tudi s karto.

Vrednotenje kazalnika

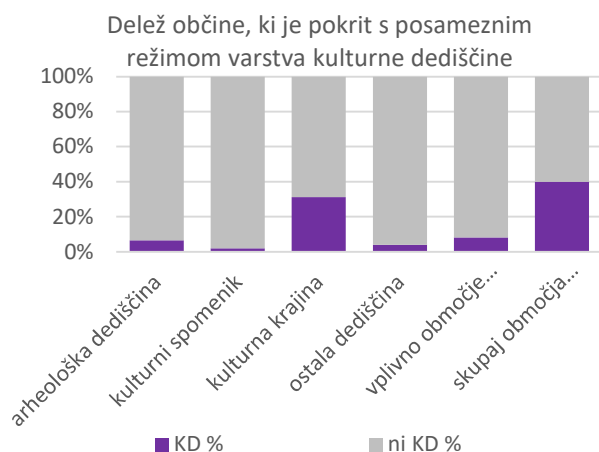
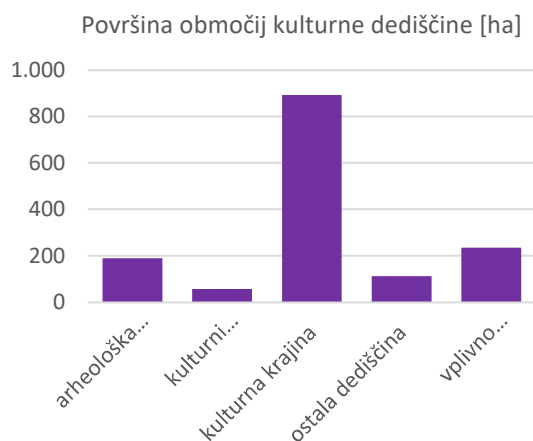
Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

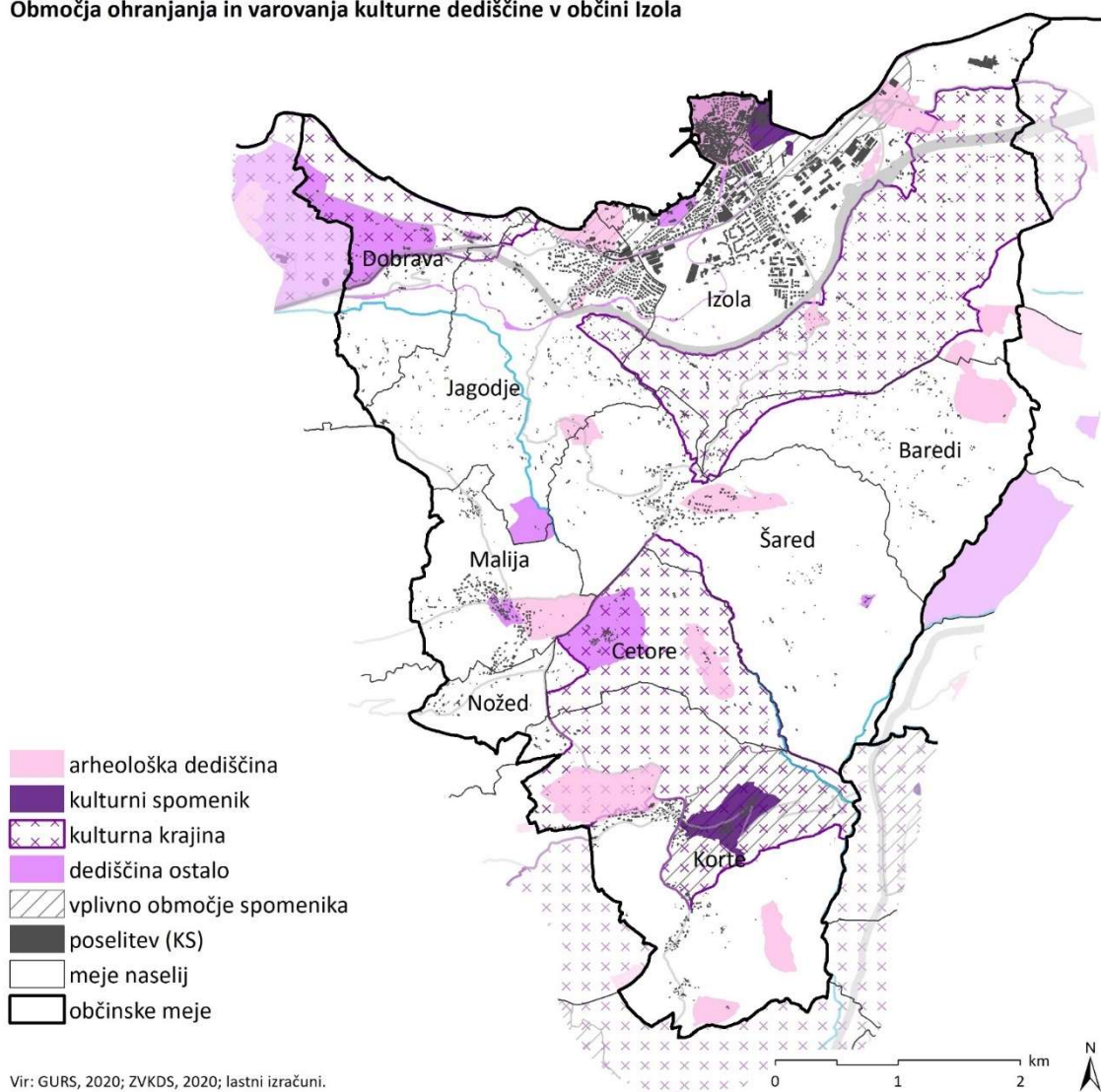
Površine kulturne dediščine po kategorijah

Območja kulturne dediščine (KD)	Površina [ha]	Delež od KD [%]	Delež od občine [%]
arheološka dediščina	189,1	16,6	6,6
kulturni spomenik	56,5	5,0	2,0
kulturna krajina	892,2	78,2	31,3
ostala dediščina	112,3	9,8	3,9
vplivno območje dediščine	235,4	20,6	8,3
skupaj območja kulturne dediščine*	1141,3	100,0	40,0

* površina, ki je pokrita z enim ali več območji kulturne dediščine

Območja ohranjanja in varovanja kulturne dediščine v občini Izola

5.3.2 Stavbna zemljišča znotraj območij varstva kulturne dediščine

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: namenska raba prostora OPN in njegovih sprememb in dopolnitev, območja varstva kulturne dediščine

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje obseg stavbnih zemljišč po posameznih namenskih rabah znotraj območij varstva kulturne dediščine ter širitve stavbnih zemljišč od sprejetja osnovnega OPN na njih.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN, podatkovna baza Ministrstva za kulturo – Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVRD) (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/>)

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju odnosa med prostorskim razvojem in varstvenimi režimi na območjih varstva kulturne dediščine.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg stavbnih zemljišč po posameznih namenskih rabah znotraj območij varstva kulturne dediščine in njihov delež glede na vsa stavbna zemljišča posamezne namenske rabe v občini.

Izračuna in prostorsko locira se širitve stavbnih zemljišč na območjih varstva kulturne dediščine, ki so s spremembami in dopolnitvami OPN nastale v času od sprejema osnovnega OPN.

Rezultati se prikažejo v tabelarični obliki in z grafom. Prostorska razporeditev območij varstva kulturne dediščine in širitve stavbnih zemljišč znotraj njih se prikaže s karto.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Širitve stavbnih zemljišč na območjih kulturne dediščine:

NRP	Vse širitve (m ²)	Širitve na KD (m ²)	Delež od vseh širitev (%)
A			
B			
C			
I			
O			
P			
S			
Z			
Skupaj			

5.4 Varstvo kmetijskih zemljišč

5.4.1 Površina območij varstva kmetijskih zemljišč

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: samostojen

Vključeni podatki/podkazalniki: območja varstva kmetijskih zemljišč iz OPN

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje površine in delež območij varstva kmetijskih zemljišč iz OPN glede na celotno površino občine. Prikazuje tudi dekansko rabo zemljišč na območju varstva kmetijskih zemljišč iz OPN.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN, namenska raba prostora

Namen: S kazalnikom se ugotavlja kolikšen del občine je podvržen režimom varstva kmetijskih zemljišč in kakšna je dejansko stopnja njihovega varstva.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg površine območij varstva kmetijskih zemljišč iz OPN in delež, ki ga predstavlja glede na celotno površino občine. Izračuna se obseg posamezne vrste dejanske rabe na območjih varstva kmetijskih zemljišč iz OPN in spremembe v zadnjih desetih letih.

Prikaže se v tabelarni obliki, prostorska razporeditev se prikaže tudi s karto.

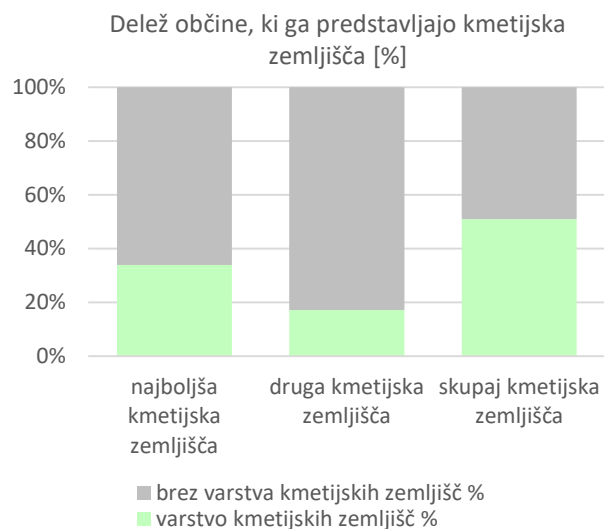
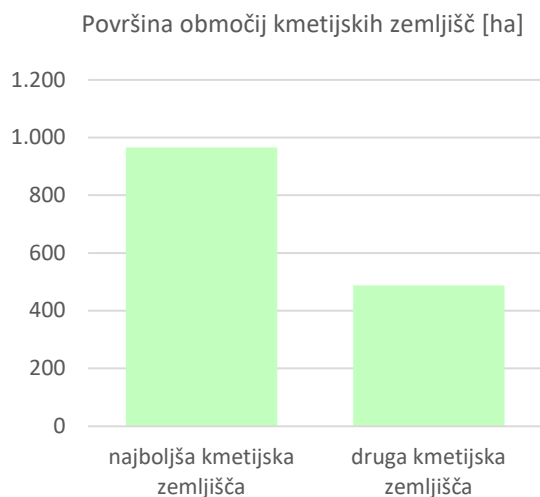
Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Pregled površin varstva kmetijskih zemljišč

Območja varstva kmetijskih zemljišč	Površina [ha]	Delež od vseh območij kmet. zemljišč [%]	Delež občine [%]
najboljša kmetijska zemljišča	965,0	66,4	33,9
druga kmetijska zemljišča	487,8	33,6	17,1
skupaj kmetijska zemljišča	1452,8	100,0	51,0

5.4.2 Širitve stavbnih zemljišč na območjih varstva kmetijskih zemljišč

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: namenska raba prostora OPN in njegovih sprememb in dopolnitev

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje obseg širitve stavbnih zemljišč na območjih varstva kmetijskih zemljišč iz OPN od sprejetja osnovnega OPN.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju odnosa med prostorskim razvojem in varstvom kmetijskih zemljišč.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna in prostorsko locira se širitve stavbnih zemljišč na kmetijska zemljišča, ki so s spremembami in dopolnitvami OPN nastale v času od sprejema osnovnega OPN.

Rezultati se prikažejo v tabelarični obliki in z grafom. Prostorska razporeditev območij varstva kmetijskih zemljišč in širitve stavbnih zemljišč znotraj njih se prikaže s karto.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Širitve stavbnih zemljišč na kmetijskih zemljiščih po kategorijah NRP.

NRP	Vse širitve v občini [m ²]	Širitve na kmetijska zemljišča [m ²]	Delež širitve na KZ od vseh širitve iste NRP [%]	Delež od vseh širitve na KZ [%]
A				
B				
C				
I				
O				
P				
S				
Z				
Skupaj				

5.4.3 Dejanska kmetijska raba

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: območja varstva kmetijskih zemljišč iz OPN, dejanska raba MKGP

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje površine in delež območij kmetijskih zemljišč iz OPN po dejanski rabi prostora.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN, namenska raba prostora, podatkovna baza Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – dejanska raba prostora (<https://rkg.gov.si/vstop/>)

Namen: S kazalnikom se ugotavlja kakšna je dejanska raba prostora na območjih režimov varstva kmetijskih zemljišč.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg posamezne vrste dejanske rabe na območjih varstva kmetijskih zemljišč iz OPN in spremembe v zadnjih desetih letih.

Prikaže se v tabelarični obliki, prostorska razporeditev se prikaže tudi s karto.

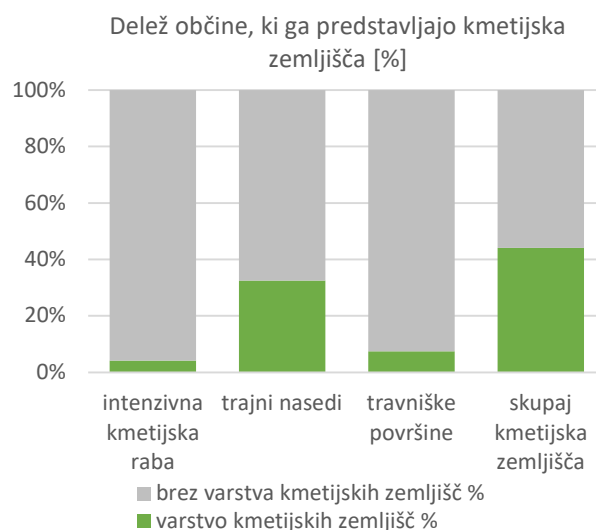
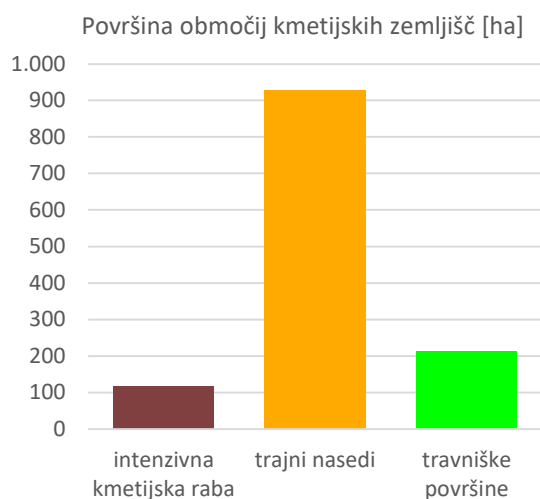
Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Pregled površin dejanske rabe kmetijskih zemljišč.

Dejanska raba	Površina [ha]	Delež od vseh območij kmet. rabe [%]	Delež od občine [%]
intenzivna kmetijska raba	117,3	9,3	4,1
trajni nasedi	926,6	73,8	32,5
travniške površine	212,2	16,9	7,4
skupaj kmetijska zemljišča	1256,2	100,0	44,1

5.4.4 Vključenost kmetijskih zemljišč v GERK

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: veljavna namenska raba prostora, podatki o GERK

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje obseg območij varstva kmetijskih zemljišč iz OPN, ki je vključen v GERK in spremembe le tega v zadnjih desetih letih.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN, podatkovna baza Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – dejanska raba prostora (<https://rkg.gov.si/vstop/>)

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju odnosa med varstvom kmetijskih zemljišč v OPN in dejansko obdelavo kmetijskih zemljišč.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg površine in delež območij varstva kmetijskih zemljišč iz OPN, ki so vključene v GERK v obravnavanem časovnem obdobju. Rezultati se lahko prikažejo v tekstu oz. tabeli, prostorska razporeditev se prikaže tudi s karto.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Pregled površin GERK v občini Izola

Območja GERK po dejanski rabi	Površina [ha]	Delež od vseh območij GERK [%]	Delež od občine [%]
Njiva	59,0	7,9	2,1
Začasno travinje	4,2	0,6	0,1
Jagode na njivi	0,1	0,0	0,0
Trajne rastline na njivskih površinah	1,2	0,2	0,0
Rastlinjak	0,4	0,1	0,0
Rastlinjak, kjer pridelava ni v tleh	0,2	0,0	0,0
Vinograd	334,8	44,7	11,7
Intenzivni sadovnjak	33,1	4,4	1,2
Ekstenzivni oziroma travniški sadovnjak	24,3	3,2	0,9
Oljčnik	245,0	32,7	8,6
Ostali trajni nasadi	0,3	0,0	0,0
Trajni travnik	26,2	3,5	0,9
Travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi	11,7	1,6	0,4
Površine za ukrep odprava zaraščanja	0,5	0,1	0,0
Kmetijsko zemljišče v pripravi	8,2	1,1	0,3
Skupaj	749,1	100,0	26,3

5.4.5 Površina hidromelioriranih območij (HMO)

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: dejanska raba prostora, podatki o HMO

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje obseg HMO in spremembe dejanske rabe na njih v zadnjih 10 letih.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: podatkovna baza Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – dejanska raba prostora, HMO (<https://rkg.gov.si/vstop/>)

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju odnosa med varstvom kmetijskih zemljišč na HMO in dejansko obdelavo kmetijskih zemljišč.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg površine HMO in spremembe dejanske rabe na njih.

Rezultati se lahko prikažejo v tekstu oz. tabeli, prostorska razporeditev se prikaže tudi s karto.

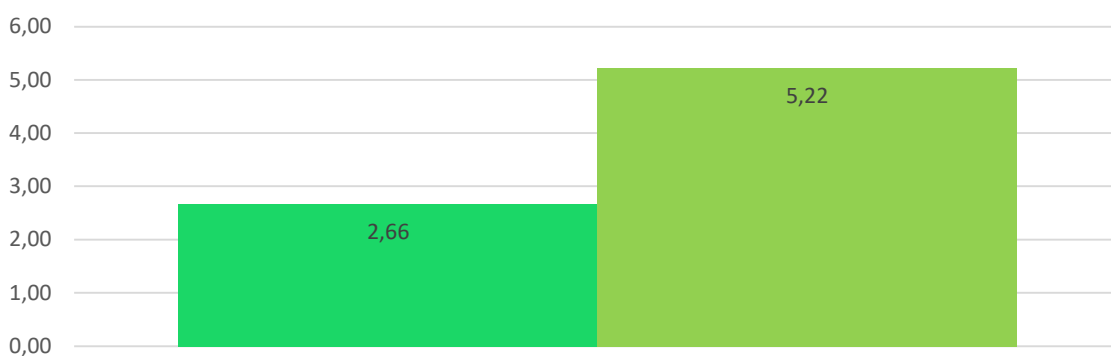
Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Območja izvedenih hidromelioracij zemljišč	Površina [ha]	Delež od občine [%]	Delež od vseh kmetijskih zemljišč v občini [%]
hidromelioracije	75,9	2,66	5,22

Delež občine in delež melioriranih kmetijskih zemljišč [%]

■ delež občine, kjer so bile izvedene hidromelioracije ■ delež kmetijskih zemljišč, kjer so bile izvedene hidromelioracije

5.5 Varstvo gozdov in funkcije gozdov

5.5.1 Gozdna zemljišča in varstvo gozdov

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: dejanska raba prostora, namenska raba prostora OPN, varovalni gozdovi.

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje obseg gozdnih zemljišč po namenski in dejanski rabi prostora v občini ter območja gozdov, ki so podvržena režimom varovanja gozdov v občini (varovalni gozd, gozdni rezervati).

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN, namenska raba prostora, podatkovna baza Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – dejanska raba prostora (<https://rkg.gov.si/vstop/>) in Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15), podatkovni sloj http://www.zgs.si/gozdovi_slovenije/o_gozdovih_slovenije/.

Namen: S kazalnikom ugotavljamo/prikazujemo obseg gozdnih zemljišč oziroma gozda v odnosu do ostalih (namenskih/dejanskih)rab prostora ter ugotavljamo/prikazujemo obseg varovalnih gozdov.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg namenske rabe gozdnih zemljišč, dejanske rabe gozda in obseg varovalnih gozdovih in gozdov s posebnim namenom. Rezultati se prikažejo v preglednicah, shematsko in kartografsko glede na obseg posameznih območij.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Površine in deleži območij varstva gozdov.

Območja varstva gozdov Izola	Površina [ha]	Delež od vseh območij varstva gozdov [%]	Delež od občine [%]
varovalni gozd	3,2	100,0	0,1
gozdni rezervat	0,0	0,0	0,0
skupaj varovanje gozdov*	3,2	100,0	0,1

5.5.2 Širitve stavbnih zemljišč na območja varovalnih gozdov in območja gozdnih zemljišč

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: namenska raba prostora OPN, spremembe in dopolnitev OPN, varovalni gozdovi

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje obseg širitve stavbnih zemljišč na območja varovalnih gozdov in območja gozdnih zemljišč iz OPN od sprejetja osnovnega OPN.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju odnosa med prostorskim razvojem in varstvom posebnih varovanih gozdov ter ugotavljanju obsega širitve stavbnih zemljišč na območja gozdov opredeljenih v OPN.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna in prostorsko locira se širitve stavbnih zemljišč, ki so s spremembami in dopolnitvami OPN nastale v času od sprejema osnovnega OPN. Širitve se analizira glede na zaščiteni območja varovanih gozdov in glede na preostala gozdna zemljišča v občini, ki so opredeljena z namensko rabo prostora.

Rezultati se prikažejo v tabelarični obliki in z grafom. Prostorska razporeditev območij varstva kmetijskih zemljišč in širitve stavbnih zemljišč znotraj njih se prikaže s karto.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Širitve stavbnih zemljišč na gozdna zemljišča v občini Izola.

NRP	Vse širitve v občini [m ²]	Širitve na gozdna zemljišča [m ²]	Delež širitve na gozdna zemljišča od vseh širitve iste NRP [%]	Delež od vseh širitve na gozdna zemljišča [%]
A				
B				
C				
I				
O				
P				
S				
Z				
Skupaj				

5.5.3 Požarna ogroženost gozdov

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: samostojen

Vključeni podatki/podkazalniki: požarna ogroženost po stopnjah

Vir kazalnika: obstoječi kazalnik (Zavod za gozdove RS)

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje gozdove po stopnjah požarne ogroženosti v občini.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: vektorski sloj iz pregledovalnika Zavod za gozdove RS

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju in pregledu požarne ogroženosti na območjih gozdov v občini, kar vpliva na dovoljevanje oziroma omejevanje posegov na ta območja.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg gozdov po stopnjah požarne ogroženosti in izdela prikaz območij gozdov po stopnjah požarne ogroženosti.

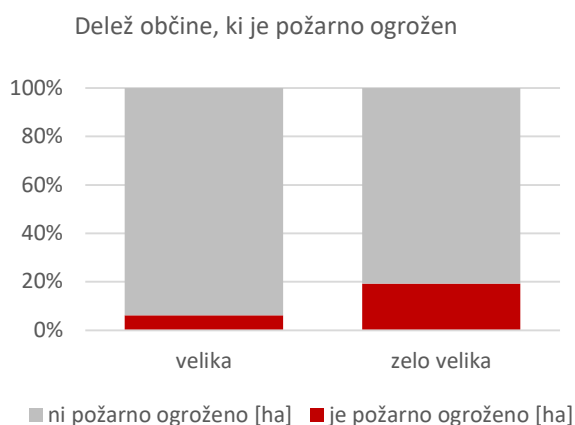
Rezultati se prikažejo v preglednicah, shematsko in kartografsko glede na obseg posameznih območij.

Vrednotenje kazalnika

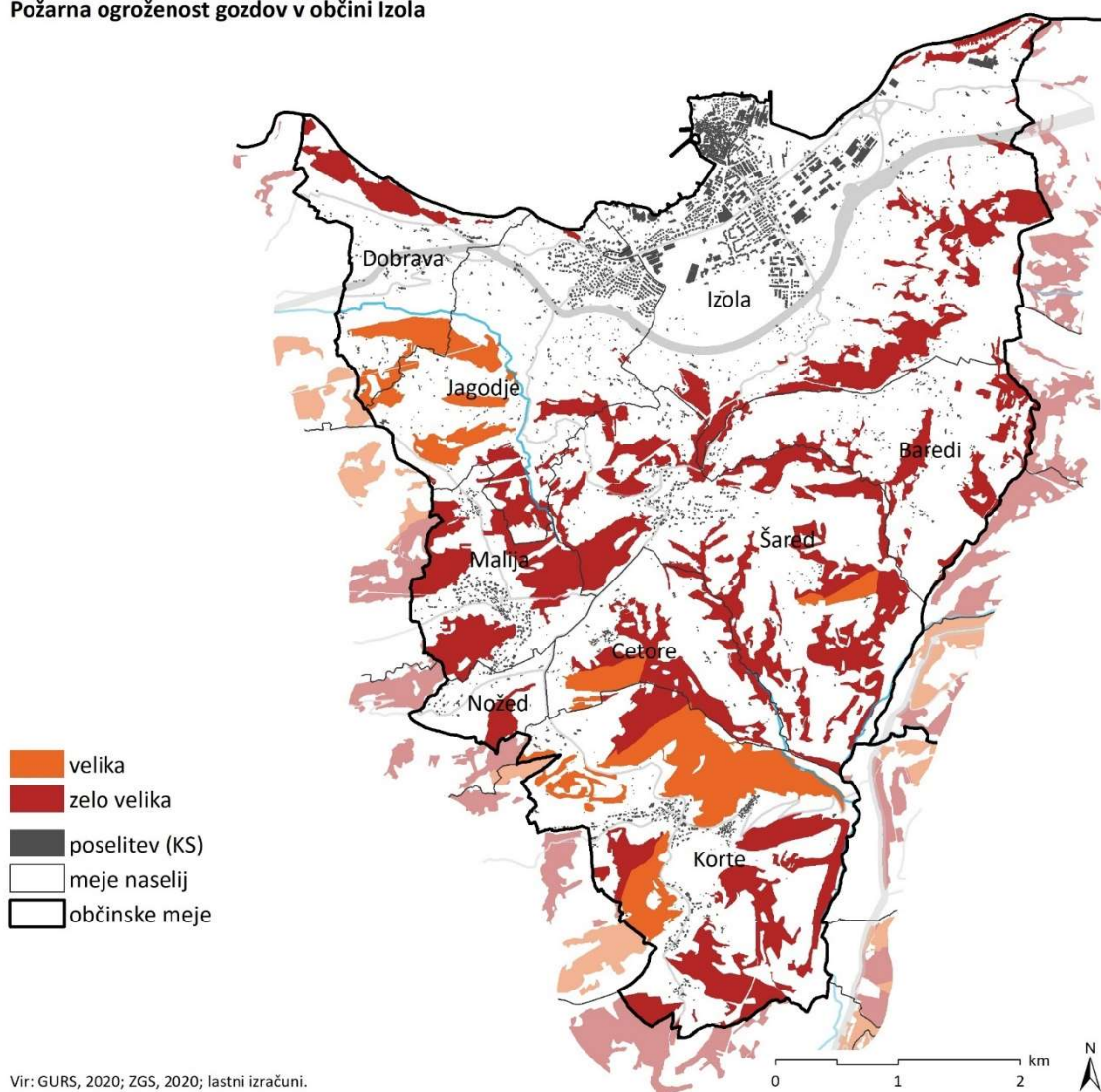
Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

Požarna ogroženost v občini Izola	Površina [ha]	Delež od vseh območij požarne ogroženosti [%]	Delež od občine [%]
velika	174,0	24,0	6,1
zelo velika	549,8	76,0	19,3
skupaj	723,8	100,0	25,4

Požarna ogroženost gozdov v občini Izola

5.5.4 Funkcije gozdov

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: funkcije gozdnih zemljišč Zavoda za gozdove RS, dejanska raba MKGP

Vir kazalnika: podatki ZGS, MKGP ter lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje gozd in njegovo funkcijo v prostoru. Zakon o gozdovih funkcije gozdov deli na ekološke, socialne in proizvodne.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: vektorski sloji iz pregledovalnika Zavod za gozdove RS

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju pomembnosti posameznih območij gozdov glede na funkcijo oziroma seštevek funkcij, ki jih gozd v prostoru opravlja oziroma katerim je namenjen.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

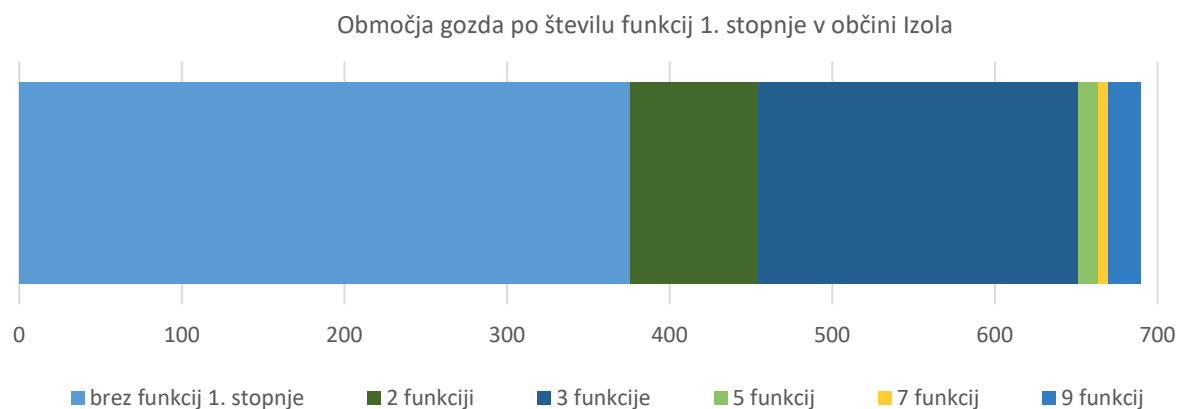
Izračuna in prostorsko locira se površine območij po posameznih funkcijah. Gozdove se dodatno ovrednoti po številu raznovrstnih funkcij 1. stopnje, ki jih opravljajo.

Rezultati se prikažejo v tabelarični obliki in z grafom. Prostorska razporeditev območij gozdov po funkcijah 1. stopnje je smiselno, zaradi njihove prostorske vloge, prikazovati tudi kartografsko.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. V splošnem velja, da so ekološke in socialne funkcije pomembnejše od proizvodnih, dodatno pa več funkcij kot jih neki gozd opravlja bolj je v prostoru pomemben.

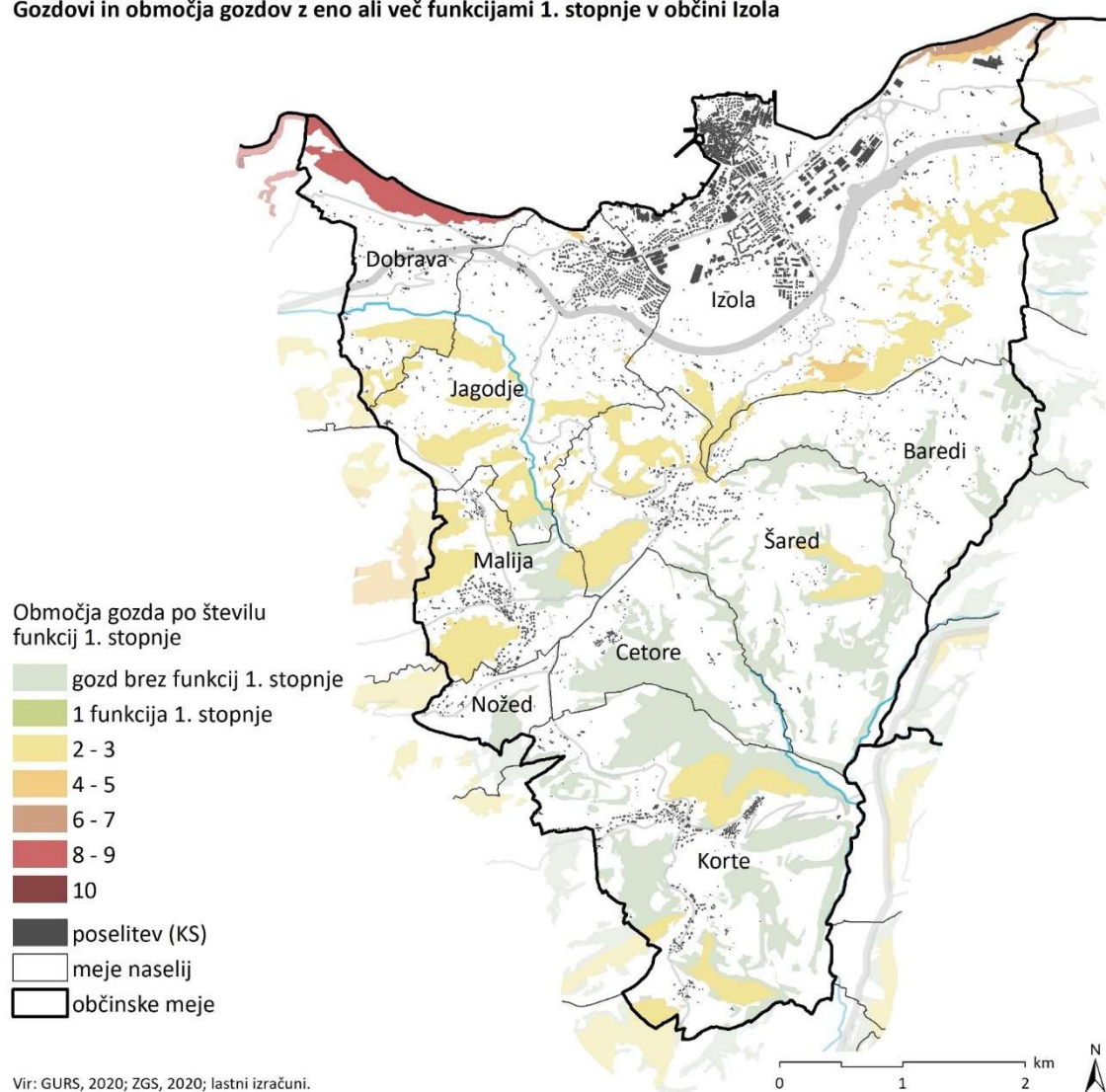
Primeri prikaza kazalnika

Ekološke funkcije gozda 1. stopnje v občini Izola	Površina ekoloških funkcij [ha]	Delež posamezne funkcije glede na vse funkcije 1. stopnje	Delež od občine [%]
funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	273,8	27,7	9,6
funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	357,7	36,2	12,5
klimatska	357,7	36,2	12,5
skupaj*	357,7	-	12,5

* površina, ki je pokrita z eno ali več ekološkimi funkcijami.

Gozdovi in območja gozdov z eno ali več funkcijami 1. stopnje v občini Izola

5.6 Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

5.6.1 Poplavna območja

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: opozorilna karta poplav, poplavni dogodki, karte razredov poplavne nevarnosti

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje obseg poplavnih območij.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: podatkovna baza DRSV - opozorilna karta poplav, poplavni dogodki, karte razredov poplavne nevarnosti - <http://www.evode.gov.si/>

Namen: S kazalnikom ugotavljamo/prikazujemo obseg poplavnih območij v občini.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg poplavnih območij po posameznih vrstah. Rezultati se prikažejo s tabelo in grafom. Samostojni prikaz na karti ni smisel, prikaže naj se v povezavi z drugimi kazalniki, ki se nanašajo na varstvo pred poplavami.

V primeru večjega obsega poplavnih območij je smiselno izvesti tudi presek poplavnih območij z namensko rabo prostora ter dejansko rabo prostora.

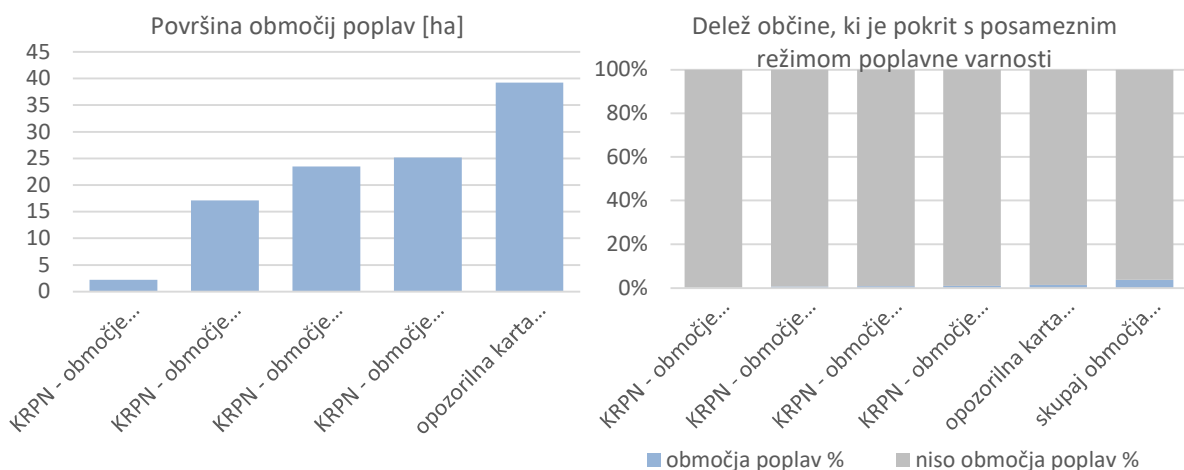
Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvaja le v primerjavi s slovenskim povprečjem oziroma v primerjavi z drugimi občinami.

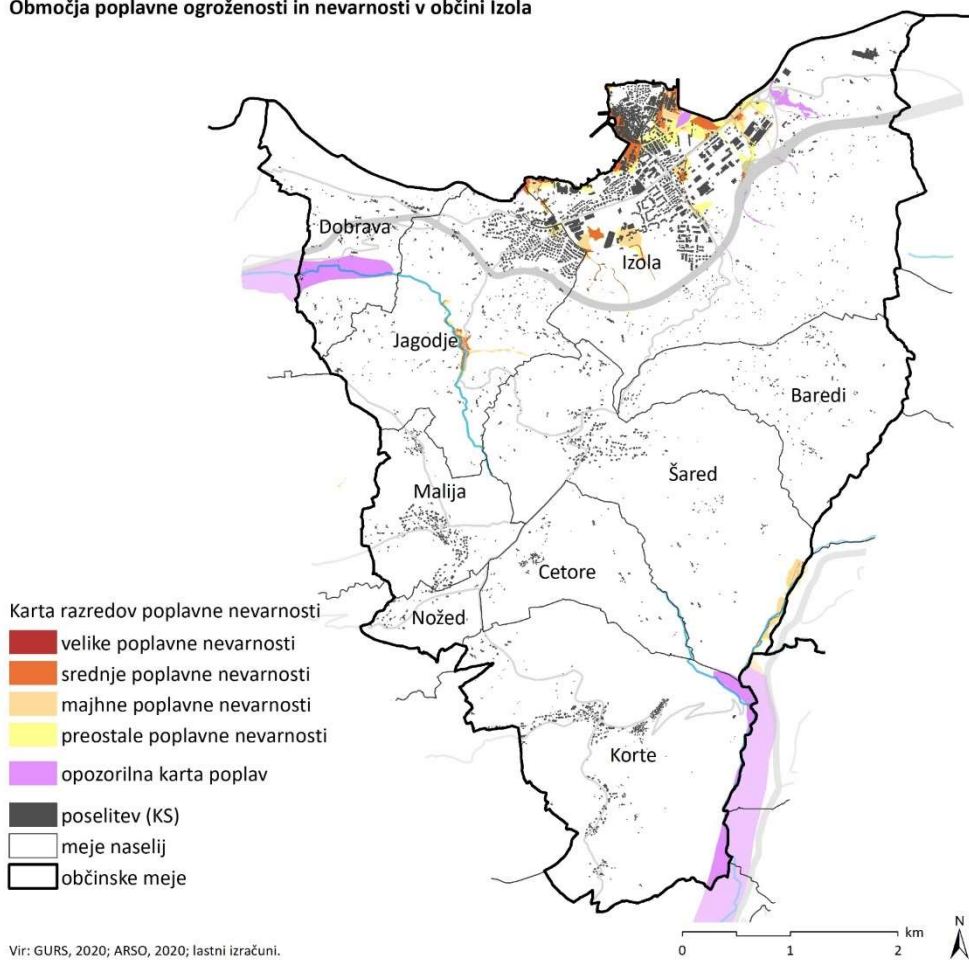
Primeri prikaza kazalnika

Poplavna območja po površini (ha) in deležu površine, ki ga zavzemajo v občini.

Območja poplav	Površina [ha]	Delež od vseh območij poplav [%]	Delež od občine [%]
KRPN - območje razreda velike poplavne nevarnosti	2,2	2,1	0,1
KRPN - območje razreda srednje poplavne nevarnosti	17,1	15,9	0,6
KRPN - območje razreda majhne poplavne nevarnosti	23,5	21,9	0,8
KRPN - območje razreda preostale poplavne nevarnosti	25,2	23,5	0,9
opozorilna karta poplav	39,2	36,6	1,4
skupaj območja poplav*	107,1	100,0	3,8

Območja poplavne ogroženosti in nevarnosti v občini Izola

5.6.2 Stavbe na poplavnih območjih

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: opozorilna karta poplav, poplavni dogodki, karte razredov poplavne nevarnosti, kataster stavb in podatki REN.

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje število stanovanjskih in nestanovanjskih stavb, ki se nahajajo na opredeljenih poplavnih območjih.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: podatkovna baza DRSV - opozorilna karta poplav, poplavni dogodki, karte razredov poplavne nevarnosti - <http://www.evode.gov.si/>, podatkovna baza GURS.

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje število stavb na poplavnih območjih. S pomočjo kombinacije s podatki REN je možno tudi prikaz izgradnje stavb znotraj območij poplav po letu izgradnje.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

S pomočjo preseka vektorskih podatkov se pridobi število stanovanjskih in nestanovanjskih stavb, ki ležijo na poplavnih območjih. Rezultate lahko prikažemo tekstualno, lahko tudi s tabelo in grafom ali kartografskim prikazom.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. V splošnem veljajo omejitve oziroma usmeritve gradnje v območjih razredov poplavne nevarnosti. Tovrstne gradnja pa naj bi bilo v vsakem primeru čim manj.

Primeri prikaza kazalnika

Stavbe (stanovanjske, nestanovanjske) po območjih poplav.

Poplavno območje	Stanovanjske stavbe	Nestanovanjske stavbe
KRPN - območje razreda preostale poplavne nevarnosti		
KRPN - območje razreda majhne poplavne nevarnosti		
KRPN - območje razreda srednje poplavne nevarnosti		
KRPN - območje razreda velike poplavne nevarnosti		
Opozorilna karta poplav		
Poplavni dogodek		
Skupaj		

5.6.3 Širitve stavbnih zemljišč na poplavnih območjih

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: namenska raba prostora OPN in njegovih sprememb in dopolnitev, opozorilna karta poplav, poplavni dogodki, karte razredov poplavne nevarnosti, veljavna namenska raba

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje obseg širitve stavbnih zemljišč na poplavnih območjih.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: občina – OPN, podatkovna baza DRSV - opozorilna karta poplav, poplavni dogodki, karte razredov poplavne nevarnosti, veljavna namenska raba - <http://www.evode.gov.si/>

Namen: Kazalnik je namenjen ugotavljanju odnosa med prostorskim razvojem in varstvom pred poplavami.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna in prostorsko locira se širitve stavbnih zemljišč na poplavnih območjih, ki so s spremembami in dopolnitvami OPN nastale v času od sprejema osnovnega OPN.

Rezultati se prikažejo v tekstu, odvisno od smiselnosti tudi s tabelo ali grafom. Prostorska razporeditev poplavnih območij in širitve stavbnih zemljišč znotraj njih se prikaže s karto.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. V splošnem velja, da naj bi bilo tovrstnih širitve stavbnih zemljišč čim manj, oziroma naj bi se glede na razrede poplavne nevarnosti sprejeli predpisani protipoplavni ukrepi.

Primeri prikaza kazalnika

NRP	Vse širitve v občini [m ²]	Širitve na območje razreda velike poplavne nevarnosti [m ²]	Širitve na območje razreda srednje poplavne nevarnosti [m ²]	Širitve na območje razreda majhne poplavne nevarnosti [m ²]	Širitve na območje razreda preostale poplavne nevarnosti [m ²]
A					
B					
C					
I					
O					
P					
S					
Z					
Skupaj					

5.7 Stopnje varstev in omejitev na območju občine

5.7.1 Stopnje varstev in omejitev na območju občine

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: ekološko pomembna območja, območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, območja varstva kulturne dediščine, varovalni gozdovi, vodovarstvena območja, opozorilna karta poplav, poplavni dogodki, karte razredov poplavne nevarnosti

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik prikazuje površine in delež po posameznih stopnjah varovanj in omejitev. Za prikaz so določene 4 stopnje varstva in sicer:

- Stopnja 1: Gradnja stavb ni dopustna – velika in srednja poplavna nevarnost, varovalni pasovi EMS visokonapetostnega omrežja, vodna in priobalna zemljišča, VVO I, varovalni gozd;
- Stopnja 2: Potrebne strokovne podlage za odločitev o sprejemljivosti posegov – opozorilna karta poplav in poplavni dogodki, arheologija, Natura 2000;
- Stopnja 3: Upoštevanje pogojev iz aktov o zavarovanju – kulturni spomeniki, zavarovana območja narave, ostala VVO;
- Stopnja 4: Upoštevanje splošnih pogojev varstva – ostala kulturna dediščina in območja ohranjanja narave, razred preostale in majhne poplavne nevarnosti.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

- podatkovna baza ARSO - ekološko pomembna območja, območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote (<https://gis.arso.gov.si/>)
- podatkovna baza Ministrstva za kulturo – Pravni režimi varstva kulturne dediščine (eVRD) (<https://www.gov.si/zbirke/storitve/posredovanje-podatkov-o-kulturni-dediscini-uporabnikom/>)
- podatkovna baza DRSV – vodovarstvena območja, opozorilna karta poplav, poplavni dogodki, karte razredov poplavne nevarnosti - <http://www.evode.gov.si/>
- varovalni gozdovi - Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15), podatkovni sloj http://www.zgs.si/gozdovi_slovenije/o_gozdovih_slovenije/

Namen: S kazalnikom se ugotavlja kolikšen del občine je podvržen različno strogim režimom varovanj in omejitev, ki lahko predstavljajo omejitev za prostorski razvoj.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Izračuna se obseg površine posamezne stopnje varovanj in omejitev ter delež, ki ga predstavlja glede na celotno površino občine. Prikaže se v tabelarični obliki in z grafom. Prostorska razporeditev območij se prikaže s karto.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Na podlagi pregleda posameznih varstvenih režimov in iz njih izhajajočih omejitev v prostoru je smiselno za potrebe lažjega pregleda pripraviti karto, na kateri bodo prikazana območja po stopnjah omejitve v prostoru občine Izola. Prikaz bo tako združeval vse varstvene režime oziroma obstoječe varstva in omejitve v prostoru z izjemo varovanja kmetijskih zemljišč, kjer gre dejansko za namensko rabo zemljišč in ne za varstveni režim. Kljub temu je pri končni oceni možnosti umestitve gradnje v prostor oziroma spremembe stavbnih zemljišč potrebno upoštevati tudi kmetijska zemljišča. V začetnih fazah je tudi projekt opredelitve trajno varovanih kmetijskih zemljišč, ki bo področje dokončno uredil.

6 OBVEZNA OBČINSKA GOSPODARSKA JAVNA INFRASTRUKTURA

6.1 Prometna infrastruktura

6.1.1 Dolžina javnih (državnih/občinskih) cest

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: dolžina javnih cest na prebivalca, dolžina javnih cest na površino stavbnih zemljišč

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika:

Dolžina javnih cest na prebivalca, kaže na gostoto cestnega omrežja glede na prebivalstvo občine. Opisuje obliko poselitve v občini. V primeru bolj razpršene poselitve so navadno dolžine cest na prebivalca daljše.

Dolžina javnih cest na površino stavbnih zemljišč kaže na strnjenost poselitve. Visoka vrednost kazalnika imajo navadno večje občine s veliko dolžino javnih cest ter manjšo količino stavbnih zemljišč, torej bolj strnjeno poselitvijo.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

GURS (<https://egp.gu.gov.si/egp/>)

Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture - ceste

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>)

Demografsko in socialno področje/Prebivalstvo/Število prebivalcev/Število prebivalcev, občine/Prebivalstvo po starosti in spolu, občine, Slovenija, polletno

Občina – OPN – namenska raba prostora, stavbna zemljišča

Namen: Na podlagi kazalnika je mogoča ocena razpršenosti poselitve ter ocena stroškov povezanih z vzdrževanjem občinskih cest. Pri tem občinske javne ceste predstavljajo najpomembnejšo in najbolj obsežno občinsko infrastrukturo. Poleg tega pa trase cest mnogokrat predstavljajo tudi koridorje za ostalo infrastrukturo (kanalizacijo, vodovod, elektriko, drugo).

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek/primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

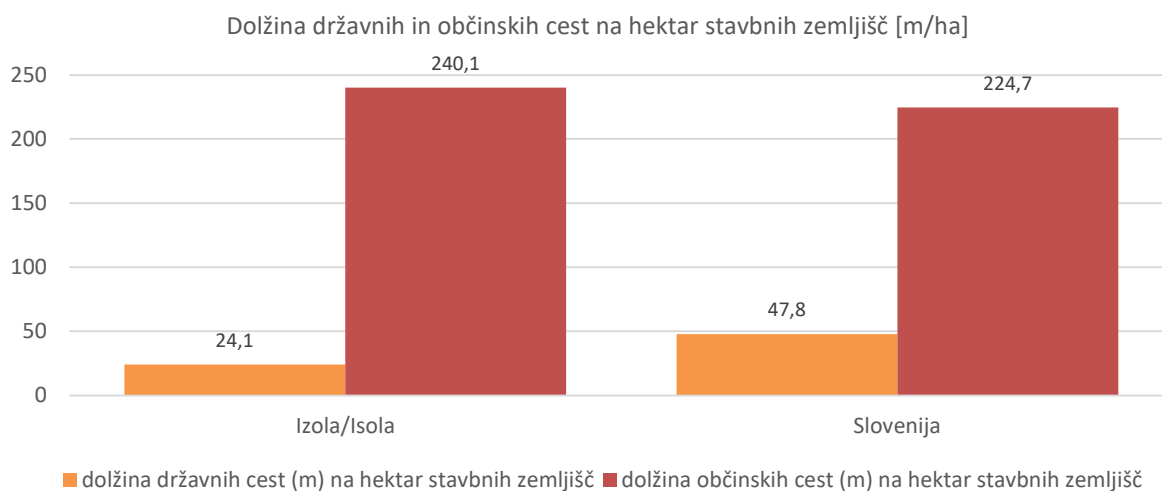
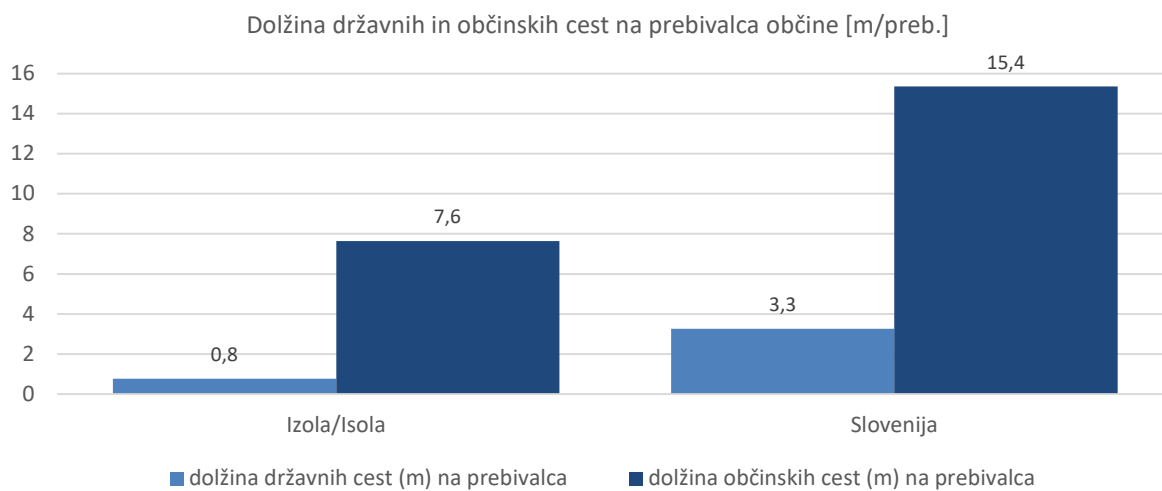
Izračuna se dolžine cest po posameznih kategorijah. Ločimo državne ceste (avtocesta, hitre ceste, glavne in regionalne ceste, turistične ceste) ter občinske ceste (lokalne, mestne, krajevne ceste). Vse državne v občini delimo s številom prebivalcev v občini ter s površino vseh stavbnih zemljišč v občini.

Kazalnik lahko prikažemo grafično ali v obliki preglednice.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvede le na podlagi primerjave s podobnimi ali sosednjimi občinami. V splošnem velja, da nižjo vrednost kazalnika povezujemo z racionalno in uravnoteženo rabo prostora.

Primeri prikaza kazalnika

6.2 Vodooskrba

6.2.1 Dolžina javnega vodovoda

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: dolžina vodovodnega omrežja, dolžina vodovoda na prebivalca, dolžina vodovoda na površino stavbnih zemljišč

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Podatek dolžina vodovoda in analiza tega glede na število prebivalcev občine in glede na površino stavbnih zemljišč v občini.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

GURS (<https://egp.gu.gov.si/egp/>) - Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture - vodovod

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>) - Demografsko in socialno področje/Prebivalstvo/Število prebivalcev/Število prebivalcev, občine/Prebivalstvo po starosti in spolu, občine, Slovenija, polletno

Občina – OPN – namenska raba prostora, stavbna zemljišča

Namen: Na podlagi kazalnika je mogoča ocena razpršenosti poselitve ter ocena stroškov povezanih z vzdrževanjem vodovodnega omrežja. S primerjavo podatkov po različnih časovnih presekih je mogoče oceniti razvoj omrežja.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek/primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

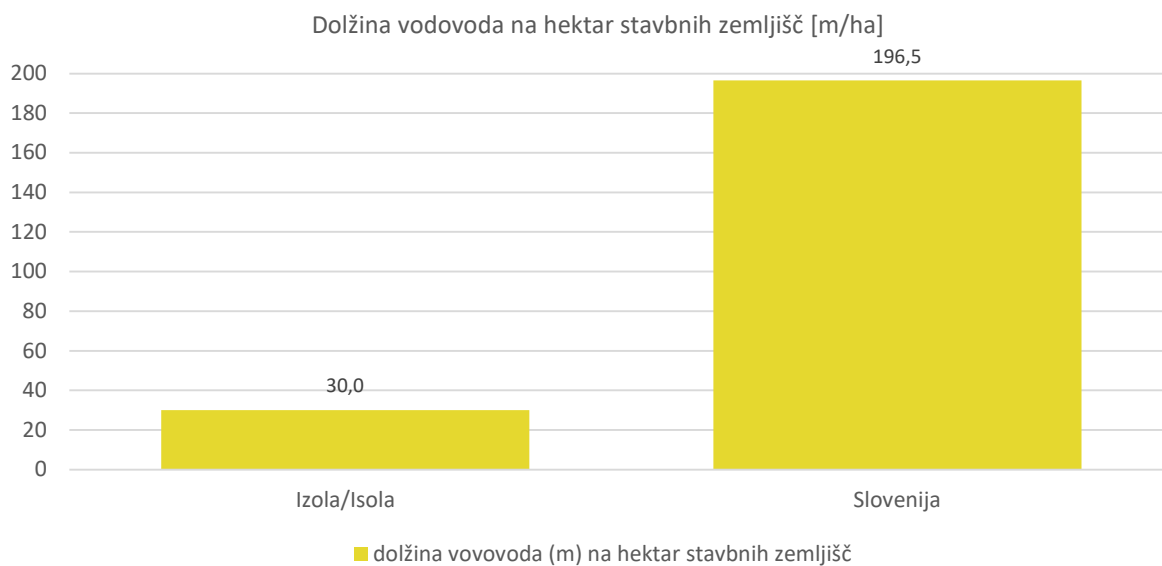
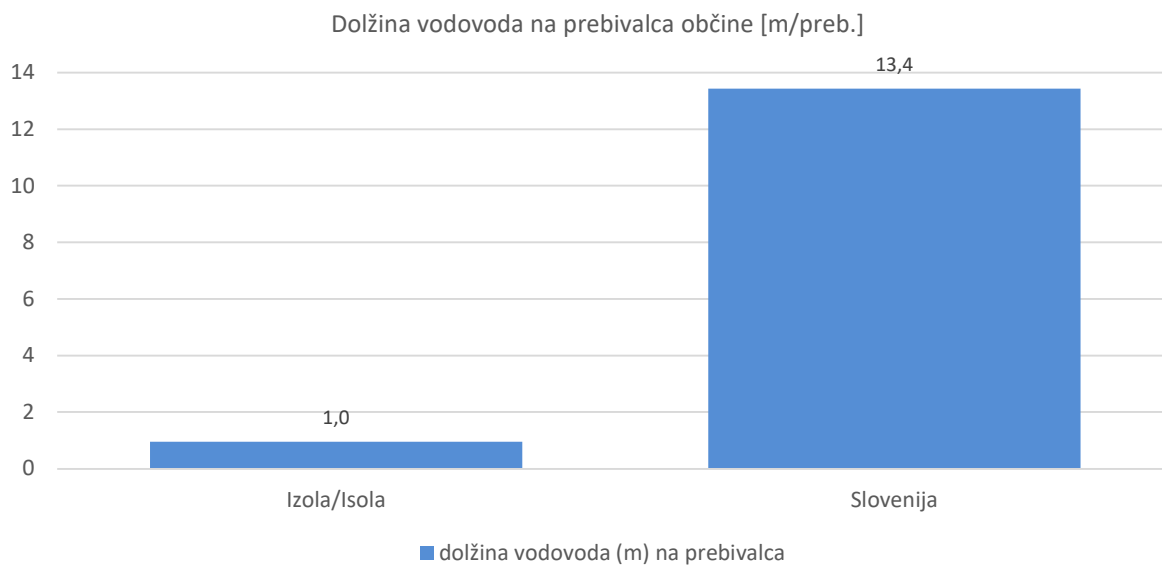
Na podlagi podatkov o vodovodnem omrežju iz katastra gospodarske javne infrastrukture, se s pomočjo GIS orodij izračuna dolžina vodovodnega omrežja v občini. Možen je ločen izračun dolžine vodov primarnega in sekundarnega omrežja. Dolžino javnega vodovoda delimo s številom prebivalcev v občini ter s površino vseh stavbnih zemljišč v občini.

Kazalnik lahko prikažemo grafično ali v obliki preglednice.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvede le na podlagi primerjave s podobnimi ali sosednjimi občinami. V splošnem velja, da naj bi ob racionalnem komunalnem opremljanju moral biti kazalnik nižji. Ob enaki količini stavb. zemljišč višja vrednost najverjetneje predstavlja boljše opremljenost.

Primeri prikaza kazalnika

6.2.2 Količine prodane pitne vode in vodne izgube v vodooskrbnem omrežju

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: samostojni

Vključeni podatki/podkazalniki: količina ali odstotek vodne izgube

Vir kazalnika: letna poročila komunalnih javnih služb

Definicija in opis kazalnika: Ocena vodne izgube glede na količino načrpane in količino prodane vode v občini.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: podatkovna baza na kateri temelji kazalnik

Namen: S kazalnikom poskušamo vrednotiti stanje vodovodnega omrežja. Cilj je postopno zmanjšanje vodnih izgub v javnem vodovodnem omrežju.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Ni izračuna, saj so podatki privzeti iz letnih poročil komunalnih javnih služb.

Kazalnike je smiselno prikazati ali v obliki preglednice ali grafično.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvede le na podlagi primerjave s podobnimi ali sosednjimi občinami. V splošnem velja, da je cilj predvsem zmanjševanje količine vodnih izgub v obstoječem vodnem omrežju.

Primeri prikaza kazalnika

Delež vodnih izgub v javnem vodovodnem omrežju

Leto	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
odstotek vodnih izgub							

6.3 Odvajanje in čiščenje odpadnih vod

6.3.1 Prebivalci in objekti priključeni na kanalizacijski sistem

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: sestavljen iz več kazalnikov

Vključeni podatki/podkazalniki: število in delež priključenih prebivalcev na javni kanalizacijski sistem, število in delež priključenih objektov na javni kanalizacijski sistem, aglomeracije iz veljavnega Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Vir kazalnika: obstoječi kazalniki

Definicija in opis kazalnika:

Število in spreminjanje števila ter deleža priključenih prebivalcev in objektov v občini.

Podatkovni viri za izračun kazalnika: letna poročila komunalnih javnih služb, GURS REN.

Namen: Na podlagi kazalnika je mogoča spremljati stanje in razvoj komunalnega kanalizacijskega omrežja. Kazalnik izraža razvitost komunalnega omrežja v določeni prostorski enoti. Navadno se za spremljanje opremljenosti uporablja aglomeracije določene v veljavnem Operativnem programu odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek ali primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Podatki o številu priključenih prebivalcev so povzeti iz letnih poročil komunalnih javnih služb. Izračunan je le delež priključenega prebivalstva glede na celotno prebivalstvo občine. Število in delež objektov priključenih na komunalno omrežje, pa temelji na podatki iz registra evidentiranih nepremičnin (REN), ki ga vzdržuje Geodetska uprava Republike Slovenije (GURS). Gre za javno objavljene podatke.

Kazalnike je smiselno prikazati ali v obliki preglednice ali grafično.

Vrednotenje kazalnika

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvede na podlagi primerjave s podobnimi ali sosednjimi občinami. Velja, da prostorske enote z visokim deležem komunalno opremljenih objektov imajo običajno boljše izgrajeno komunalno infrastrukturo. Na delež vpliva tudi zgoščenost in število objektov v prostorski enoti ter razpršenost naselij znotraj nje.

Primeri prikaza kazalnika

Število prebivalcev in delež prebivalcev priključenih na kanalizacijski sistem

Leto	Število prebivalcev občine	Število priključenih prebivalcev	Delež prebivalcev priključenih na kanalizacijski sistem [%]
2014			
2015			
2016			
2017			
2018			
2019			

Količine preko javne kanalizacije odvedenih in očiščenih odpadnih voda (v m³).

Leto	2014	2015	2016	2017	2018	2019
odvedenih in očiščena odpadna voda [m ³]						

6.3.2 Dolžina javne kanalizacije

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: dolžina kanalizacijskega omrežja, dolžina kanalizacije na prebivalca, dolžina kanalizacije na površino stavbnih zemljišč

Vir kazalnika: lastni izračun

Definicija in opis kazalnika: Podatek dolžina kanalizacije in analiza tega glede na število prebivalcev občine in glede na površino stavbnih zemljišč v občini.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

GURS (<https://egp.gu.gov.si/egp/>) - Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture – kanalizacija

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat/>) - Prebivalstvo po starosti in spolu, občine, Slovenija, polletno

Občina – OPN – namenska raba prostora, stavbna zemljišča

Namen: Na podlagi kazalnika je mogoča ocena razpršenosti poselitve in ocena gostote kanalizacijskega omrežja. Ker večja gostota pomeni posledično boljšo opremljenost, je s kazalnikom mogoče posredno vrednotiti stopnjo komunalne opremljenosti. S primerjavo podatkov po časovnih presekih je mogoče oceniti razvoj omrežja.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek/primerjava časovnih presekov

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

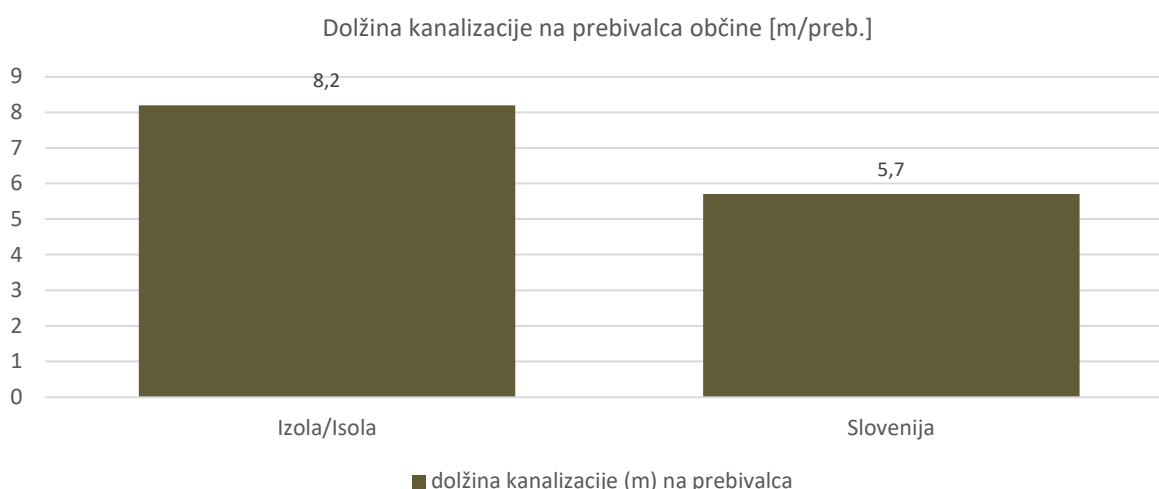
Na podlagi podatkov o kanalizaciji iz katastra gospodarske javne infrastrukture, se s pomočjo GIS orodij izračuna dolžina kanalizacijskega omrežja v občini. Za podrobnejši vpogled in vrednotenje ter morebitno primerjavo s drugimi občinami izračunamo dolžino javne kanalizacije na prebivalca ter na hektar stavbnega zemljišča. Dolžino kanalizacije iz GJI tako delimo s številom prebivalcev v občini ter s površino vseh stavbnih zemljišč v občini.

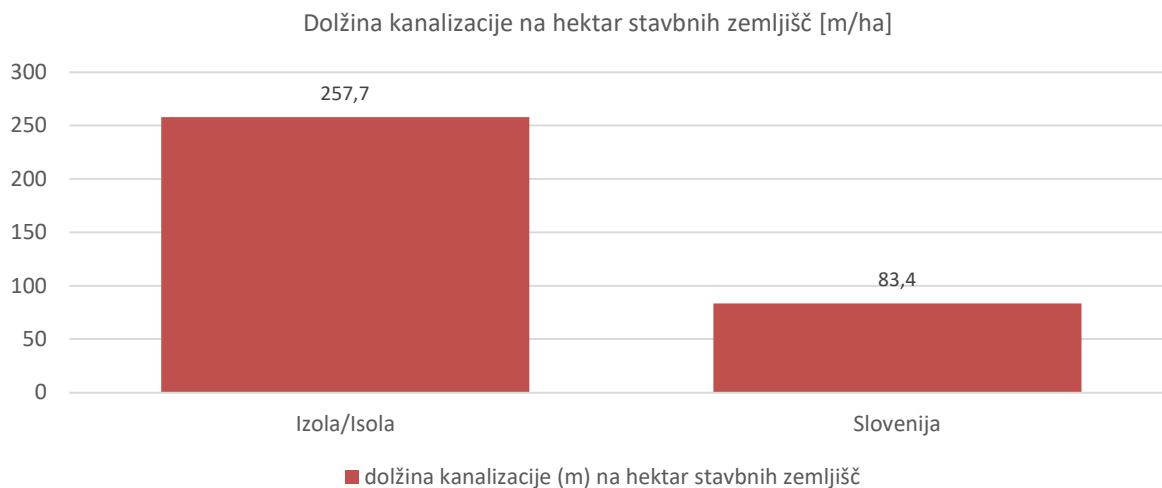
Kazalnik lahko prikažemo grafično ali v obliki preglednice.

Vrednotenje kazalnika

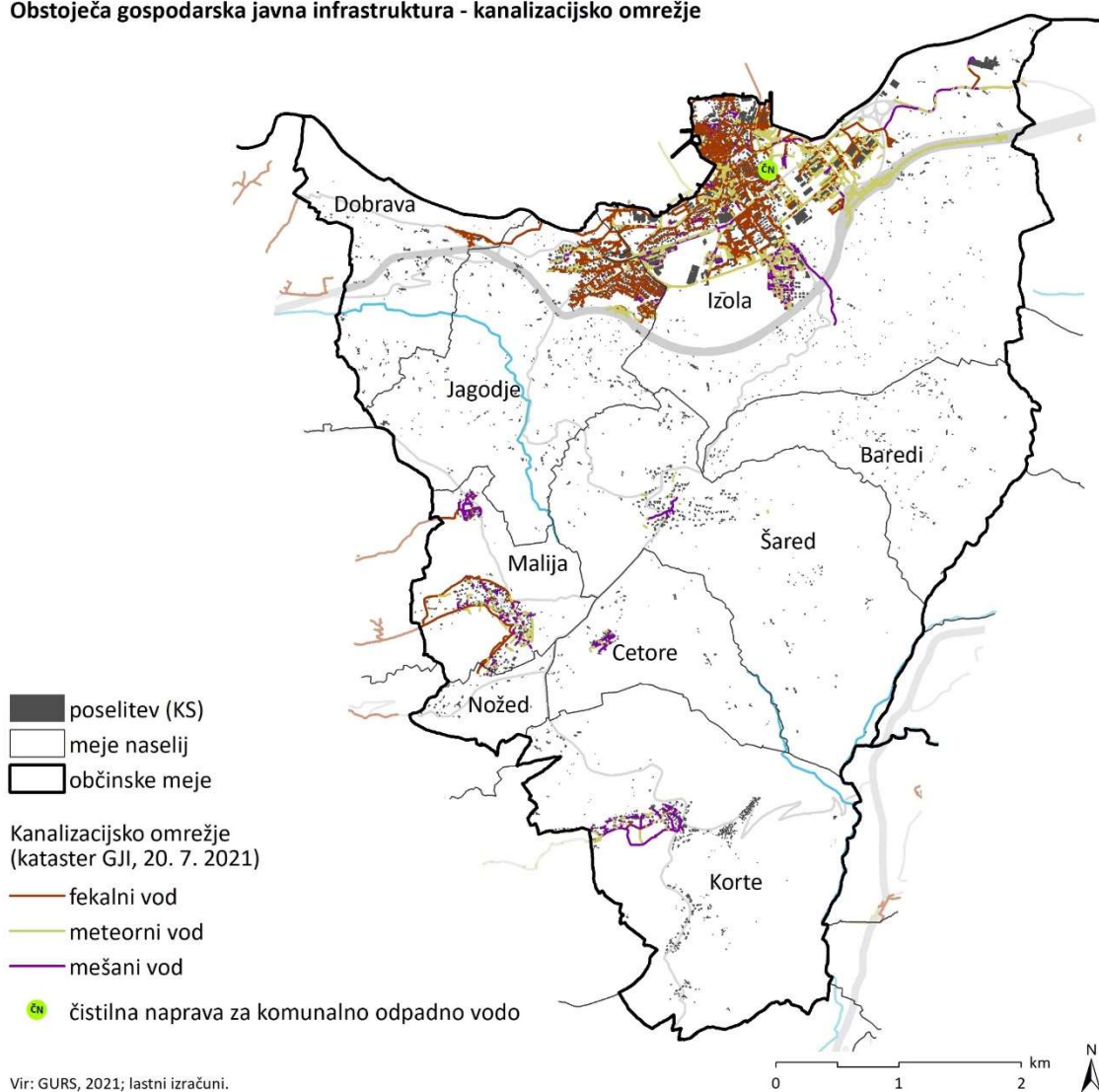
Kazalnik dolžine kanalizacije na površino stavbnih zemljišč nam kaže gostoto kanalizacijskega omrežja. Ob racionalnem komunalnem opremljanju bi moral biti ta kazalnik nižji. Ob enaki količini stavbnih zemljišč pa bi višja vrednost predstavljala boljšo komunalno opremljenost. Smiselna je primerjava vrednosti kazalnika med podobnimi občinami, s čemer je mogoče vrednotiti stanje na področju komunalnega opremljanja oziroma pokritosti s kanalizacijskim omrežjem.

Primeri prikaza kazalnika

Obstoječa gospodarska javna infrastruktura - kanalizacijsko omrežje

7 ZEMLJIŠKA POLITIKA

V sklopu zemljiška politika zaenkrat obravnavamo le dva inštrumenta s katerimi upravlja občina in imata vsaj v teoriji največji finančni vpliv na zagotavljanje vzdržnosti pri komunalnem opremljanju zemljišč. To sta komunalni prispevek in nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča. V poročilu o prostorskem razvoju pa bodo dodatno obravnavani vsaj še: razvojne stopnje nepozidanih stavbnih zemljišč, taksa na neizkoriščena stavbna zemljišča, predkupna pravica, komasacije, razlastitve, načrt preskrbe s stavbnimi zemljišči, itd.

7.1 Komunalni prispevek

7.1.1 Višina komunalnega prispevka v občini

Definicija in opis kazalnika

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: skupni komunalni prispevek, komunalni prispevek za občinske javne ceste, komunalni prispevek za javno vodovodno omrežje, komunalni prispevek za javno kanalizacijsko omrežje, dolžina občinskih cest na prebivalca, dolžina javnega vodovoda na prebivalca, dolžina javne kanalizacije na prebivalca.

Vir kazalnika: obstoječi kazalniki, lastni izračuni

Definicija in opis kazalnika:

Kazalnik obravnava komunalni prispevek kot enega izmed inštrumentov zemljiške politike. Predmet analize je ocena višina odmere komunalnega prispevka.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

Odloki o programu opremljanja občine.

Ministrstva za okolje in prostor - poročilo Analiza odmere komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo v Sloveniji 2018 – zbrani podatki za Slovenske občine:

(https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Dokumenti/Zemljiska_politika/6b48c03de1/analiza_odmere_komunalnega_prispevka_2018.pdf)

GURS (<https://egp.gu.gov.si/egp/>)- Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture - ceste

Namen: Kazalnik je namenjen izvedbi primerjave višine komunalnega prispevka za polno opremljeno zemljišče v izbrani občini. Primerjava se izvede tako med višino komunalnega prispevka po vrstah komunalne opreme kot med občinami. Namen je podati oceno ustreznosti in splošne predloge za prilagoditev odmere komun. prispevka.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

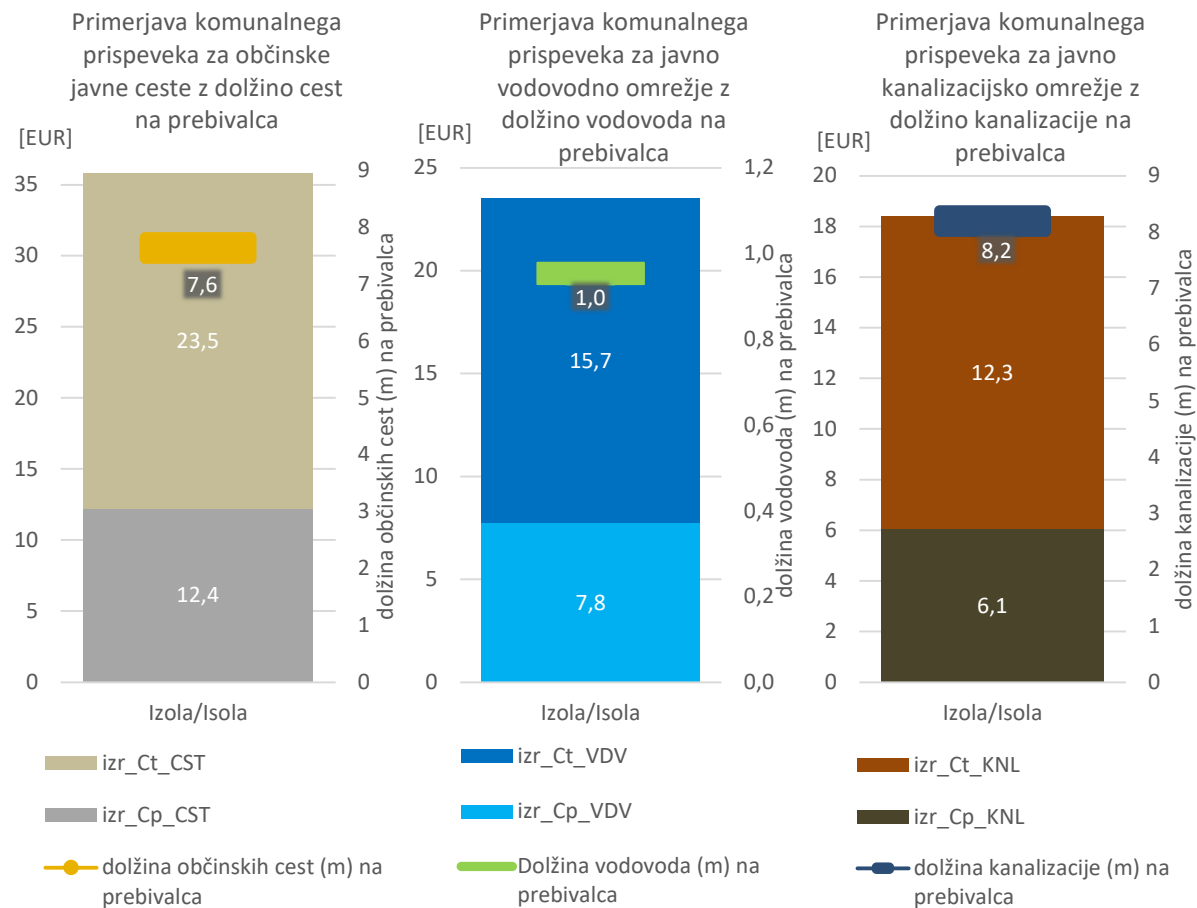
Analiza MOP iz katere povzemamo osnovne podatke, vsebuje zgolj primerjavo višine odmere po posameznih infrastrukturah. Pri izračunih kazalnika analizo nadgradimo s primerjavo odmere komunalnega prispevka glede na gostoto posamezne infrastrukture. Kazalnik se prikaže v obliki preglednice ali grafa.

Vrednotenje kazalnika

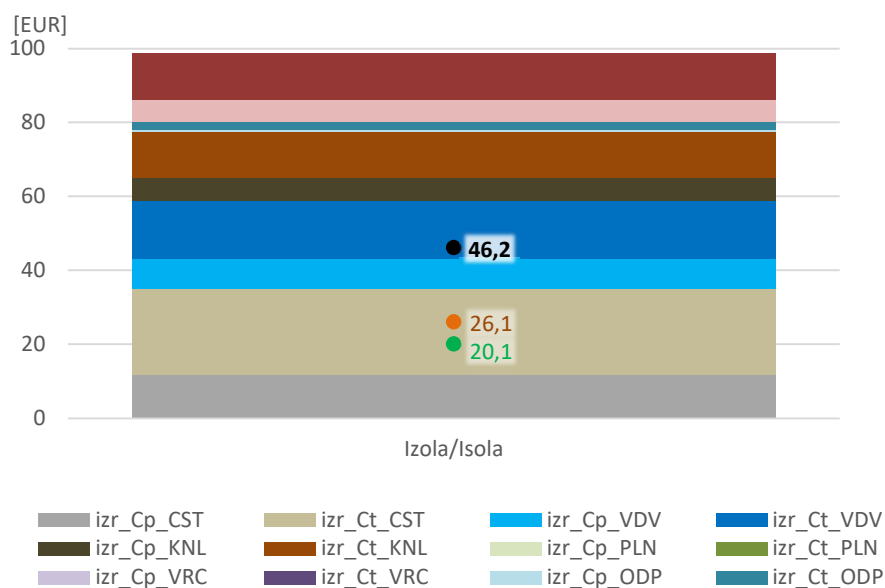
Komunalni prispevek je plačilo dela stroškov gradnje komunalne opreme, ki ga zavezanka ali zavezanec plača občini. Po ZUreP-2 se komunalni prispevek ločil na komunalni prispevek za (1) obstoječo komunalno opremo in (2) novo komunalno opremo. Komunalni prispevek tako predstavlja praktično edini »namenski vir« za komunalno opremljanje. V kolikor je komunalni prispevek nizek, se komunalno opremljanje financira iz drugih finančnih virov, kar pa pomeni, da praviloma zmanjkuje sredstev za komunalno opremljanje, kar dolgoročno znižuje stopnjo in kvaliteto komunalne opremljenosti.

Enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvede le na podlagi primerjave s podobnimi ali sosednjimi občinami. V splošnem velja, da nižjo vrednost kazalnika povezujemo z racionalno in uravnoteženo rabo prostora. Višina komunalnega prispevka bi morala prioriteto zagotavljati finančno vzdržnost komunalnega opremljanja.

Primeri prikaza kazalnika

Primerjava skupnega komunalnega prispevka (Cpi in Cti) za vso občinsko komunalno opremo

7.2 Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča

7.2.1 Višina odmere NUSZ

Tip kazalnika: združen (združuje več podatkov)

Vključeni podatki/podkazalniki: skupna odmera NUSZ, skupna odmera NUSZ za fizične in pravne osebe, odmera NUSZ na prebivalca, odmera NUSZ za fizične osebe na m² stanovanjskih površin stavb v občini, odmera NUSZ za pravne osebe na m² poslovnih površin stavb v občini, razmerje med odmero NUSZ za pravne osebe in odmero za fizične osebe

Vir kazalnika: lastni izračuni

Definicija in opis kazalnika: Kazalnik obravnava NUSZ kot enega izmed inštrumentov zemljiške politike. Predmet analize je ocena višina odmere NUSZ.

Podatkovni viri za izračun kazalnika:

Odloki o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča občine

GURS (<https://egp.gu.gov.si/egp/>) - Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture – ceste, REN

SURS – SiStat (<https://pxweb.stat.si/sistat>) - Demografsko in socialno področje/Prebivalstvo/Število prebivalcev/Število prebivalcev, občine/Prebivalstvo po starosti in spolu, občine, Slovenija, polletno

Občina – OPN – namenska raba prostora, stavbna zemljišča, pozidana/nepozidana stavbna zemljišča

Namen: Namen kazalnika je pridobiti vpogled v odmero NUSZ v občini in jo ovrednotiti. Pri tem pa izvesti oceno stanja morebitnih rezerv iz naslova višjih prihodkov Občine na odmeri NUSZ, predvsem za poslovni namen. S kazalnikom želimo podati okvirno oceno ustreznosti in splošne predloge za prilagoditev odmere NUSZ v občini.

Prostorski nivo kazalnika: občina

Časovni okvir kazalnika: en časovni presek

Izračun kazalnika in način prikaza kazalnika

Pridobljeni podatki o skupnih višinah odmerjenega NUSZ za pravne in fizične osebe omogočajo izračun vseh preostalih podkazalnikov. Preračunamo skupno povprečno odmerjeno vrednost NUSZ na hektar stavbnega zemljišča. Izračun na hektar stavbnega zemljišča nam lahko prikaže zelo okvirno razmerje med skupno odmero in količino stavbnih zemljišč. Ob tem je treba poudariti, da se NUSZ ne odmerja za vsa stavbna zemljišča, tako da kazalnik ni nujno popolnoma primerljiv med primerjanimi občinami. Nato izračunamo skupno povprečno odmerjeno vrednost NUSZ na prebivalca občine. Kazalnik uporabljamo ob vedenju in razumevanju, da vsi prebivalci niso lastniki nepremičnin in s tem zavezanci za plačilo nadomestila. Praviloma so odmere NUSZ tudi bistveno višje za pravne osebe kot za fizične osebe oziroma prebivalce. Kljub vsemu pa kazalnik bolje kaže samo razmerje med odmero nadomestila kot le primerjava same odmere in ga lahko štejmo kot enega krovnih kazalnikov odmere NUSZ.

Izračun kazalnika odmera NUSZ za fizične osebe na m² stanovanjskih površin stavb v občini temelji na primerjavi odmere NUSZ za fizične osebe in podatkih o površini stanovanjskih površin stavb, ki so povzete iz katastra stavb oziroma registra nepremičnin, ki ga vodi GURS. Ker bi večina stanovanj morala biti predmet odmere NUSZ, kazalnik primerno kaže višino NUSZ v občini za stanovanjski namen. Podobno izračun kazalnika odmere NUSZ za pravne osebe na m² poslovnih površin stavb v občini podaja primerjavo odmere NUSZ za pravne osebe in podatek o površini poslovnih površin stavb, ki je prav tako povzet iz katastra stavb oziroma registra nepremičnin, ki ga vodi GURS, pri čemer so iz poslovnih površin izvzete stavbe, ki niso predmet odmere (enostavne stavbe, kmetijske stavbe ipd.). Primerjava je sicer bolj posplošena, saj se NUSZ za poslovni namen odmerja od več vrst namembnosti (industrija, pisarne, trgovina ipd.). Podrobna analiza po dejavnostih ni narejena, saj bi zahtevala obsežno in poglobljeno analizo stanja.

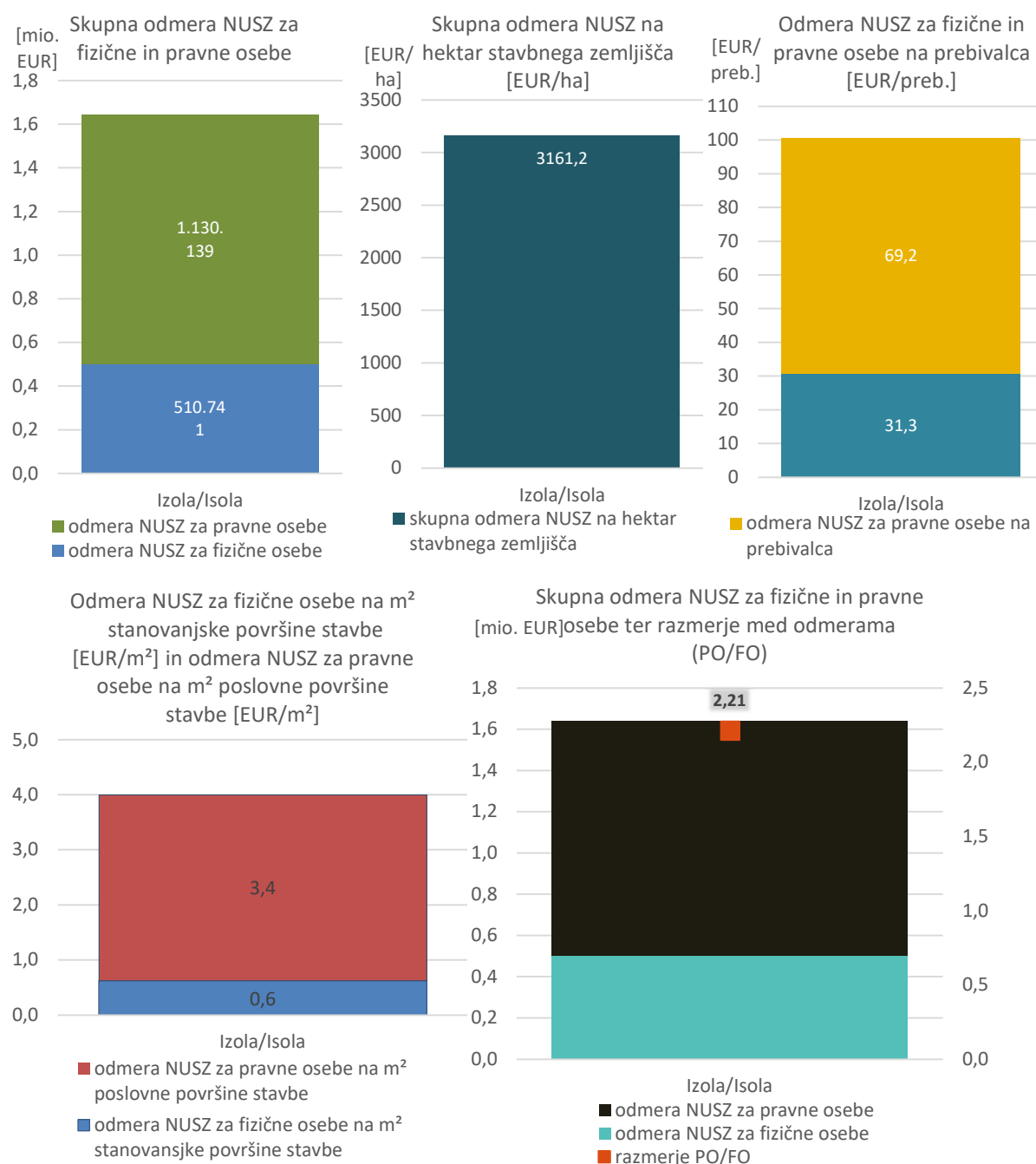
Izračunan je tudi dodaten kazalnik, ki kaže razmerje med celotno odmero za pravne osebe in odmero za fizične osebe. Pri tem celotni skupni znesek odmere za fizične osebe delimo s celotnim skupnim zneskom odmere za pravne osebe. Rezultat nam pokaže, kakšno je razmerje med odmero NUSZ za pravne in fizične osebe. Če ima kazalnik vrednost 1, potem sta odmeri izravnani, če je vrednost več kot 1, pa ima občina večjo odmero od pravnih

oseb in obratno. Kazalnik poudarja predvsem razliko oziroma podobnost med skupno odmero NUSZ za fizične osebe (pretežno stanovanjski namen) in za pravne osebe (pretežno poslovni namen). Kazalniki se prikažejo v obliki preglednic ali grafov.

Vrednotenje kazalnika

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) predstavlja v razvojnih in poselitveno močnih občinah enega ključnih samostojnih prihodkov občine. V Sloveniji se NUSZ uporablja kot davek na nepremičnine. NUSZ se pobira od zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč. Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) je tako izvirni prihodek občin in je dajatev za posredno obremenjevanje prostora kot omejene dobrine prek zemljišča, na katerem je zgrajen oziroma je predviden objekt. NUSZ je v praksi v različnih občinah tudi zelo različno uporabljen, različna pa je tudi odmera. Za kazalnik veljajo številna sistemska poročila MOP, kljub temu pa enotnega merila za vrednotenje kazalnika ni. Vrednotenje za nivo občine se lahko izvede le na podlagi primerjave s podobnimi ali sosednjimi občinami.

Primeri prikaza kazalnika

8 VZPOSTAVITEV PERIODIČNEGA SPREMLJANJA PROSTORSKEGA RAZVOJA

8.1 Splošno o sistemu spremljanja prostorskega razvoja

Prostorsko načrtovanje se lahko učinkovito in strokovno odziva na potrebe v prostoru s periodičnim preverjanjem izvajanja prostorskega načrta ter spremljanjem stanja v prostoru. Pri tem je potrebno vzpostaviti takšen model sistema spremljanja, ki bo zagotovil uporabne rezultate ter podpiral razvoj in izvajanje politik, temelječih na preverljivih podatkih. Z vzpostavitvijo sistema kazalnikov bo model uporaben za spremljanje kakovosti in privlačnosti prostora. Pri sistemu spremljanja stanja in težen v prostoru je pomembno predvsem ugotavljanje sprememb skozi čas in njihovo vrednotenje.

Kot glavne cilje spremljanja stanja v prostoru lahko opredelimo:

- spremljanje, analiza in vrednotenje izvajanja prostorske politike (prostorski razvoj, zemljiška politika, graditev objektov in stanovanjska politika) ter načrtovanje potrebnih sprememb oziroma ukrepov,
- strokovno in učinkovito izvajanje postopkov prostorskega načrtovanja za zagotavljanje trajnostnega prostorskega razvoja (strokovno utemeljeno odločanje glede posegov v prostor in usklajevanju različnih interesov v prostoru),
- vključevanje prostorske dimenzije pri oblikovanju razvojnih politik z drugih področij (sektorske razvojne politike) ter
- spremljanje porabe javnih finančnih sredstev.

Spremljanje stanja v prostoru ima pomembno vlogo tudi pri seznanjanju javnosti z dogajanjem v prostoru, povečevanju zainteresiranosti javnosti za dogajanje v prostoru in njeno tvorno sodelovanje pri sprejemanju odločitev v zvezi s prostorom. Na takšen način bi bili zagotovljeni pogoji za kakovostno, transparentno in z najširšo javnostjo usklajene odločitve v zvezi s posegi v prostor.

S spremljanjem stanja v prostoru je treba spremljati predvsem:

- dejansko stanje v prostoru,
- procese v prostoru,
- lokacije, količine, vrste in kakovosti sprememb v prostoru,
- odnos sprememb v prostoru do:
- izraženih potreb,
- načrtovanega stanja oziroma stopnjo doseženih ciljev zastavljenih v prostorskih dokumentih,
- sprejetih prostorskih in drugih (sektorskih) politik, ki vplivajo na stanje in spremembe v prostoru,
- porabe javnih finančnih sredstev, ki se pogosto odražajo v prostoru kot sprememba dejanskega stanja.

Ugotavljanje sprememb med izhodiščnim stanjem in stanjem v času vrednotenja je mogoče le na podlagi sistema kazalnikov, ki omogočajo s konkretnimi podatki podprto primerjavo stanj v različnih časovnih obdobjih, vrednotenje sprememb pa je mogoče la na podlagi postavljenih meril. Smiselno je, da se kazalniki glede na namen uporabe združujejo v vsebinske oz. tematske sklope, s pomočjo katerih bo mogoče spremljati prostorski razvoj glede na:

- razmestitev struktur in dejavnosti v prostoru na različnih ravneh prostorske organiziranosti,
- kapaciteto (količino in koncentracijo) ugotovljenih pojavov v prostoru,
- dostopnost (prostorsko in časovno) do dejavnosti javnega interesa, delovnih mest in drugih storitev.

Ključni rezultat spremljanja stanja v prostoru je priprava poročila o stanju v prostoru. Poročilo se pripravi na podlagi kazalnikov, pri čemer je kazalnike treba vsebinsko ovrednoti glede na analizo stanja ter na sprejete razvojne cilje in potrebe.

8.2 Spremljanje na podlagi izbranih področij in kazalnikov

Z vidika spremljanja stanja, procesov in sprememb v prostoru (prostorskega razvoja) vzpostavljamo sistem kazalnikov za spremljanje prostorskega razvoja. Kazalniki se glede na namen uporabe združujejo v vsebinske oz. tematske sklope, ter po področjih s pomočjo katerih bomo prostorski razvoj spremljali glede na:

- kapaciteto (količino in koncentracijo) ugotovljenih pojavov v prostoru,
- razmestitev struktur in dejavnosti v prostoru na različnih ravneh prostorske organiziranosti,
- povezanost, dostopnost (prostorsko in časovno) do dejavnosti javnega interesa, delovnih mest in drugih storitev.

Pri vzpostavitvi kakovostnega sistema je kot že večkrat izpostavljeno bistven izbor ustreznega nabora kazalnikov, ki bo omogočal prepoznavo pomembnejših sprememb, predvsem negativnih trendov, ki lahko vodijo do številnih prostorskih izzivov. Tako velja pri izbiri kazalnikov skrbno premisliti, pri tem poskusiti omejiti njihovo število tako, da bo na njihovi podlagi mogoče pripraviti smiselno, pregledno vseeno pa vsebinsko povezano poročilo.

8.3 Nadaljnji razvoj nabora kazalnikov

V nalogi je bil predstavljen nabor 48 večinoma sestavljenih kazalnikov za spremljanje prostorskega razvoja na lokalni ravni. Zastavljen nabor bo ob tem preizkušen na primeru občine Izola, pri pripravi poročila o prostorskem razvoju občine Izola. V poročilu »Področja in kazalniki spremljanja stanja v prostoru in prostorskega razvoja« bo bili podani nekateri izsledki in primeri prikaza posameznih kazalnikov. Na podlagi pregleda že izvedenih študij in nekaterih predlaganih sistemov spremljanja stanja v prostoru je bilo ugotovljeno, da kazalniki pokrivajo večino pomembnejših področja opazovanja prostorskega razvoja občine, kljub temu pa bo pri podrobni analizi stanja nujen še dodaten pregled nekaterih evidenc in predvsem vključitev nekaterih opisnih kazalnikov v analizo stanja prostora in prostorskega razvoja.

Predlagani nabor je ob tem oblikovan in zastavljen tako, da je možna tako njegova časovna kot vsebinska dopolnitev, ki pa zavisi predvsem od dostopnosti in razpoložljivosti podatkov.

Pri analizi podatkovnih zbirk in obstoječih kazalnikov je bilo dodatno ugotovljeno, da ne na državni, ne regionalni pa tudi na občinski ravni ni opredeljenih meril za vrednotenje kazalnikov. Brez ciljnih vrednosti in s tem jasnih usmeritev kaj od prostorskega razvoja želimo, je spremljanje stanja s pomočjo številnih kazalnikov namenjeno le splošnemu pregledu področij in ne bo prineslo željenih rezultatov. Zato je nujno, da se pri vzpostavitvi sistema spremljanja stanja v prostoru postavi realne, dosegljive cilje, katerih uresničevanje bomo na podlagi izračuna kazalnikov, lahko kontinuirano (vsakih 4 let) spremljali pri pripravi poročil o prostorskem razvoju občine.

Pripravljen nabor kazalnikov je osnova za pripravo ničelnega poročila o stanju v prostoru oziroma z zakonom predvidenega poročila o prostorskem razvoju občine.

9 ZAKLJUČEK

Merjenje in ocena prostorskega razvoja oz. spremljanje napredka pri uresničevanju ciljev na različnih področjih je ob razpolagi številnih podatkov mogoče na podlagi tako imenovanih kazalnikov razvoja. Pomen kazalnikov pa ni le v tem, da merijo in omogočajo spremljanje razvoja, temveč da hkrati spodbujajo samo uresničevanje razvoja in na podlagi rezultatov lajšajo sprejemanje pravih odločitev. Vzpostavitev sistema spremljanja prostorskega razvoja na podlagi kazalnikov razvoja je tako nujna za zagotavljanje kakovostne podlage za odločanje na vseh ravneh. Pri tem morajo sklopi kazalnikov omogočati spremljanje, ocenjevanje, odločanje, učenje in ukrepanje. Kazalniki morajo biti hkrati transparentni, specifični, merljivi, dosegljivi, relevantni ter realistični, časovno omejeni in primerljivi.

Pomemben del vzpostavitve sistema spremljanja stanja v prostoru je tudi zagotovitev kontinuiranega zbiranja in urejanja potrebnih podatkov. Gre tako za organizacijo, zbiranje, vodenje in vzdrževanje prostorskih podatkov, ki jih mora zagotoviti občina na podlagi lastnih in drugih javnih evidenc.

Poznavanje stanja prostora ter pričakovanih prihodnjih razmer, ki se odražajo skozi razvojne trende, omogoča oblikovanje načel za usmerjanje nadaljnjega razvoja ter razvoja poselitvenih in drugih sistemov. Kot končno omejen razvojni vir je prostor robni pogoj za sprejemanje vseh vrst razvojnih odločitev in zato presoja prostorskih razsežnosti politik in programov ključno prispeva k trajnostno naravnanim odločitvam.